

เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๒๐ พรรษา

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

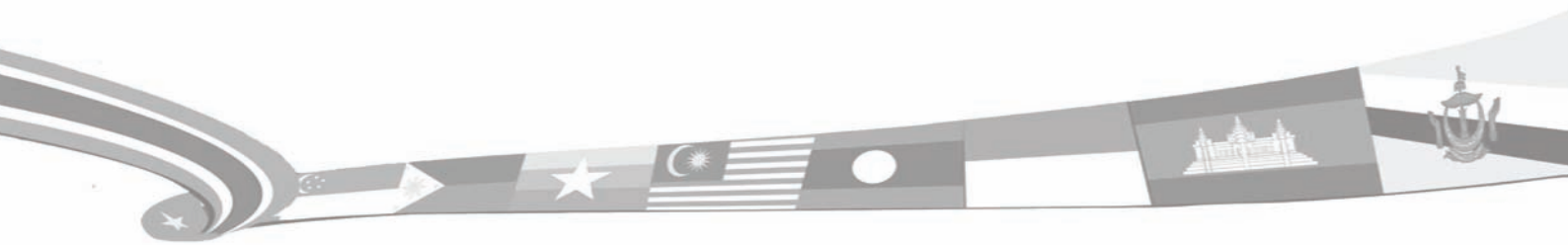
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

เล่ม
๕

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คำนำ

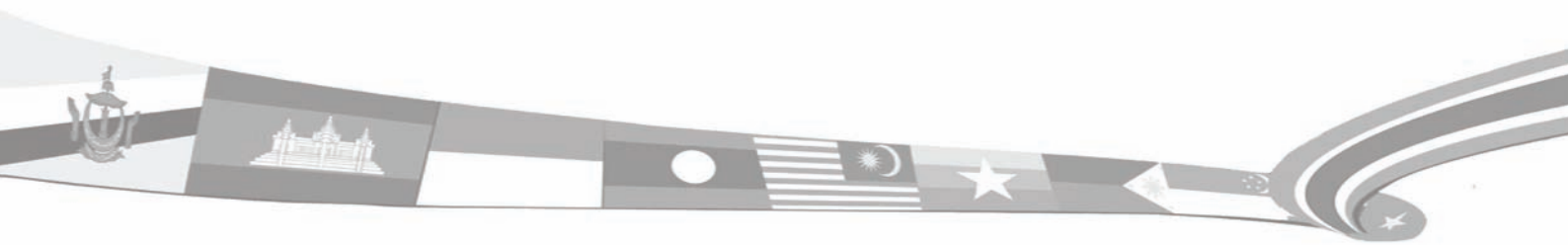
ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) นี้ เป็นเอกสารหนึ่งในชุดการจัดการเรียนรู้ ในโครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งชุดการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวจะประกอบด้วยชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) มี ๕ ชุดคือ

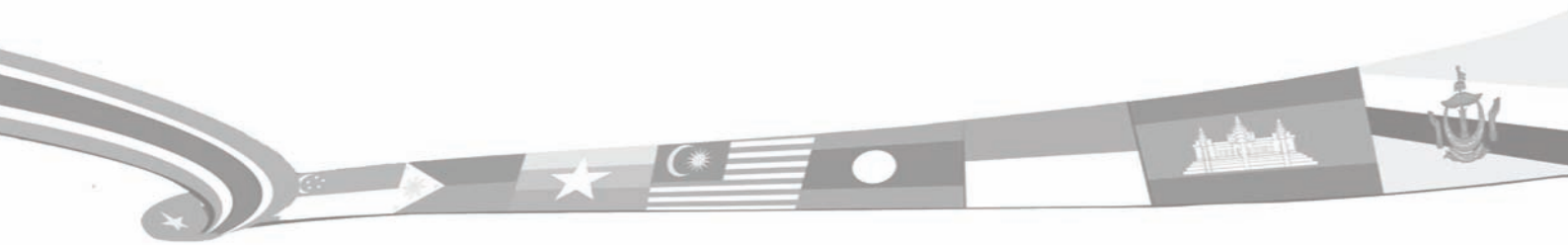
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มบูรณาการ

ในการนำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาคำชี้แจงที่เขียนไว้ในส่วนหน้าของแต่ละเล่มอย่างละเอียด เพราะในคำชี้แจงจะกล่าวถึงส่วนประกอบของโครงสร้างเนื้อหา แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ แนวทางการวัดผลประเมินผล สำหรับผู้เรียนแต่ละกลุ่มตามธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น ซึ่งจะช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนด

หวังว่าชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูครบชั้นและครูไม่ครบชั้น ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ ครูอาจารย์และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารชุดนี้ ที่สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

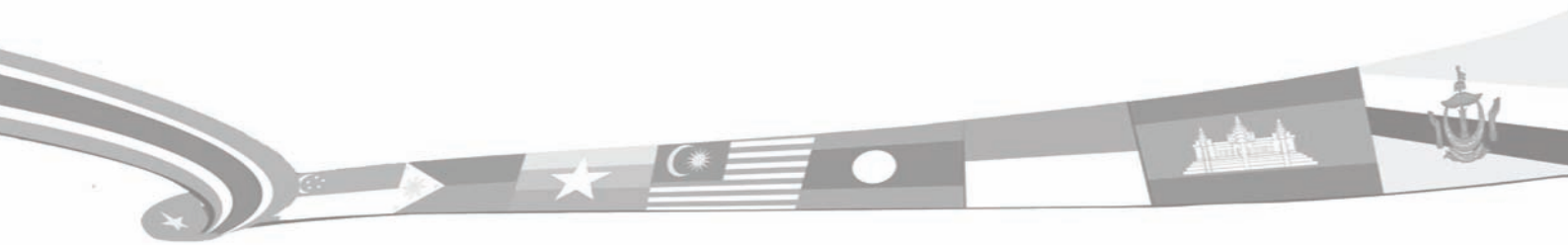
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น	๑
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๓
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๕
โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕	๖
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๒๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๓๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๕๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	๗๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖	๘๙
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๑๐๙

คำชี้แจง

๑. แนวคิดหลัก

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่๑-๖สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น ใช้วิธีการจัดชั้นเรียนแบบคละชั้น (Multigrade Learning) ซึ่งหมายถึงการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนต่างชั้น ต่างกลุ่มอายุ และต่างระดับความสามารถ นำมาเรียนในห้องเดียวกันโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ (Cooperation) และการสนับสนุนจากเพื่อนในห้อง (Peer Support)

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

เนื่องจากครูคนเดียวสอนนักเรียนมากกว่า ๑ ชั้นดังนั้นครูจึงควรวางแผนการจัดการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น เรียนรู้กับครู เรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่มย่อย เรียนรู้จากพี่และเพื่อน แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงมีกิจกรรมสอดคล้องกับกระบวนการการเรียนรู้แบบคละชั้น ดังนี้

๒.๑ กิจกรรมรวมชั้นครูแนะนำบทเรียนประจำวัน หรือชี้แจงทำความเข้าใจและสร้างข้อตกลงร่วมกัน เป็นช่วงนำเข้าสู่บทเรียนของทั้ง ๓ ชั้น

๒.๒ กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู เป็นช่วงที่ครูสอนเด็กแต่ละชั้นเป็นกลุ่มย่อยเน้นการฝึกทักษะการเรียนรู้ทำความเข้าใจบทเรียน แนวคิดและความคิดรวบยอดที่สำคัญในบทเรียน

๒.๓ กิจกรรมกลุ่มย่อยนักเรียน นักเรียนเรียนรู้ในกลุ่มย่อย โดยทำใบงาน แบบฝึกหัด หรือศึกษาใบความรู้ และช่วยกันทำกิจกรรมกลุ่มย่อยตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ

๒.๔ กิจกรรมจับคู่ข้ามชั้น – จับคู่ชั้นเดียวกัน เป็นกิจกรรมที่นักเรียนสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันช่วยเหลือและเรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนชั้นสูงกว่าจะช่วยฝึกและทบทวนบทเรียนให้น้อง ซึ่งเกิดประโยชน์ทั้งสองฝ่าย เนื่องจากการถ่ายทอดความรู้ให้น้องจะทำให้นักเรียนรุ่นพี่เกิดความเข้าใจชัดเจนมากขึ้น สามารถอธิบายและให้คำแนะนำน้องได้เป็นการเพิ่มพูนทักษะการสื่อสาร และสร้างความมั่นใจ ในขณะที่ตัวน้องจะเกิดความศรัทธาในตัวพี่ มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่น เป็นมิตร

๒.๕ กิจกรรมการทำงานเดี่ยว และการค้นคว้ารายบุคคล เป็นกิจกรรมเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้เร็วจะใช้เวลาค้นคว้าสิ่งที่สนใจทั้งจากสื่อเอกสารหรือสื่อเทคโนโลยีตามสภาพของโรงเรียน ฝึกให้เกิดนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน ในขณะที่ตัวนักเรียนที่ต้องการความเอาใจใส่เป็นพิเศษ ครูสามารถใช้เวลาดูแลซ่อมเสริมให้โดยเฉพาะได้

๓. การเตรียมตัวของครูในการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น

ในการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ครูคนเดียวสามารถสอนนักเรียนได้มากกว่า ๑ ชั้นในช่วงเวลาเดียวกัน โดยวางแผนหมุนเวียนกิจกรรมให้เด็กแต่ละชั้นหรือแต่ละกลุ่มตามระดับความสามารถมีกิจกรรมทำอย่างต่อเนื่อง หลักการหมุนเวียนกลุ่มมีดังนี้

๓.๑ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียนเริ่มต้นด้วยกิจกรรมรวมชั้น เป็นช่วงที่ครูและนักเรียนสร้างข้อตกลงและนัดหมายการหมุนเวียนกลุ่มของทั้ง ๓ ชั้น(ป.๔-ป.๕-ป.๖) ตลอดจนเป็นช่วงนำเข้าสู่บทเรียนด้วยเพลง เกม ปริศนาคำทาย การอ่านบทร้อยกรองร่วมกัน ฯลฯ

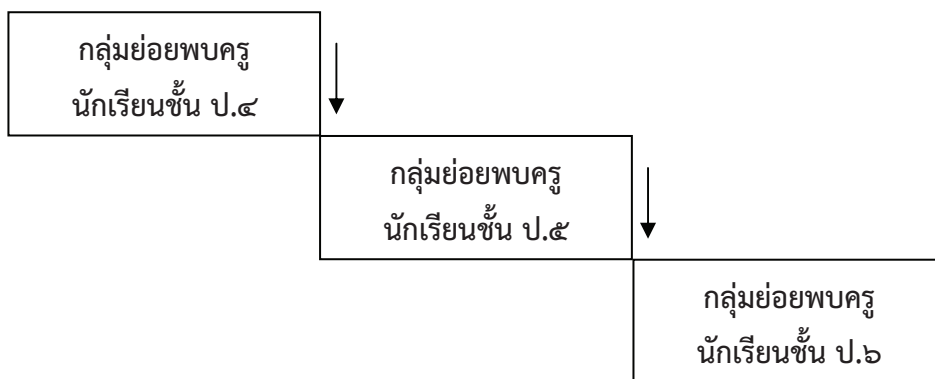
ประโยชน์ของกิจกรรมรวมชั้น คือ ทำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรับรู้ตรงกันว่าในชั่วโมงเรียนนั้น นักเรียนจะทำกิจกรรมใดบ้าง เป็นการฝึกความรับผิดชอบและวินัยในตนเองนอกจากนี้การใช้เพลง เกม บทร้องเล่น การเคลื่อนไหวและจังหวะ ฯลฯ เป็นการเตรียมความพร้อมที่สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ของสมอง ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนกระฉับกระเฉง รู้สึกสนุกสนาน พร้อมทั้งจะเรียนรู้ต่อไป

๓.๒ ชั้นสอน

กิจกรรมที่เป็นชั้นสอนประกอบด้วยกิจกรรมหลัก ๔ กิจกรรม ได้แก่

๑. กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู เป็นช่วงที่ครูสอนบทเรียนเนื้อหาสาระแบบฝึกและแนวคิดหลักแก่นักเรียนกลุ่มย่อยเป็นรายชั้น หรือรายกลุ่มตามระดับความสามารถ ซึ่งครูมักจะเริ่มต้นกิจกรรมกลุ่มย่อยพบครูกับนักเรียนชั้น ป.๔ ก่อน ซึ่งเป็นชั้นเล็กสุด นักเรียนชั้น ป.๔ จะสังเกตกระบวนการเรียนรู้แบบคล้อยชั้นจากพี่ชั้น ป.๕ และ ป.๖ รวมทั้งจากการฝึกปฏิบัติต่อเนื่องทุกวัน ทำให้เกิดทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ลักษณะการหมุนเวียนกลุ่มย่อยพบครู โดยส่วนมากครูจะสอนจากชั้น ป.๔ → ป.๕ → ป.๖ ใช้เวลากิจกรรมละประมาณ ๒๐ นาที ครูอธิบายใบความรู้หรือเนื้อหาที่นักเรียนควรเรียนรู้ มีการซักถามพูดคุยเพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียน นักเรียนทุกชั้นจะพบครูในกลุ่มย่อยนี้หมุนเวียนกันชั้นละ ๑ ครั้ง (๒๐ นาที) ต่อ ๑ ชั่วโมง

ประโยชน์ของกิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู คือ ครูสามารถสังเกตและประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเป็นรายบุคคลเนื่องจากการเรียนรู้ในกลุ่มย่อยนักเรียนมีโอกาสนักศึกษาฝึกทักษะเป็นรายบุคคล เช่น ฝึกการอ่าน การตอบคำถามจากเนื้อเรื่องการพูดสื่อสารอธิบายความคิดเห็น ฯลฯ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีเนื้อหาการเรียนรู้ที่เป็นลำดับขั้นตามธรรมชาติของหลักภาษาไทย ดังนั้นครูจึงใช้เวลาในช่วงกิจกรรมกลุ่มย่อยพบครูนำเสนอเนื้อหาและบทเรียนที่ตรงกับระดับการเรียนรู้ของนักเรียนตามหลักภาษาไทยไม่สามารถสอนเรื่องเดียวกันในเวลาเดียวกันให้แก่ นักเรียนทั้ง ๓ ชั้นได้ อย่างไรก็ตามคณะผู้จัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้จัดทำใบความรู้และเอกสารเสริมความรู้สำหรับครูผู้สอนนำมาใช้ประกอบการสอนกิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู เพื่อความสะดวกในการเตรียมตัวของครู นอกเหนือจากแบบเรียนที่ใช้อยู่

๒. กิจกรรมกลุ่มย่อยนักเรียน สามารถจัดได้ ๒ ลักษณะ คือ

๒.๑ กลุ่มย่อยนักเรียนชั้นเดียวกัน หรือระดับความสามารถเดียวกัน

๒.๒ กลุ่มย่อยนักเรียนต่างระดับชั้น หรือต่างระดับความสามารถ

ในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อยนักเรียนชั้นเดียวกัน นักเรียนจะทำใบกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ประมาณ ๓ - ๔ คน โดยพูดคุยปรึกษากันในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน ถ้าเป็นกลุ่มย่อยต่างระดับชั้นจะทำงานร่วมกันในลักษณะพี่ช่วยน้อง

ประโยชน์ของกิจกรรมกลุ่มย่อยนักเรียน คือ ฝึกการทำงานร่วมกัน การแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มการช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม การเรียนรู้บทบาทผู้นำ - ผู้ตาม ความรับผิดชอบและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อบรรยากาศในการเรียนรู้และเป็นทักษะสำคัญในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักเรียนระหว่างทำงานกลุ่มและหมุนเวียนสลับเปลี่ยนสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้

๓. กิจกรรมจับคู่นักเรียนชั้นเดียวกันและจับคู่ข้ามชั้น

ช่วงเวลาที่นักเรียนจับคู่ทำกิจกรรมตามใบงานหรือศึกษาใบความรู้ร่วมกันเป็นช่วงที่นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนหรือพี่ที่ตนชอบ ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกจับคู่ทำกิจกรรมตามความสมัครใจและกระตุ้นให้นักเรียนลองเปลี่ยนเพื่อนในการทำกิจกรรมบ้าง ใบกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนจับคู่ทำงานด้วยกันจะมีภาระงานไม่มาก มักจะเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ร่วมกัน

ประโยชน์ของกิจกรรมจับคู่

กิจกรรมจับคู่สำหรับนักเรียนชั้นเดียวกันหรือจับคู่ข้ามชั้นช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนเลือกเพื่อนหรือพี่ที่ตนชอบทำงานด้วยจึงทำกิจกรรมอย่างมีความสุข ได้เรียนรู้ร่วมกันในลักษณะตัวต่อตัว ในกรณีที่จับคู่ข้ามชั้นที่มีโอกาสอธิบายทำความเข้าใจให้ละเอียดชัดเจน ในการอธิบายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่น้องหรือเพื่อนทำให้เกิดความแม่นยำในการเรียนรู้เนื่องจากผู้อธิบายหรือให้คำแนะนำได้ทบทวนความรู้เพื่อนำไปถ่ายทอดแก่ผู้อื่น

๔. กิจกรรมเดี่ยว

กิจกรรมเดี่ยวเป็นกิจกรรมที่นักเรียนใช้สมาธิในการทำงานตามลำพัง โดยนักเรียนจะทำใบกิจกรรมที่มีลักษณะสรุปแนวคิด/หลักการ หรือฝึกปฏิบัติทบทวนเพิ่มเติม นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถค้นคว้าด้วยตนเองจากสื่อการเรียนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในห้องเรียน

ประโยชน์ของกิจกรรมเดี่ยว

ในการทำกิจกรรมเดี่ยว ครูสามารถจัดใบกิจกรรมเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ได้ไว และเลือกใบกิจกรรมที่ง่ายขึ้นสำหรับนักเรียนที่ต้องใช้เวลาฝึกมาก การทำกิจกรรมเดี่ยวทำให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองได้ (Self directed) และมีวินัยในการเรียนรู้เกิดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ขั้นสรุป

กิจกรรมขั้นสรุป โดยส่วนมากจะจัดเป็นกิจกรรมรวมชั้น เพื่อให้นักเรียนแต่ละชั้นนำผลงานการทำกิจกรรมกลุ่มมาเสนอ และสรุปความรู้หรือแนวคิดที่ได้รับขั้นสรุปในตอนท้ายของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ ของทุกหน่วยจะเป็นการประเมินหรือทดสอบหลังเรียน

ลักษณะการหมุนเวียนกิจกรรม

จะเห็นได้ว่าในห้องเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ครูสอนนักเรียนโดยตรงเพียงชั้นละไม่เกิน ๒๐ นาที เวลาที่เหลือจะเป็นการเรียนรู้ในกลุ่มย่อยทำกิจกรรมจับคู่หรือกิจกรรมเดี่ยวที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนหรือพี่โดยมีใบความรู้และใบกิจกรรมที่ออกแบบให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนแต่ละชั้นหรือแต่ละกลุ่ม สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูเป็นผู้เตรียมการหมุนเวียนกลุ่ม จัดเตรียมใบความรู้และใบกิจกรรมเมื่อนักเรียนคุ้นเคยกับวิธีการจัดการเรียนรู้ ครูควรมอบหมายให้นักเรียนรับผิดชอบการเตรียมใบความรู้หรือใบกิจกรรมโดยดูจากกำหนดการสอนรายสัปดาห์

แผนการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้จัดทำแนวทางการหมุนเวียนกิจกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน ทั้งนี้ครูผู้สอนสามารถปรับกิจกรรมให้หมุนเวียนตามความเหมาะสมของนักเรียนและบริบทของชั้นเรียนได้ ดังนั้นใน ๑ ชั่วโมง นักเรียนแต่ละชั้นหรือแต่ละกลุ่มจะมีกิจกรรมแตกต่างกันไป โดยครูทบทวนให้นักเรียนเข้าใจภารกิจของตนในช่วงกิจกรรมรวมชั้นชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูสามารถใช้ข้อสรย่อเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันดังนี้

ตัวอย่าง

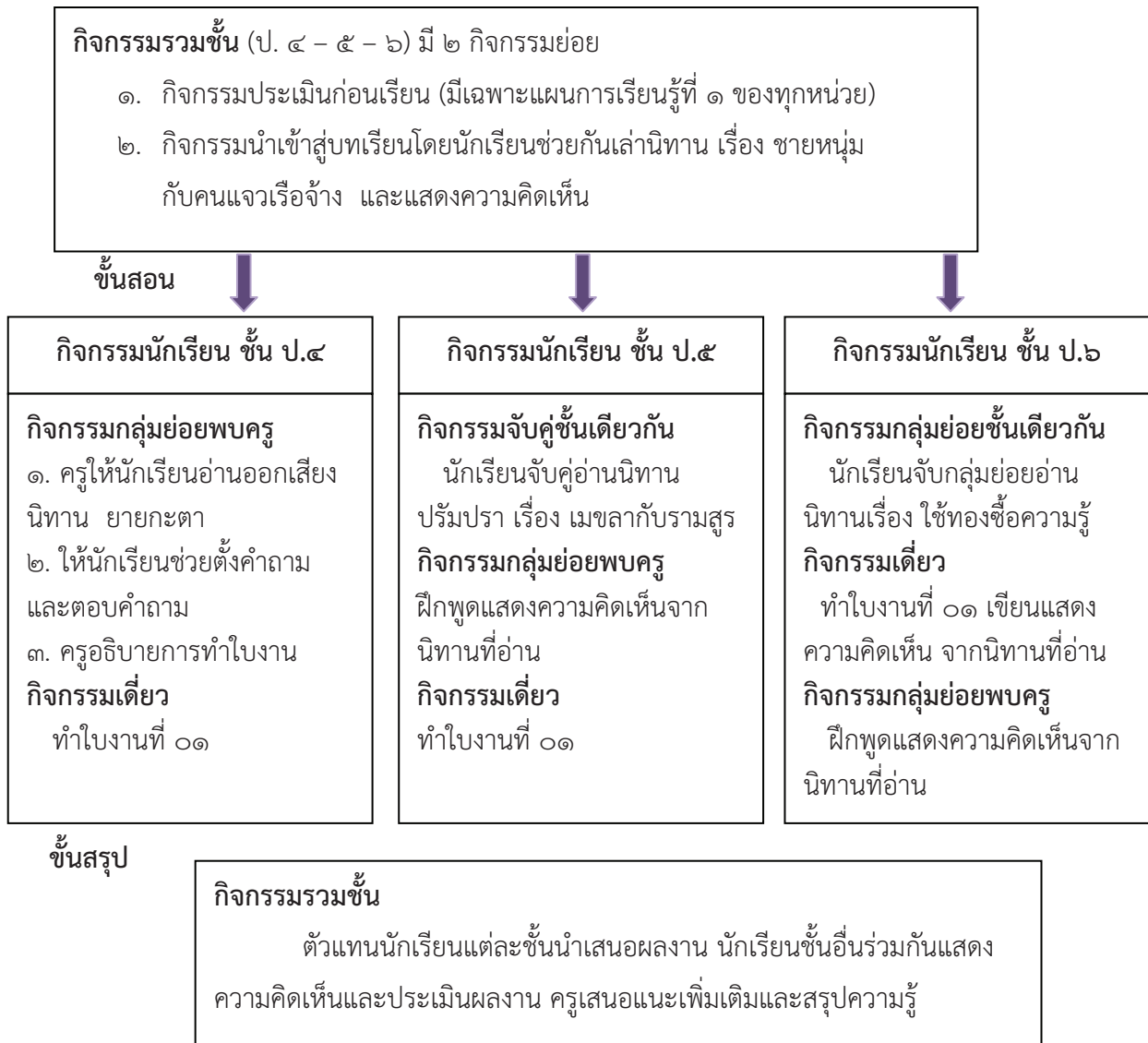
ชั้น ป.๔ ค ด	ชั้น ป.๕ จ ค ด	ชั้น ป.๖ ก ด ค
ค = กลุ่มย่อยพบครู	จ = กิจกรรมจับคู่	ก = กลุ่มย่อยนักเรียน
ด = กิจกรรมเดี่ยว	ค = กลุ่มย่อยพบครู	ด = กิจกรรมเดี่ยว
	ด = กิจกรรมเดี่ยว	ค = กลุ่มย่อยพบครู

การจัดพื้นที่ในห้องเรียนคละชั้น จึงควรมีพื้นที่กว้างสำหรับกิจกรรมรวมชั้น ซึ่งมักใช้พื้นที่หน้าห้องเรียน สำหรับกิจกรรมกลุ่มย่อยพบครูมักจัดไว้บริเวณใกล้โต๊ะครู กิจกรรมกลุ่มย่อยนักเรียนและกิจกรรมจับคู่จัดโต๊ะเป็นกลุ่ม สำหรับกิจกรรมเดี่ยวควรเลือกพื้นที่สงบหรือนั่งทำในกลุ่มย่อย

จำนวนนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการเรียนรู้คละชั้น เมื่อนำนักเรียนทั้ง ๒ ชั้นหรือ ๓ ชั้น มาเรียนรวมกันไม่ควรเกินห้องละ ๒๕ คน

ตัวอย่างการหมุนเวียนกลุ่ม ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทาน
อ่านสนุก แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทานเพลิ้นจิตฝึกคิดสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖
ชั้นนำ

๔. สื่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ ประกอบด้วย

๔.๑ สื่อโปสเตอร์ ที่ใช้สำหรับกิจกรรมรวมชั้น มีขนาดใหญ่สามารถใช้กับนักเรียนทั้งห้อง หรือ
กลุ่มย่อยตามระดับชั้น

๔.๒ ใบงาน - ใบกิจกรรม สำหรับกิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมจับคู่ และกิจกรรมเดี่ยว โดยใช้สีและ
สัญลักษณ์จำนวน ★ แสดงระดับชั้นเรียน เช่นสีแสดชั้น ป.๔ ★★★★★ สีฟ้าชั้น ป.๕ ★★★★★
สีม่วงชั้น ป.๖ ★★★★★

๔.๓ ใบความรู้ สำหรับนักเรียนใช้ศึกษาด้วยตนเอง ใช้ค้นคว้าเพิ่มเติมในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย

๔.๔ เกมและแบบฝึกเสริม สำหรับใช้ฝึกทักษะเพิ่มเติม จากเกมและสื่อประกอบการเรียนรู้ที่สร้าง
ความสนุกสนานเพลิ้นเพลิน เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

๕. ลักษณะชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ (Learning Unit) โดยผ่านการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นำผลการวิเคราะห์ที่ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีสาระการเรียนรู้ ใกล้เคียงกันในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น ซึ่งนักเรียนเรียนรู้แบบบูรณาการหลักภาษาไทยและวรรณกรรมผ่านการฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิด และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับสาระหลัก สำหรับภาคเรียนที่ ๒ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ๗ หน่วย ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ มุ่งลิขิต คิดเหตุผล
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ อ่าน คิด เขียน เรียน นำใช้
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภูมิ แผนที่
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ วาจันัน สำคัญัก
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรียนรู้คำประพันธ์
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น

๖. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ กำหนดให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ ใน ๑ หน่วยการเรียนรู้จะประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ ๒ ชั่วโมง องค์กรประกอบของแผนในส่วนขอบเขตเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้เขียนรวมสำหรับใช้ในการสอน ๒ ชั่วโมง สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการประเมินแยกเป็นครั้งละ ๑ ชั่วโมง เพื่อให้เกิดความสะดวกในการสอน เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กจัดโครงสร้างเวลาเรียนตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน บางโรงเรียนอาจจัดตารางสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วันละ ๒ ชั่วโมง บางแห่งอาจจัดเป็น ๑ ชั่วโมง หรือ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที ครูผู้สอนจึงสามารถปรับใช้แผนได้ตามความเหมาะสมกับตารางสอนของโรงเรียน

ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้

ในชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยพิมพ์ไว้ในกรอบด้านบน มีความหมาย

สัญลักษณ์แสดงระดับชั้น

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กรอบสัญลักษณ์จำนวนดาว ๔ ดวง

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กรอบสัญลักษณ์จำนวนดาว ๕ ดวง

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กรอบสัญลักษณ์จำนวนดาว ๖ ดวง

สัญลักษณ์แสดงหน่วยการเรียนรู้

ท ๑ แสดงถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยที่ ๑

ผ ๑ แสดงถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

๐๑ แสดงถึง ใบงานที่ ๑

ตัวอย่าง

หมายถึง ใบงานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ใบงานที่ ๒

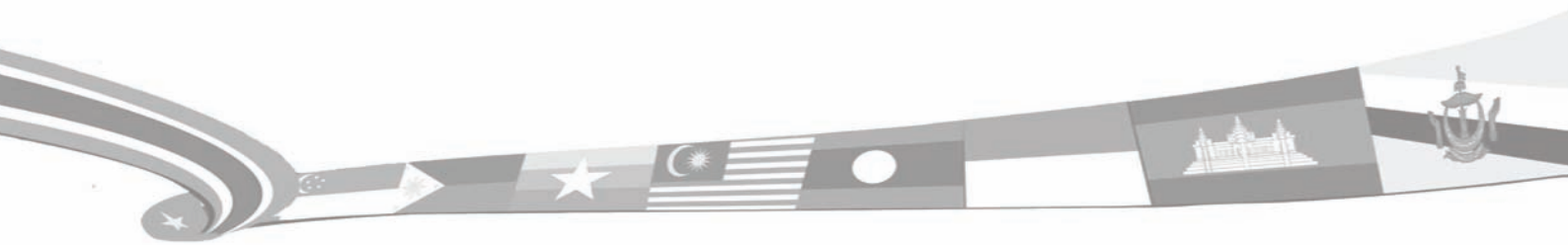
หมายถึง ใบงานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ ใบงานที่ ๙

๗. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้นักเรียนแต่ละชั้นจะต้องปฏิบัติกิจกรรม ตามใบงานซึ่งกำหนดเกณฑ์การผ่านไว้ ๗๐% กรณีนักเรียนมีผลการปฏิบัติตามใบงานไม่ผ่านการประเมิน ให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลให้แล้วเสร็จในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อจัดการเรียนรู้ครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ให้ครูผู้สอนตรวจสอบผลการประเมินและบันทึกผลการประเมินรายหน่วย ซึ่งได้จัดทำแบบบันทึกไว้สำหรับครูผู้สอนบันทึกผล เพื่อใช้เป็นหลักฐานการประเมินตัวชี้วัดตามมาตรฐาน รายชั้นของนักเรียนแต่ละชั้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕
ภาษาไทย ภาษาถิ่น

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕
เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความเข้าใจเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ตัวชี้วัด ป.๔/๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
ตัวชี้วัด ป.๔/๑.๖. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า
อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๔/๓. เขียนเรื่องตามจินตนาการ

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ป.๔/๓. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

ตัวชี้วัด ป.๔/๔. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
ตัวชี้วัด ป.๔/๓. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ป.๔/๒. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๕/๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด ป.๕/๕. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า
อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๕/๘. เขียนเรื่องตามจินตนาการ

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ป.๕/๑. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึจากเรื่องที่ฟังและดู

ตัวชี้วัด ป.๕/๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู

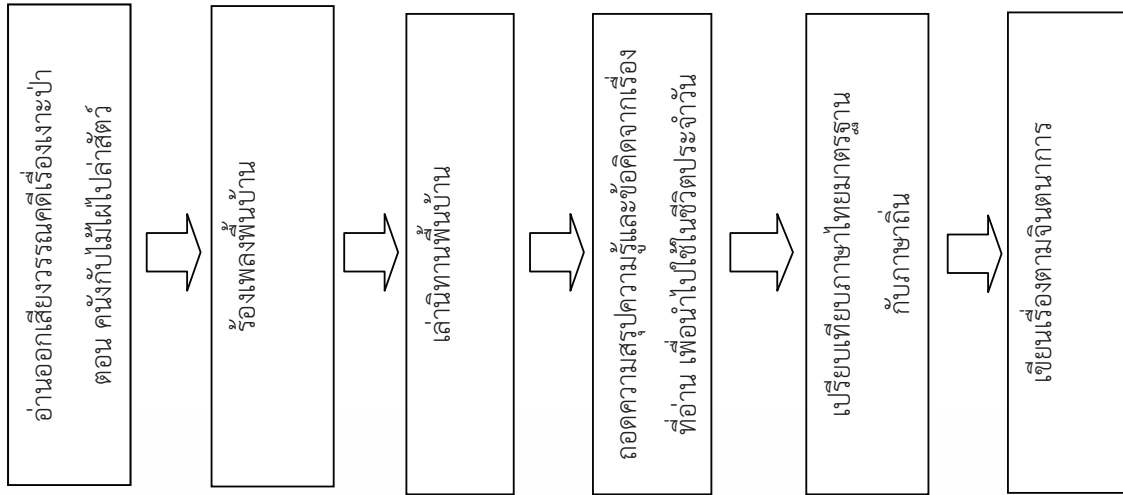
มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
 ตัวชี้วัด ป.๕/๓ เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น
 ตัวชี้วัด ป.๕/๕ บอกคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
 มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจัยนำวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
 ตัวชี้วัด ป.๕/๑ สรุปรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน
 ตัวชี้วัด ป.๕/๒ ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง
 ตัวชี้วัด ป.๕/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
 ตัวชี้วัด ป.๖/๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
 ตัวชี้วัด ป.๖/๕. อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต
 มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า
 อย่างมีประสิทธิภาพ

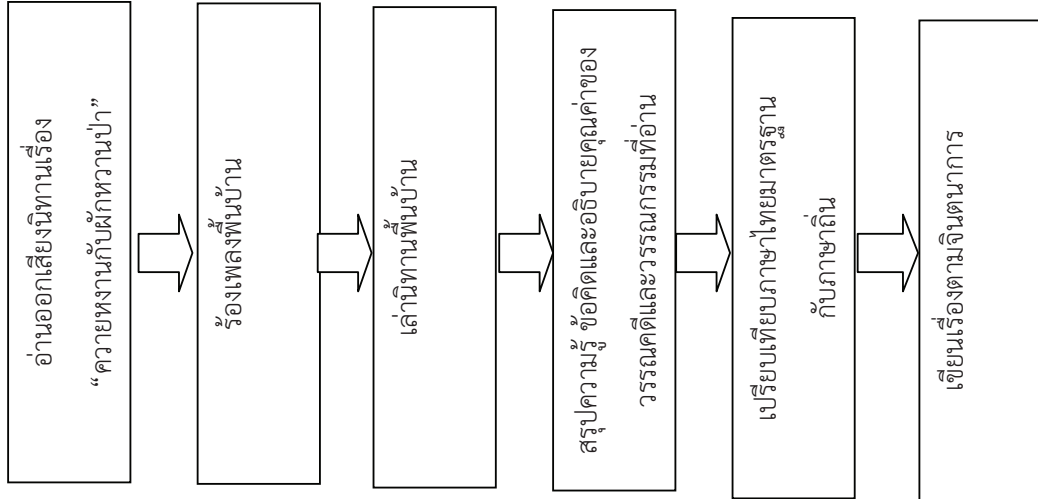
ตัวชี้วัด ป.๖/๘. เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์
 มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
 ตัวชี้วัด ป.๖/๑. พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู
 ตัวชี้วัด ป.๖/๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู
 มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
 ตัวชี้วัด ป.๖/๒ ใช้คำที่เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
 ตัวชี้วัด ป.๖/๓ รวบรวมและบอกความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย
 มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจัยนำวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
 ตัวชี้วัด ป.๖/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
 ตัวชี้วัด ป.๖/๑ แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน

ลำดับการนำเสนอสาระหลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่องภาษาไทย ภาษาล้าน

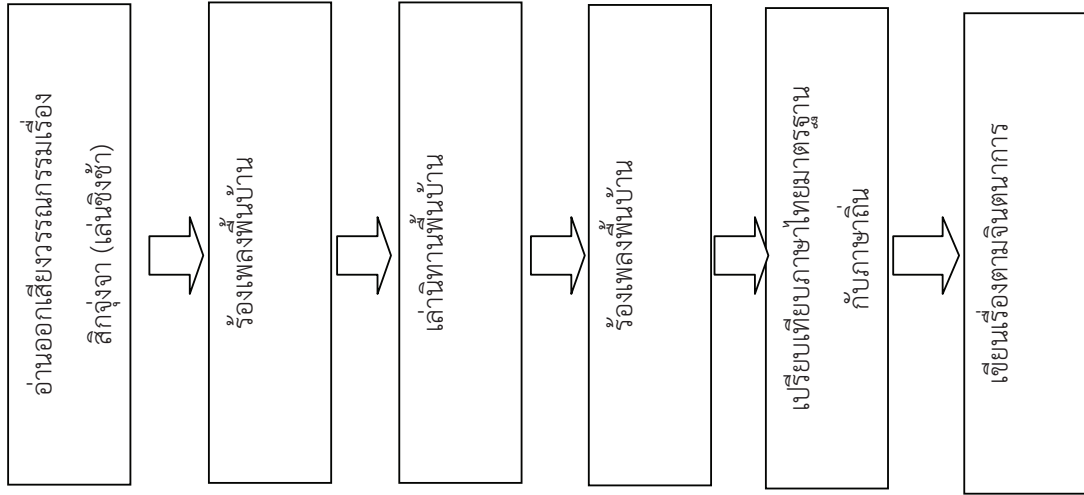
ชั้น ป.๔

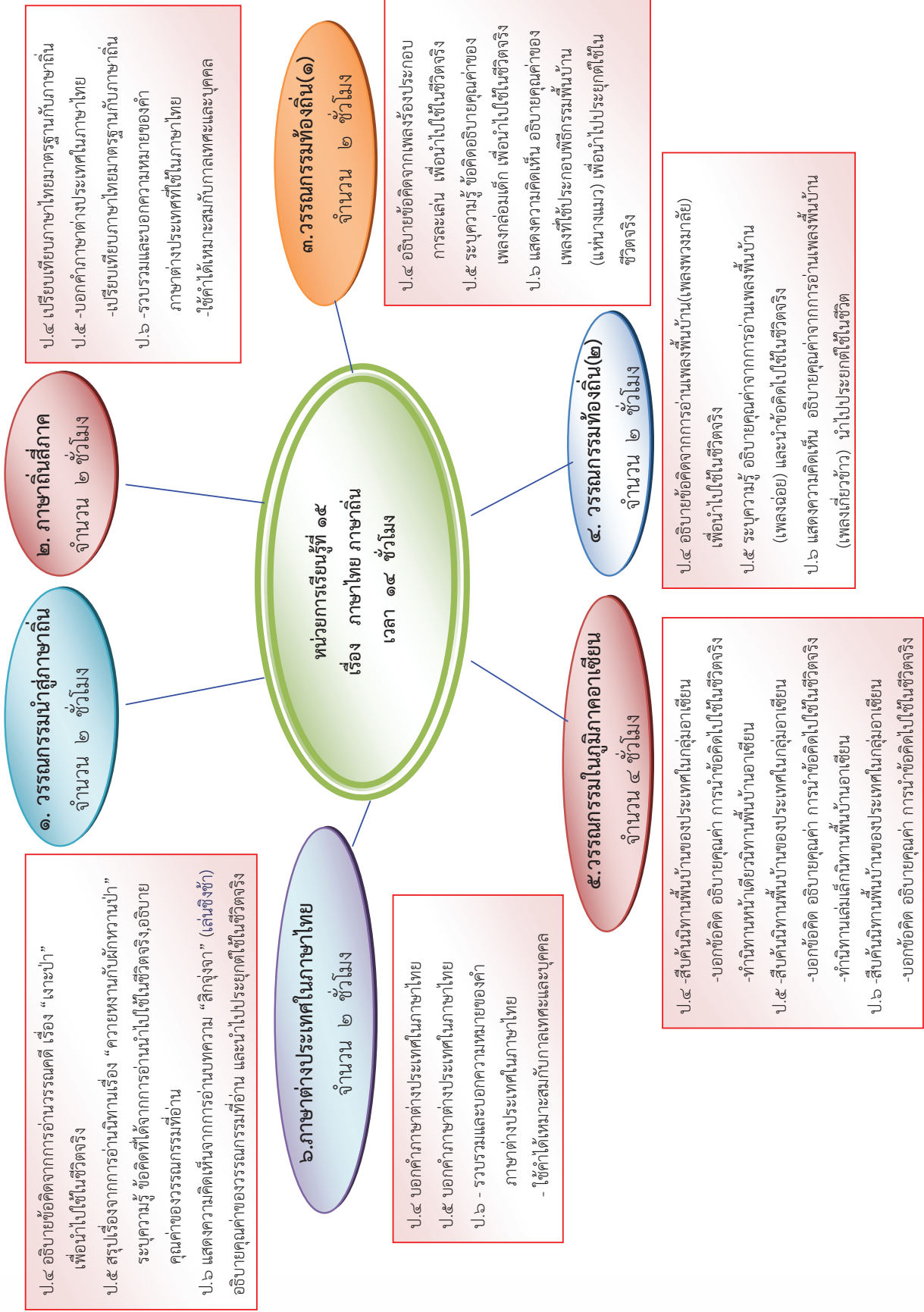
ชั้น ป.๕

ชั้น ป.๖

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาล้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

ภาษาไทย ภาษาล้าน

จำนวนเวลาเรียน ๑๔ ชั่วโมง

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๖ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

ป.๔-๖ การอธิบาย สรุป ข้อคิด แสดงความคิดเห็น ที่ได้จากการอ่านวรรณคดีไทย นิทาน บทความ วรรณกรรมท้องถิ่น วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาล้าน

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มฐ.ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๑ ป.๔/๖ ป.๕/๑ ป.๕/๕ ป.๖/๑ ป.๖/๕

มฐ.ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๗ ป.๕/๘ ป.๖/๘

มฐ.ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๓ ป.๔/๔ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๖/๑ ป.๖/๒

มฐ.ท ๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๗ ป.๕/๓ ป.๕/๕ ป.๖/๒ ป.๖/๓

มฐ.ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๒ ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๖/๑ ป.๖/๓

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

ป.๔ อ่านออกเสียงวรรณคดีเรื่อง เงาะป่า ร้องเพลงพื้นบ้าน เล่านิทานพื้นบ้าน สรุปความรู้และข้อคิด

เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาล้าน เขียนเรื่องตามจินตนาการ

ป.๕ อ่านออกเสียงนิทานเรื่อง ควายหงานกับผักหวานป่า ร้องเพลงพื้นบ้าน เล่านิทานพื้นบ้าน สรุปความรู้

และข้อคิดเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาล้าน เขียนเรื่องตามจินตนาการ

ป.๖ อ่านออกเสียงวรรณกรรมเรื่อง ลิกจุงจา (เล่นชิงช้า) ร้องเพลงพื้นบ้าน เล่านิทานพื้นบ้าน สรุปความรู้

และข้อคิดเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาล้าน เขียนเรื่องตามจินตนาการ

โครงสร้างของหน่วย

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	จำนวนแผน	ชื่อแผน	จำนวน ชั่วโมง
๑๕	ภาษาไทย ภาษาล้าน	๖	วรรณกรรมนำสู่ภาษาล้าน	๒
			ภาษาล้านสี่ภาค	๒
			วรรณกรรมท้องถิ่น(๑)	๒
			วรรณกรรมท้องถิ่น(๒)	๒
			วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน	๔
			ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	๒

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ วรรณกรรมนำสู่ภาษาถิ่น

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ป.๔ การอ่านออกเสียง สรุปรูปร่าง บอกรูปร่างจากวรรณคดีเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น

ป.๕ การอ่านออกเสียง สรุปรูปร่าง บอกรูปร่างจากนิทาน เขียนสรุปรูปร่างบอกรูปร่าง อธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น

ป.๖ การอ่านวรรณกรรม สรุปรูปร่าง บอกรูปร่าง แสดงความคิดเห็น

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่น นำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตจริง

๒.๒ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ วรรณกรรมท้องถิ่น ใบงานเครื่องมือวัดประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๓ ทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๔ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง วรรณกรรมนำสู่ภาษาถิ่น
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๕-๖

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ป.๔	ป.๕	ป.๖
ขั้นนำ	ครูสนทนาเกี่ยวกับการใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน	ทดสอบก่อนเรียน กิจกรรมรวมชั้น	
ขั้นสอน	กิจกรรมกลุ่มย่อยแต่ละชั้น ป.๔-๖ อ่านเพลงกล่อมเด็ก ครูซักถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และบอกความหมายคำภาษาถิ่นจากบทอาบ -แบ่งกลุ่มนักเรียนอ่านวรรณคดี เรื่อง เงาะป่า ตอน “คนงกับไม้ไผ่ไปล่าสัตว์” -สรุปความรู้และข้อคิด -บอกความหมายของภาษาถิ่นจากเรื่องที่อ่าน	-แบ่งกลุ่มนักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ความทรงจำกับผักหวานป่า” แล้วสรุปความรู้ และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน อธิบายคุณค่าของวรรณกรรม -บอกความหมายของภาษาถิ่นจากเรื่องที่อ่าน ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ สรุปความรู้และข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม	- แบ่งกลุ่มนักเรียนอ่านบทความเรื่อง “สิบกุงจา” (เล่นชิงช้า) สรุปความรู้และข้อคิด อธิบายคุณค่าวรรณกรรมที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน -บอกความหมายของภาษาถิ่นจากเรื่องที่อ่าน ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ สรุปความรู้และข้อคิด อธิบายคุณค่าวรรณกรรมที่อ่าน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม
ขั้นสรุป		กิจกรรมรวมชั้น	

<p>แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ป.๔</p> <p>ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> -ทดสอบก่อนเรียน -ประเมินพฤติกรรมการอ่าน -สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน -บอกความหมายของภาษาถิ่นจากเรื่องที่อ่าน 	<p>ป.๕</p> <p>ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> -ทดสอบก่อนเรียน -ประเมินพฤติกรรมการอ่าน -การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน -อธิบายคุณค่าของวรรณกรรม 	<p>ป.๖</p> <p>ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> -ทดสอบก่อนเรียน -ประเมินพฤติกรรมการอ่าน -การสรุปความรู้และข้อคิด อธิบายคุณค่าวรรณกรรม -ที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
<p>การวัดและประเมินผล</p>			

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วรรณกรรมนำสู่ภาษาถิ่น รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>ป.๔</p> <p>๑. การอ่านวรรณคดีเรื่อง เงาะป่า ตอน “คนึงกับไม่ไปล่าสัตว์”</p> <p>๒. การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>๓. การเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. การอ่านนิทานเรื่อง “ควายพางกับผักหวานป่า”</p> <p>๒. การสรุปความรู้และข้อคิด และอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน</p> <p>๓. การเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น</p> <p>ป.๖</p> <p>๑. การอ่านวรรณกรรม เรื่อง “ศึกจุงจา” (เล่นชิงช้า)</p> <p>๒. การสรุปความรู้และข้อคิด อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน</p> <p>๓. การเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น</p>	<p>กิจกรรม</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>ทดสอบก่อนเรียน</p> <p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๑. ครูสนทนาเกี่ยวกับการใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน โดยถามนักเรียนดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในชั้นเรียนมีนักเรียนที่รู้จักภาษาถิ่นต่างๆ หรือไม่ ถ้ามีให้ออกมาพูดให้เพื่อนฯ ฟัง - ในชุมชนนักเรียนเคยพบปะคนต่างถิ่นที่ใช้ภาษาแตกต่างกันจากชุมชนของเราหรือไม่ <p>- หากนักเรียนมีโอกาสไปเที่ยวถิ่นเหนือ ถิ่นอีสาน หรือถิ่นใต้ นักเรียนคิดว่าจะสื่อสารกันอย่างไรจึงจะเข้าใจตรงกัน ฯลฯ</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>๒. กิจกรรมรวมชั้น นักเรียนชั้น ป.๖ อ่านนำบทเพลงกล่อมเด็ก</p> <p>“อ้อ อ้อ ซา ซา กลับสองตาอย่าให้ แก้ว แก้ว ไน้ แม่จ๊กอ้อ ซา ซา นายให้ยอกกินชิ้น บมีไฟเพพา นายให้ยอกกินปลา บมีไฟปล่อน มีเข้าเย็นสองสามก่อน ป้อนแล้วสวดหลับไฟ”</p> <p>(ความหมาย : ลูกจงนอนหลับเสียอย่างเร็วให้ ถ้าลูกร้องไห้แม่จะกล่อมอ้อ ซา ซา ลูกร้องยอกกินเนื้อ ไม่มีใครช่วยหา ลูกร้องยอกกินปลา ไม่มีใครไปซื้อเนื้อ มีแต่ข้าวเย็นสองสามก่อน ป้อนลูกอ้อมแล้วจงหลับตา”)</p>	<p>สื่อ/แหล่งเรียนรู้</p> <p>ป.๔ วรรณคดีเรื่อง เงาะป่า ตอน “คนึงกับไม่ไปล่าสัตว์” จากหนังสือ วรรณคดีลำนภา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เรื่องเล่าจากพี่ลูกพี่หลาน หน้า ๙๙-๑๐๔</p> <p>ป.๕ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ควายพางกับผักหวานป่า” จากหนังสือ ภาษาพาทย์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ฉบับคือใคร หน้า ๖-๙</p> <p>ป.๖ วรรณกรรม เรื่อง “ศึกจุงจา” (เล่นชิงช้า) จากสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ ๑๓</p> <p>สื่อกิจกรรมรวมชั้น</p> <p>บทเพลงกล่อมเด็กภาคใต้</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>ป.๔ กิจกรรมใบงานที่ ๑๑ สรุปความรู้และข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน</p> <p>ป.๕ กิจกรรมใบงานที่ ๑๑ สรุปความรู้และข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน</p> <p>ป.๖ กิจกรรมใบงานที่ ๑๑ สรุปความรู้ข้อคิด อธิบายคุณค่าวรรณกรรมที่อ่าน</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคิน</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑</p> <p>เรื่อง วรรณกรรมนำสู่ภาคิน</p> <p>รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖</p>
<p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ความรู้</p> <p>ป.๔</p> <p>๑.สรุปความรู้ และบอกข้อคิด จากเรื่องเงาะป่า ได้</p> <p>อย่างมีเหตุผล</p> <p>๒.เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาคินได้</p> <p>ป.๕</p> <p>๑.สรุปความรู้ บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าจาก เรื่อง “ควายหงานกับฝักหวานป่า” ได้</p> <p>๒.เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาคินได้</p> <p>ป.๖</p> <p>๑.สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง “ลิกจุงจา” (เล่นชิงช้า) ได้</p> <p>๒.เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาคินได้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้</p>	<p>- นักเรียนชั้น ป.๖ อ่านนำ แล้วให้นักเรียนชั้น ป.๔-ป.๕ อ่านตาม</p> <p>- ครูซักถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ว่าเพลงสื่อความหมาย อย่างไร สะท้อนวิถีชีวิตอย่างไรบ้าง</p> <p>- นักเรียนร่วมกันสรุปโดยบอกความหมายคำภาคิน จากบทเพลงที่อ่าน</p> <p>กิจกรรมกลุ่มย่อย</p> <p>๓.แบ่งกลุ่มนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมดังนี้</p> <p>- ชั้น ป.๔ อ่านวรรณคดี เรื่อง เงาะป่า ตอน “คนงับไม่เฝไปเลาสัตว์” แล้วสรุปความรู้และข้อคิดบอกความหมายของภาคิน จากเรื่องที่อ่าน จากนั้นทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ สรุปความรู้และข้อคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม</p> <p>- ชั้น ป.๕ อ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ควายหงานกับฝักหวานป่า” แล้วสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน อธิบายคุณค่าของวรรณกรรม บอกความหมายของภาคินจากเรื่องที่อ่าน จากนั้นทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ สรุปความรู้และข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม</p> <p>- ชั้น ป.๖ อ่านบทความเรื่อง “ลิกจุงจา” (เล่นชิงช้า) สรุปความรู้ และข้อคิด อธิบายคุณค่าวรรณกรรมที่อ่านเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน บอกความหมายของภาคินจากเรื่องที่อ่าน จากนั้นทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ สรุปความรู้และข้อคิด อธิบายคุณค่า วรรณกรรมที่อ่าน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม</p>	<p>การประเมิน</p> <p>ป.๔ - ๖</p> <p>๑.ทดสอบก่อนเรียน</p> <p>๒.ประเมินการอ่านออกเสียง</p> <p>๓.ประเมินผลงาน/ใบงาน</p> <p>วิธีการ</p> <p>ป.๔ - ๖</p> <p>๑.ทดสอบก่อนเรียน</p> <p>๒.ประเมินพฤติกรรมการอ่าน</p> <p>๓.ตรวจผลงานนักเรียน</p> <p>เครื่องมือประเมิน</p> <p>ป.๔ - ๖</p> <p>๑.แบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p>๒.แบบบันทึกการประเมินพฤติกรรมการอ่าน</p> <p>การอ่าน</p> <p>๓.แบบบันทึกคะแนน</p> <p>๔.ใบงาน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ป.๔ - ๖</p> <p>๑.ผ่านเกณฑ์การทดสอบร้อยละ ๗๐</p> <p>ใช้เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว/ร้อยกรอง</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วรรณกรรมนาฏภาษาถิ่น รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖</p>
<p>ป.๕</p> <p>๑. อ่านออกเสียงร้อยแก้วนิทานเรื่อง “ควายหลงกับผักหวานป่า” ได้</p> <p>๒. เขียนสรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>๓. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้</p> <p>ป.๖</p> <p>๑. อ่านออกเสียงร้อยแก้ววรรณกรรม เรื่อง “ลิกจุงจา” (เล่นชิงช้า) ได้</p> <p>๒. พุดและเขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>๓. แสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมที่อ่านได้</p> <p>คุณธรรม</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มีวินัย</p> <p>๓. มุ่งมั่นการทำงาน</p>	<p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้น ป.๔ สรุปความรู้ ข้อคิด และบอกความหมายของภาษาถิ่นจากเรื่องที่อ่าน - ชั้น ป.๕ สรุปความรู้ ข้อคิด และอธิบายคุณค่าของวรรณกรรมที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน - ชั้น ป.๖ สรุปความรู้ ข้อคิด และอธิบายคุณค่าวรรณกรรมที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน <p>ขั้นสรุป</p> <p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๕. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน เสนอแนะเพิ่มเติมจากการนำเสนอผลงานกลุ่ม</p> <p>๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าวรรณกรรม/วรรณคดีที่อ่านและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p>	<p>๒. ใบงานที่ ๑๑ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐</p>

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาถิ่น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาถิ่น หมายถึง

.....

๒. เขียนคำภาษาถิ่นแต่ละภาค คำว่า “อร่อย”

ภาคเหนือ.....

ภาคกลาง.....

ภาคใต้.....

ภาคอีสาน.....

๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก

.....

.....

๔. “เพลงพวงมาลัย” นิยมเล่นในเทศกาลใด

.....

.....

๕.

แม่งูเอ๋ย

พ่องู : แม่งูเอ๋ยกินน้ำบ่อไหน

แม่งู : กินน้ำบ่อโศก โยกไปโยกมา

พ่องู : แม่งูเอ๋ยกินน้ำบ่อไหน

แม่งู : กินน้ำบ่อทราย ย้ายไปย้ายมา

พ่องู : แม่งูเอ๋ยกินน้ำบ่อไหน

แม่งู : กินน้ำบ่อหิน บินไปบินมา

พ่องู : กินหัวหรือกินหาง กินกลางตลอดตัว

สรุปข้อคิดจากเพลงประกอบการละเล่นงูกินหาง

.....

.....

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ฟุตบอล

ก๋วยเตี๋ยว

เมาส์

บะหมี่

เต้าหู้

แซนวิช

ภาษาอังกฤษ

ภาษาจีน

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาล้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาล้าน หมายถึง.....

๒. เขียนคำภาษาล้านแต่ละภาค คำว่า “โกหก”

ภาคเหนือ.....

ภาคกลาง.....

ภาคใต้.....

ภาคอีสาน.....

๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก

๔.

เพลงค่างคาว

บินมาเป็นยัด

ค่างคาวเอย

จะไปสวนไหน

ค้ำค้ำมีดมีด

เก็บลูกมะม่วง

จะไปสวนหลวง

มาฝากบ้างเน้อ

สรุปข้อคิดจากเพลงค่างคาว

๕. “เพลงเกี่ยวข้าว” สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

พิชซ่า

ซินแส

สุกี้ยากี้

ยูโต

เทคโนโลยี

กิโมโน

เกียะ

คลินิก

เก้

ภาษาอังกฤษ

ภาษาจีน

ภาษาญี่ปุ่น

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาล้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาล้าน หมายถึง.....

๒. เขียนคำภาษาล้านแต่ละภาค คำว่า “พูด”

ภาคเหนือ.....

ภาคกลาง.....

ภาคใต้.....

ภาคอีสาน.....

๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก

๔. “เพลงเกี่ยวข้าว” สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร

๕.

เพลงพวงมาลัย

เอ้อระเหยลอยมา
รักจะเล่นให้เดินเข้ามา
พวงเจ้าเอ๋ยมาลัย

ลอยมาก็ลอยไป (ลูกคู่รับ)
พ่อคุณจะซำอยู่ไย
รักกันไม่ไหวเลยเอ๋ย (ลูกคู่รับ)

สรุปข้อคิดจากเพลง

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

จับฉ่าย

การ์ด

ตำรวจ

การ์ตูน

ชากู่ระ

กระทรวง

ปิ่นโต

เกาเหลา

ภาษาอังกฤษ

ภาษาจีน

ภาษาญี่ปุ่น

ภาษาเขมร

แนวคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาถิ่น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาถิ่น หมายถึง...ภาษาที่ใช้พูดสื่อสารกันภายในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง
๒. เขียนคำภาษาถิ่นแต่ละภาค คำว่า “อร่อย”
ภาคเหนือ....ลำ/ลำแต้ๆ..... ภาคกลาง.....อร่อย.....
ภาคใต้.....ทรอยจั่งฮู้..... ภาคอีสาน.....แซบ.....
๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก
๑. กล่อมเด็กให้นอนหลับ ๒. เด็กมีอารมณ์ดี ๓. เด็กมีความเพลิดเพลิน ๔. ปลุกฝังให้เด็กเป็นดีมีน้ำใจ
๔. “เพลงพวงมาลัย” นิยมเล่นในเทศกาลใด
นิยมเล่นในเทศกาล งานรื่นเริงต่างๆ เช่นวันลอยกระทง งานผ้าป่ากฐิน วันตรุษสงกรานต์
- ๕.

แม่จ๋เอ๋ย

พ่อจ๋ : แม่จ๋เอ๋ยกินน้ำบ่อไหน

แม่จ๋ : กินน้ำบ่อโศก โยกไปโยกมา

พ่อจ๋ : แม่จ๋เอ๋ยกินน้ำบ่อไหน

แม่จ๋ : กินน้ำบ่อทราย ย้ายไปย้ายมา

พ่อจ๋ : แม่จ๋เอ๋ยกินน้ำบ่อไหน

แม่จ๋ : กินน้ำบ่อหิน บินไปบินมา

พ่อจ๋ : กินหัวหรือกินหาง กินกลางตลอดตัว

สรุปข้อคิดจากเพลงประกอบการละเล่นงูกินหาง

.....ความรักของแม่ที่ปกป้องลูกงูและมีความสามัคคีในหมู่คณะ.....

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ฟุตบอล

ก๋วยเตี๋ยว

เมาส์

บะหมี่

เต้าหู้

แซนวิช

ภาษาอังกฤษฟุตบอล.....เมาส์.....แซนวิช.....

ภาษาจีนก๋วยเตี๋ยว.....บะหมี่.....เต้าหู้.....

แนวคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาล้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาล้าน หมายถึง.....ภาษาที่ใช้พูดสื่อสารกันภายในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

๒. เขียนคำภาษาล้านแต่ละภาค คำว่า “โกหก”

ภาคเหนือ..ซี้จู้

ภาคกลาง..โกหก

ภาคใต้..ซี้ฮัก

ภาคอีสาน..ซี้ตัว

๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก

๑. กล่อมเด็กให้นอนหลับ ๒. เด็กมีอารมณ์ดี ๓. เด็กมีความเพลิดเพลิน ๔.ปลุกฝังให้เด็กเป็นดีมีน้ำใจ

๔.

เพลงค่างควา	
บินมาเป็นยี่ด	ค่างควาเออย
จะไปสวนไหน	ค้ำค้ำมีดมีด
เก็บลูกมะม่วง	จะไปสวนหลวง
	มาฝากบ้างเนื้อ

สรุปข้อคิดจากเพลงค่างควา

เราควรมีน้ำใจ มีธรรมาศัยที่ดี มีไมตรีต่อเพื่อนบ้าน

๕.“เพลงฉ่อย” มีลักษณะเป็นเพลงประเภทใด เพราะเหตุใด

เป็นเพลงประเภทปฏิพากย์ เพราะมีพ่อเพลง แม่เพลง ร้องโต้ตอบกันในเชิงกระเช้าเข้าแห่ โดยมีการคู่ร้องรับ ทำท่ารำ และประจบมือให้จังหวะประกอบ

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

พิชซ่า

ซินแส

สุกี้ยากี้

ยูโด

เทคโนโลยี

กิโมโน

เกี๊ยะ

คลินิก

เก้

ภาษาอังกฤษพิชซ่า.....เทคโนโลยี.....คลินิก.....

ภาษาจีนซินแส.....เกี๊ยะ.....เก้.....

ภาษาญี่ปุ่นกิโมโน.....สุกี้ยากี้.....ยูโด.....

แนวคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาล้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาล้าน หมายถึง...ภาษาที่ใช้พูดสื่อสารกันภายในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

๒. เขียนคำภาษาล้านแต่ละภาค คำว่า “พูด”

ภาคเหนือ...อู้.....

ภาคกลาง.....พูด.....

ภาคใต้.....แหล่ง.....

ภาคอีสาน.....เว้า.....

๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก

๑. กล่อมเด็กให้นอนหลับ ๒. เด็กมีอารมณ์ดี ๓. เด็กมีความเพลิดเพลิน ๔.ปลุกฝังให้เด็กเป็นดีมีน้ำใจ

๔. “เพลงเกี่ยวข้าว” สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร

สะท้อนวิถีชีวิตชาวบ้านเกี่ยวกับการทำนา คนในชุมชนมีความรัก ความสามัคคีกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เห็นได้จากการร่วมมือกันลงแขกเกี่ยวข้าว คนไทยชอบความสนุกสนานจึงคิดเพลงขึ้นร้องเล่น เป็นการผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน

๕.

เพลงพวงมาลัย	
เอ้อระเหยลอยมา	ลอยมาก็ลอยไป (ลูกคู่รับ)
รักจะเล่นให้เต็นเข้ามา	พ่อคุณจะซำอยู่ไย
พวงเจ้าเอ๋ยมาลัย	รักกันไม่ไหวเลยเอ๋ย (ลูกคู่รับ)

สรุปข้อคิดจากเพลง

.....ความสนุกสนาน ความสามัคคีในหมู่คณะ.....

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

จับฉ่าย

การ์ด

ตำรวจ

การ์ตูน

ซากุระ

กระทรวง

ปิ่นโต

เกาเหลา

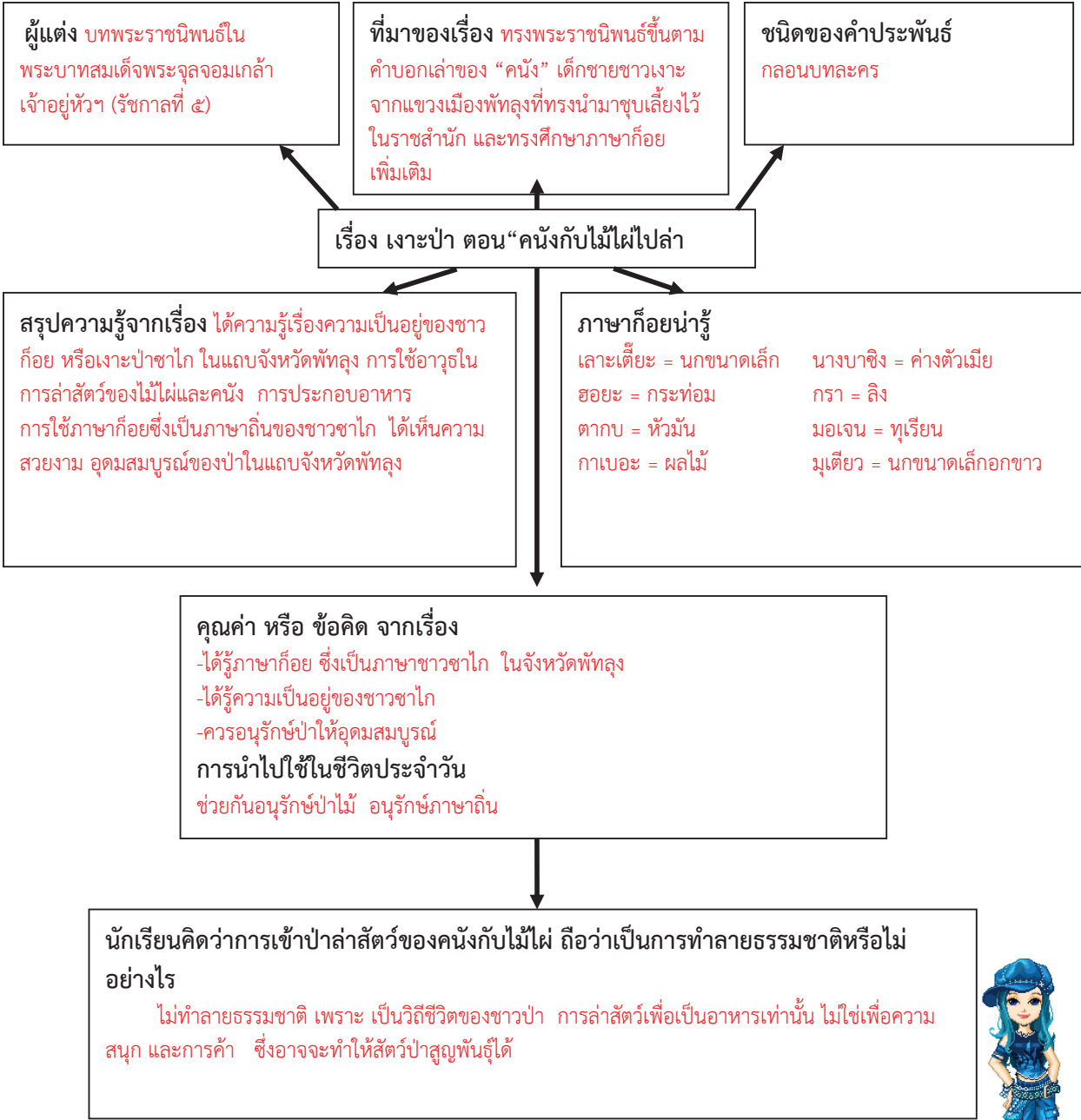
ภาษาอังกฤษการ์ด.....การ์ตูน.....

ภาษาจีนจับฉ่าย.....เกาเหลา.....

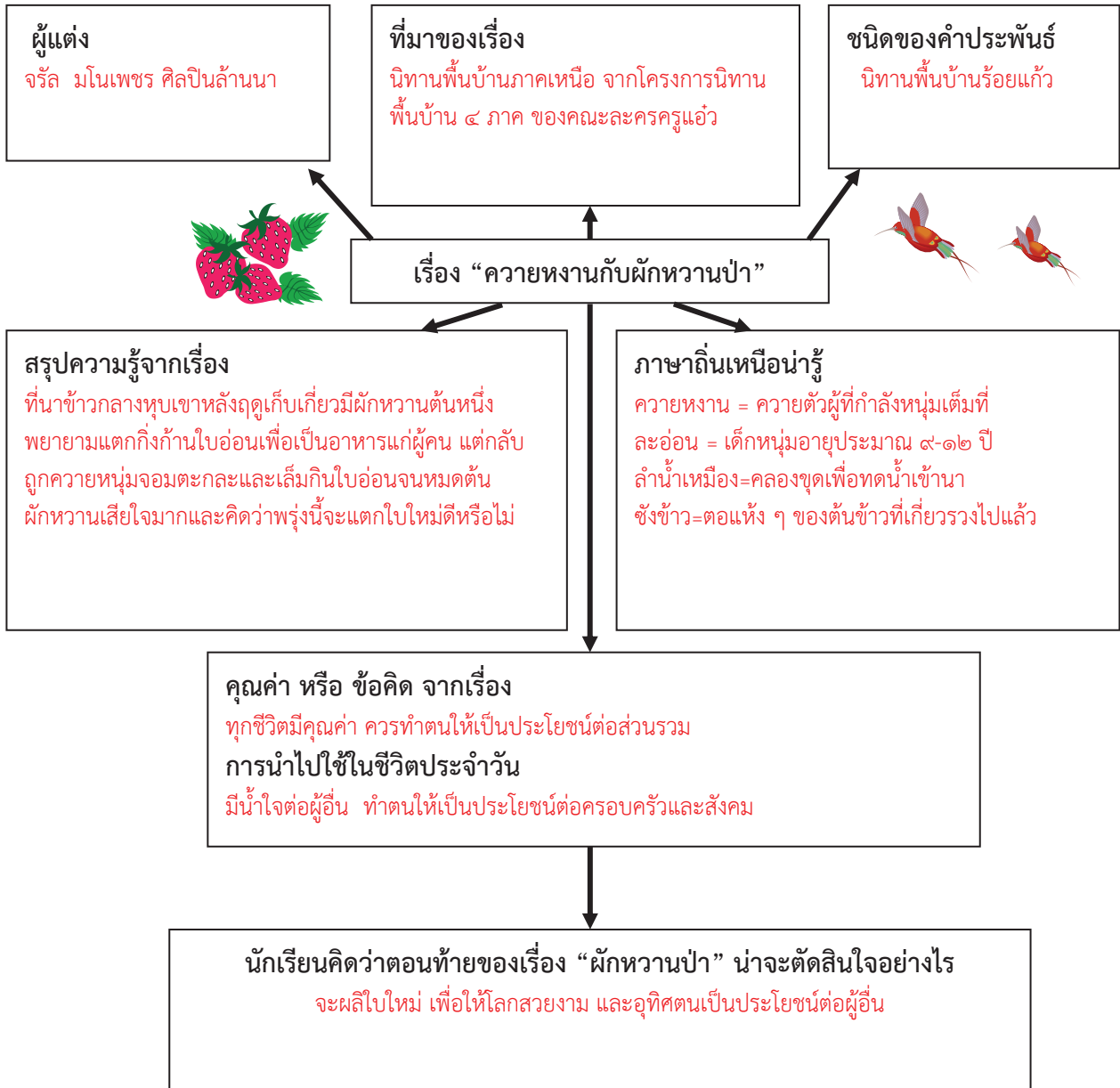
ภาษาญี่ปุ่นปิ่นโต.....ซากุระ.....

ภาษาเขมรกระทรวง.....ตำรวจ.....

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๑ การวิเคราะห์ “เงาะป่า” ตอน “คนึงกับไม้ไผ่ไปล่าสัตว์”

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๑ การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ควายหางกับผักหวานป่า”

นำเสนอผลงาน
เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ นะคะ

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๑ การวิเคราะห์บทความ “ลิกจุงจา” (เล่นชิงช้า)

ชื่อเรื่อง น่าสนใจ เพราะใช้ภาษาถิ่น ทำให้สะดุดตาสะดุดใจ ทำให้ต้องการรู้ความหมายและอยากอ่าน

สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ
การอนุรักษ์การเล่นพื้นบ้าน

ที่มาของเรื่อง การละเล่นของเด็กภาคเหนือ โดย ผะอบ โปษะกฤษณะ จากหนังสือสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ ๑๓

ชื่อเรื่อง “ลิกจุงจา” การละเล่นเด็ก

โอกาสที่เล่น
เล่นได้ในทุกโอกาส ในเวลาว่างจากการทำงาน ทำไร่หรือ / และ เล่นในเทศกาล เช่น สงกรานต์ เป็นต้น

สรุปใจความสำคัญ “ลิกจุงจา” หรือ เล่นชิงช้า เป็นการละเล่นเด็กภาคเหนือ การเล่นผู้เล่นมี กี่คนก็ได้ “ชิงช้า” ทำด้วยเชือกเส้นเดียวสอดเข้าไปในรูกระบอกไม้ซาง ผูกปลายเชือกทั้งสองไว้กับต้นไม้หรือพื้นเรียบ แล้วแกว่งไปมา ผู้เล่นจะร้องเพลงตามจังหวะที่ชิงช้าแกว่งไกว เพื่อความสนุกสนาน เพลงที่ร้องประกอบการเล่นเป็นเพลงสั้น ๆ เนื้อหาสะท้อนวัฒนธรรมพื้นบ้าน และแฝงข้อคิดสอนใจ

ภาษาถิ่นเหนือนำรู้

ลิกจุงจา	= เล่นชิงช้า
อีหล้าจุงจ้อย	= แม่สาวน้อย
ใส่ช้า	= ใส่ตะกร้า
ทั้งลุ่ม	= ข้างล่าง
มาปะ	= มาพบ
หื้อ	= ให้
แปงตูปน้อย	= สร้างกระท่อม

คุณค่า หรือ ข้อคิด

๑. การสอนให้ผู้หญิงรู้จักรักนวลสงวนตัว
๒. การละเล่นให้ทั้งความสนุกสนาน และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และยังสะท้อนวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วยการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
๑. ผู้หญิงควรรักนวลสงวนตัว ไม่ชิงสุกก่อนห่าม
๒. ควรอนุรักษ์การเล่นไทย
๓. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ภาษาถิ่นสี่ภาค

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ป.๔ การสรุปความรู้และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น

ป.๕ การสรุปความรู้และบอกข้อคิด อธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง
เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น

ป.๖ การสรุปความรู้ บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง รวบรวม เปรียบเทียบ
ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวรรณคดี ความงามของภาษา เกิดความภาคภูมิใจ

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ บทอาขยาน บทร้อยกรอง ใบบาน
เครื่องมือวัดประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๔ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ของทุกหน่วยการเรียนรู้ จะต้องทดสอบก่อนเรียนและในแผน

การจัดการเรียนรู้สุดท้ายของหน่วยการเรียนรู้จะต้องทดสอบหลังเรียน

๒.๕ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง ภาษาถิ่น ๔ ภาค
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๕ -๖

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ป.๔	ป.๕	ป.๖
ผู้นำ	กิจกรรมรวมชั้น		
ชั้นสอน	<p>←</p> <ul style="list-style-type: none"> - อ่านเพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน “ตาเว็นเอย” แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาษาถิ่นในเพลง - กิจกรรมกลุ่มย่อยแต่ละชั้น ป.๔-๖ สนทนาเกี่ยวกับการใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวันโดยให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ที่เพื่อนฟังแบ่งกลุ่มนักเรียนแต่ละชั้น ป.๔-๖ เล่นเกมจับคู่คำภาษาถิ่นกับภาษาไทยมาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมกลุ่มย่อยรายชั้น แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๒ เขียนผังความคิดภาษาถิ่นในนิทานเรื่องไอติมหลอดแม่ใหญ่ลาบอกความหมายของภาษาถิ่นจากนิทานสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมกลุ่มย่อยรายชั้น แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๒ เขียนผังความคิดภาษาถิ่นในนิทานพื้นบ้าน “สามเกลอ” บอกความหมายของภาษาถิ่นจากนิทานสรุปความรู้และข้อคิดอธิบายคุณค่าเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม
ชั้นสรุป	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมเดี่ยวรายบุคคลใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมเดี่ยวรายบุคคลใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมเดี่ยวรายบุคคลใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น
	กิจกรรมรวมชั้น		
	<p>←</p> <ul style="list-style-type: none"> - สุ่มนักเรียนชั้น ป.๔ นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้ ข้อคิด และบอกความหมายของภาษาถิ่นจากเรื่องที่อ่าน ป.๕-๖ อธิบายคุณค่าภาษาถิ่น เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูแนะนำเพิ่มเติม <p>→</p>		

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	<p data-bbox="371 1368 400 1424">ป.๔</p> <p data-bbox="451 1335 480 1458">ประเมินผล</p> <ul data-bbox="496 1256 624 1626" style="list-style-type: none"> - การเขียนผังความคิดสรุปการใช้ภาษาถิ่นจากเรื่องที่อ่าน - ตรวจสอบผลงานนักเรียน 	<p data-bbox="371 871 400 927">ป.๕</p> <p data-bbox="451 837 480 960">ประเมินผล</p> <ul data-bbox="496 669 624 1149" style="list-style-type: none"> - การเขียนผังความคิดสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน อธิบายคุณค่าของวรรณกรรม - ตรวจสอบผลงานนักเรียน 	<p data-bbox="371 360 400 416">ป.๖</p> <p data-bbox="451 327 480 450">ประเมินผล</p> <ul data-bbox="496 159 624 638" style="list-style-type: none"> - การเขียนผังความคิดสรุปความรู้และข้อคิด อธิบายคุณค่าวรรณกรรมที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน - ตรวจสอบผลงานนักเรียน
การวัดและประเมินผล			

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาถิ่น ๔ ภาค รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕ -๖</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา ป.๔</p> <p>๑. การอธิบายความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง</p> <p>๒. การเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๒. การเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น</p> <p>ป.๖</p> <p>๑. การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>๒. การเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ ป.๔</p> <p>ความรู้</p> <p>๑. อธิบายความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน อย่างมีเหตุผล</p> <p>๒. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. สรุปความรู้ บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๒. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น</p>	<p>กิจกรรม ขั้นนำ</p> <p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๑. นักเรียนชั้น ป.๔-๖ อ่านเพลงกล่อมเด็กถิ่นอีสาน เพลง “ตาเวินเอย” แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาษาถิ่นในเพลง</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>ตาเวินเอยขึ้นสี่แดง ฮอตยามแลงส่องแสงชูมือ ยามมีเอ๋เข้าสี่ตาเวินแจ่มงาม ขอแหวนวงมให้หลานช้อยแหงน เอากลานแบมือมาให้พี่น พี่นสี่ให้แสงเงินแสงคำ ให้บักทำเจ้าใหญ่เจ้าสูง เป็นเจ้าลูกเป็นขุนเป็นท้าว มีความท้าวเป็นนายเป็นขุน ให้ผลบุญอุ้มชูเจ้าไว้ หมวยเหตุ ตาเวิน : ตะวัน ฮอตยามแลง : ถึงยามเย็น ชูมือ : ทุกวัน ให้หลานช้อยแหม : ให้หลานฉันด้วย พี่น : เขา, ทาน บักทำ : เด็กล้อย ท้าว : กัถ้าหาญ</p> </div> <p>ขั้นสอน กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๒. สนทนาเกี่ยวกับการใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวันโดยให้นักเรียน ออกมาเล่าประสบการณ์ให้เพื่อนฟัง</p> <p>กิจกรรมกลุ่มย่อย</p> <p>๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนคณะชั้น ป.๔-๖ เล่นเกมจับคู่คำภาษาถิ่นกับภาษาไทยมาตรฐาน โดยครูเตรียมบัตรคำ เช่น</p>	<p>สื่อ/แหล่งเรียนรู้</p> <p>ป.๔ นิทานพื้นบ้านเรื่องความกล้า</p> <p>ป.๕ นิทานพื้นบ้านเรื่อง ไอติมหลอดแม่ใหญ่ลา</p> <p>ป.๖ นิทานพื้นบ้านเรื่องสามเกลอ</p> <p>สื่อกิจกรรมรวมชั้น</p> <p>เพลงกล่อมเด็ก “ตาเวินเอย”</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน ป.๔</p> <p>๑. ใบงานที่ ๐๒ เขียนผังความคิดภาษาถิ่นในนิทานพื้นบ้าน</p> <p>๒. ใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. ใบงานที่ ๐๒ เขียนผังความคิดภาษาถิ่นในนิทานพื้นบ้าน</p> <p>๒. ใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น</p> <p>ป.๖</p> <p>๑. ใบงานที่ ๐๒ เขียนผังความคิดภาษาถิ่นในนิทานพื้นบ้าน</p> <p>๒. ใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น</p> <p>การประเมิน ป.๔-๖</p> <p>ประเมินผลงาน/ใบงาน</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาถิ่น ๔ ภาค รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕ -๖</p>
	<p>เรียนรู้ในกลุ่ม จากบันทึกกิจกรรมเดี่ยวรายบุคคลใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้น ป.๕ ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๒ เขียนผังความคิดภาษาถิ่น ในนิทานเรื่องไอติมหลอดแม่ใหญ่ลา บอกความหมายของภาษาถิ่น จากนิทาน สรุปความรู้บอกข้อคิด อธิบายคุณค่า และบอกความหมาย ของภาษาถิ่นจากเรื่องที่อ่าน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม จากนั้น ทำกิจกรรมเดี่ยวรายบุคคลใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น - ชั้น ป.๖ ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๒ เขียนผังความคิดภาษาถิ่น ในนิทานพื้นบ้านภาคใต้เรื่องสามเกลอ สรุปความรู้ข้อคิด อธิบาย คุณค่าจากนิทาน แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มจากบันทึกกิจกรรม เดี่ยวรายบุคคลใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น <p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๓. นึกเขียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้น ป.๔-๖ นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้ ข้อคิด และ บอกความหมายของภาษาถิ่นจากเรื่องที่อ่าน <p>ขั้นสรุป</p> <p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๘.ครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน เสนอแนะเพิ่มเติม สรุปผล การนำเสนอในกลุ่ม</p> <p>๙.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ประโยชน์ ที่ได้จากการเรียน ภาษาถิ่น การเปรียบเทียบภาษาถิ่นกับภาษาไทยมาตรฐาน</p>	

แผนภูมิเพลงกล่อมเด็ก ตาเวีนเอย

เพลงกล่อมเด็ก ตาเวีนเอย

ตาเวีนเอยขึ้นสี่แดง ยามเมื่อเช้าตีตาเวีนจ้างาม เอาหลานแบมือมาให้เพื่อน ให้บักทำเจ้าใหญ่เจ้าสูง มีความท้าวเป็นนายเป็นขุน	ฮอดยามแสงส่องแสงซุ่มมือ ขอแหวนวงงามให้หลานซ้อยแทน เพื่อนสี่ให้แสงเงินแสงคำ เป็นเจ้าลูกเป็นขุนเป็นท้าว ให้ผลบุญอ้อมซู่เจ้าไว้
---	--

หมายเหตุ

ตาเวีน : ตะวัน
ฮอดยามแสง : ถึงยามเย็น
ซุ่มมือ : ทุกวัน
ให้หลานซ้อยแทน : ให้หลานฉันด้วย
เพื่อน : เขา, ท่าน
บักทำ : เต็กน้อย
ท้าว : กล้าหาญ

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๒ เขียนผังความคิดภาษาถิ่นในนิทานพื้นบ้านเรื่องควายลุงคำ

คำศัพท์ภาษาถิ่นจากนิทานพื้นบ้าน

ภาษาถิ่นเหนือ	ภาษาไทยมาตรฐาน
เข่าบี้	เข่าเก
เข่ากิ	เข่าสั้นไม่โง้ง
ชวาย	ควาย
ป่าไจ้	ไม้ไซ้
เฮา	เรา
ฮูป	รูป
เป็นจะไต	เป็นอย่างไรร
แม่ละอ่อน	แม่ฮีนุ
แต่ ๆ	จริงๆ

สรุปสาระจากนิทานเรื่อง “ควายลุงคำ”

ใคร ลุงคำ ยายมา
ทำอะไร ไปพิมพ์รูปพรรณควาย
ที่ไหน ที่อำเภอ
ผลเป็นอย่างไร
เสมือนให้ไปพิมพ์รูปพรรณควายผิด
ลุงคำได้ที่จึงโวยวายเสียงดัง ทำให้เสมือนอาย

นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน
ชั้นเรียนนะคะ

แต่งประโยค หรือบทสนทนา จากคำศัพท์ภาษาถิ่น

คำหล้า : เฮาป่าไจ้พ่อจายเน้อ
(เราไม่ใช่ผู้ชายนะ)
คำใส : ไปแอ้วตางไตกัน เฮาไปตวย
(ไปเที่ยวไหนกัน เราไปด้วยนะ)
คำอ้าย : ไปแอ้วดอยกัน ตึงวันแสนม่วนใจ
(ไปเที่ยวดอยกัน ทั้งวันคงสนุกมาก)

ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่อง ควายลุงคำ

- ให้รู้จักรอบคอบในการทำงาน
 - เมื่อทำผิดควรรู้จักขอโทษหรือแก้ไขให้ถูกต้อง
 - ไม่ควรพุดจาเสียงดัง หรือโวยวายให้ผู้อื่นได้อาย
- การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- การทำงานทุกอย่างต้องรอบคอบ และมีความรับผิดชอบ เมื่อทำผิดต้องแก้ไขให้ถูกต้อง
 - ไม่พุดจาเสียงดัง โวยวาย ในสถานที่ราชการ

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น

คำชี้แจง วิเคราะห์คำภาษาถิ่นเหนือ ถิ่นอีสาน และถิ่นใต้ที่กำหนดให้ จับคู่คำภาษาถิ่นกับคำภาษาไทยมาตรฐาน และจำแนกลงในตาราง ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ
ย่า , ยาย	แม่ฮ้อย
ตลาด	กาด
เด็กชาย	ละอ่อน
กระท้อน	บะตั้น

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นอีสาน
กิ้งก่า	กะปอม
ดวงจันทร์	อีเก็ง
รองเท้าน้ำ	เกิบ
ตะกวด	แลน

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นใต้
ถนน	หนน
บันได	หั่วไต่
พริก	ตีปลี
ข้าวโพด	คกง

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๒ ผังความคิดภาษาถิ่นจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ไอติมหลอดแม่ใหญ่ลา”

คำศัพท์ภาษาถิ่นจากนิทาน เรื่อง ไอติมหลอดแม่ใหญ่ลา

ภาษาถิ่นอีสาน	ภาษาไทยมาตรฐาน
แม่ใหญ่	ยาย
แซบ	อร่อย
ฟ้าว	รีบ
หลอย	ขโมย
บู้	ไม่รู้
อิหยัง	อะไร
โนบักถั่ว	เมล็ดถั่ว
เฒ่าเตียบ	แก่มาก

สรุปสาระสำคัญจากนิทาน เรื่อง “ไอติมหลอดแม่ใหญ่ลา

หญิงชราคนหนึ่งชื่อ แม่ใหญ่ลา อายุมากแล้วจึงไม่ค่อยทันสมัย วันหนึ่งแม่ใหญ่ลาไปขายผ้าไหมที่ตลาด ขณะรอรถกลับบ้านได้ซื้อไอติมกิน เห็นว่าอร่อยดีจึงซื้อไปฝากหลาน โดยใส่ไอติมไว้ในกล่องข้าว เมื่อกลับถึงบ้านเปิดฝากล่องข้าวจะหยิบไอติมให้หลานพบว่าเหลือแต่ไม้ไอติมกับเมล็ดถั่ว แม่ใหญ่ลาคิดว่าคนขับรถขโมยไอติมกินหมดจึงโมโหมาก

นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ในชั้นเรียนนะคะ

แต่งประโยค หรือ บทสนทนา จากคำศัพท์ภาษาถิ่น

๑. แม่ใหญ่ขายอิหยัง (ยายขายอะไร)
๒. ส้มตำแซบหลายฟ้าวกินเด้อ (ตำมะละกออร่อยมากรีบมากินนะ)
๓. ใครหลอยกินไอติมของเขา (ใครขโมยกินไอติมของเรา)

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน

เราต้องปรับตัวให้ทันยุคทันสมัย
ต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เสมอ
การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
เราต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เสมอ

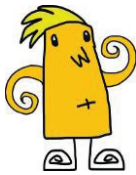

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น

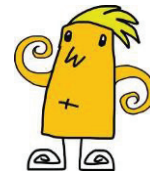
ตอนที่ ๑ เติมคำภาษาถิ่นที่มีความหมายตรงกับภาษาไทยมาตรฐานที่กำหนด (๑๐ คะแนน)

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ
ตลาด	กาด
จระเข้	เค้
ร่ม	จ้อง
ทำงาน	เยียะ
ธง	ตุ่ง
ชิงช้า	จุงจา

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นอีสาน
ขนุน	บักมี
กระท้อน	บักต้อง
สนุกมาก	ม่วนหลาย
เสื่อ	สาด
ตุ๊กแก	ก๊ับแก
เพื่อน	เสี่ยว

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นใต้
กะปิ	เคย
กลับบ้าน	หลบบ้าน
ทุเรียน	เรียน
กระจก	จก
เพื่อน	เกลอ
ใบบัวบก	ผักแว่น

ตอนที่ ๒ เปลี่ยนประโยคที่กำหนดให้ เป็นภาษาถิ่น (๑๐ คะแนน)

ตัวอย่าง อ้ายปั่นรถถีบฟ้าวไปกางตั้ง : พี่ชายขี่รถจักรยานรีบไปทุ่งนา

คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

๑. ตอนเย็นเราไปดูหนังกันดีไหม

- (ภาษาถิ่นเหนือ) : บะแลงเฮาไปผ่อหนังกันบ่
- (ภาษาถิ่นใต้) : หวันเย็นไปแลหนังกันหม้าย
- (ภาษาถิ่นอีสาน) : มีอแลงเฮาไปเบ็งหนังกันบ่

๒. ส้มตำมะละกอร่อยมาก

- (ภาษาถิ่นเหนือ) : ตำบะเต้ตำลำแต่ๆ
- (ภาษาถิ่นใต้) : ตำส้มลอกอรอยจั่งฮู้
- (ภาษาถิ่นอีสาน) : ตำบักหุ่งแซบอีหลีเด้อ

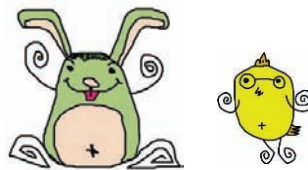
๓. (เลือกแต่งประโยคตามความสนใจ) ๑ ประโยค

- ภาษาไทยมาตรฐาน.....อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน.....

.....

- ภาษาถิ่น.....อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

.....

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๓ ผังความคิดภาษาถิ่นจากนิทานพื้นบ้านเรื่องสามเกลอ

คำศัพท์ภาษาถิ่นจากนิทานเรื่อง “สามเกลอ”

ภาษาถิ่น	ภาษาไทยมาตรฐาน
หัวหล่าย	หัวล้าน
แครงโต๊ะ	หน้าแข้งเตาะ
กล้าก	โรคกลาก
หวิดปล่า	วิดปลา
หน้อง	หนองน้ำ
ส่วนป็น	ส่วนแบ่ง
ญาไฮ้หยุด	อย่าให้หยุด
ถีนี่	ที่นี่
ป่าฉอน	ปลาช่อน

สรุปความรู้ที่ได้จากนิทานเรื่องสามเกลอ

ชายสามคนเป็นเพื่อนกัน คนหนึ่งหน้าแข้งเตาะ อีกคนหัวล้าน คนที่สามเป็นโรคกลาก สามคนชวนกันไปหาปลา โดยตกลงกันว่าหวิดห้ามหยุดจนกว่าน้ำจะแห้ง พอหวิดไปคนหัวล้านก็ร้อนศีรษะ คนหน้าแข้งเตาะถูกปลิงกัด คนเป็นกลากก็คัน คนหน้าแข้งเตาะแกล้งร้องว่าปลาช่อนว่ายมาชนแข้งก็ล้มปลดปลิงออก คนหัวล้านรีบดำลงไปจับปลาเพื่อให้หายร้อน อีกคนทำเป็นวิดน้ำใส่ตัวจนหายคัน ในที่สุดก็วิดน้ำจนแห้งได้ปลามาแบ่งกัน

แต่งประโยค หรือ บทสนทนา จากคำศัพท์ภาษาถิ่น

๑. ใครหยุดจะตายหลัดส่วนป็นต่อเตี่ยว (ใครหยุดจะถูกลดส่วนแบ่ง)
๒. กินป่าฉอนหรือยั้งฮู้ (กินปลาช่อนหรือยั้ง)
๓. เด็กๆไปหวิดปล่ากันม้าย (เด็กๆไปวิดปลากันไหม)

นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ในชั้นเรียนนะคะ

ข้อคิดที่ได้จากเพลง

- คนมีปัญญาย่อมแก้ปัญหาได้
 - ความสามัคคีทำให้งานสำเร็จ
- การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- ทุกปัญหาย่อมใช้ปัญญาแก้ไขได้เสมอ
 - ควรมีความสามัคคีในหมู่คณะ

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น

ตอนที่ ๑ เขียนคำภาษาถิ่นในช่องขวามือที่มีความหมายตรงกับภาษาไทยมาตรฐานที่กำหนด
(๑๐ คะแนน)

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ
ตะไคร้	ซึกไคร
แตงกวา	มะแตง
ส้มเขียวหวาน	ส้มเกี้ยง
กระท้อน	หมะตัน
จิ้งเหลน	จ๊ก-กะ-เหล้อ
รองเท้าน้ำ	เกิบแตะ

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นอีสาน
จิ้งเหลน	จ๊ก
พุ่มนี้	มื่ออื่น
ลำธาร	ห้วยน้อย
มะเขือพวง	บักแค้ง
กิ้งก่า	กะปอม
จระเข้	แซ่

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นใต้	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นในชุมชน
ฟักทอง	น้ำเต้า	อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน	
ตะกร้า	ฉ่าหิ้ว		
พุด	แหลง		
ขมิ้น	ขี้หมิ้น		
ไต้ปลา	พุงปลา		
มะนาว	ส้มนาว		

ตอนที่ ๒ เลือกคำภาษาถิ่นที่ชอบที่สุด จำนวน ๕ คำ นำไปแต่งประโยค (๑๐ คะแนน)

สวยจ้งเลย = งามหลาย	สบายอกสบายใจ = ชว้างอกชว้างใจ	กลับบ้าน = ปักบ้าน
ไปดูหนัง = ไปแลหนัง	อย่าพูดเสียงดัง = จ๊ะไปอู้ดัง	แอบดู = จอบเบ็ง
จันทรุปราคา = กบกินเดือน	ดูพระอาทิตย์ตกดิน = แลวันตกดิน	ยี่สิบบาท = ชาวบาท

ตัวอย่าง

ต่อเช้า = พรุ่งนี้	ต่อเช้าเราจะหลบบ้านปักขี้ไต้บ้านเรา
--------------------	-------------------------------------

คำตอบอยู่ในเฉลยพินิจของคุณผู้สอน

๑. (ถิ่นอีสาน) มื้อนี้จะมีกบกินเดือน (วันนี้จะมีปรากฏการณ์จันทรุปราคา)
๒. (ถิ่นใต้) ไปแลวันตกดินกันหม้าย (ไปดูพระอาทิตย์ตกดินกันไหม)
๓. (ถิ่นอีสาน) ซื้อตำบักหุ้งชาวบาท (ซื้อตำมะละกอยี่สิบบาท)
๔. (ถิ่นใต้) ไปแลหนังกันหม้ายเกลอ (ไปดูหนังกันไหมเพื่อน)
๕. (ถิ่นเหนือ) ปีใหม่นี้ไปแอ่วกันตางไตขอให้ชว้างอกชว้างใจเนื้อ (ปีใหม่นี้ไปเที่ยวที่ไหน ขอให้สบายอกสบายใจนะ)

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ วรรณกรรมท้องถิ่น(๑)

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ป.๔ เพลงพื้นบ้าน สรุปลความรู้ บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

ป.๕ การอ่านวรรณกรรมพื้นบ้าน อธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน

ป.๖ การอ่านวรรณกรรมพื้นบ้าน แสดงความคิดเห็น อธิบายคุณค่า นำไปประยุกต์ใช้

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

วรรณกรรมพื้นบ้านตามท้องถิ่น

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เน้นให้นักเรียนสรุปลความรู้ เห็นคุณค่าของวรรณคดีพื้นบ้าน ไม่นเน้นให้คะแนน การร้องเพลงพื้นบ้านของนักเรียน

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คุณครูผู้สอนควรเตรียมเพลงพื้นบ้านล่วงหน้า หรือเพลงพื้นบ้านตามท้องถิ่นของนักเรียน นอกจากแผนการจัดการเรียนรู้กำหนด เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

๒.๔ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง เรียนรู้คำจากรรณกรรมท้องถิ่น (๑)
รายวิชาภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ป.๔	ป.๕	ป.๖
<p>ชี้แนะ</p>	←	กิจกรรมรวมชั้น	→
<p>ขั้นสอน</p>	<p>นักเรียนชั้น ป.๔-๖ ร้องเพลงนันทนาการแล้วครูสนทนาเกี่ยวกับเพลง</p> <p>กิจกรรมกลุ่มย่อยคละชั้น ป.๔-๖ ครูสนทนาเกี่ยวกับการร้องเพลงพื้นบ้านประเภทเพลงประกอบการเล่น เพลงกล่อมเด็ก</p> <p>ให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ และบอกประโยชน์ที่ได้จากเพลงนั้น</p> <p>- แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๔</p> <p>วิเคราะห์เพลงประกอบการเล่นเด็กที่ สนใจ ผีกร้อ และเล่นประกอบเพลง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม</p>	<p>- แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๔</p> <p>วิเคราะห์เพลงกล่อมเด็ก ผีกร้อ และ ทำประกอบ(ถ้ามี) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม</p>	<p>- แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๔</p> <p>วิเคราะห์เพลงประกอบพิธีกรรมพื้นบ้าน ผีกร้อ แสดงทำประกอบ(ถ้ามี) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม</p>
<p>ขั้นสรุป</p>	<p>นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอแผนการทำงานกลุ่ม เพื่อให้ครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม แล้วกลับไปปรับปรุงงานของตนเองให้สมบูรณ์</p> <p>นักเรียนจับคู่ผีกร้อร้องเพลงพื้นบ้าน</p>	กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู กิจกรรมจับคู่	กิจกรรมรวมชั้น
	←		→

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ป.๔	ป.๕	ป.๖
การวัดและประเมินผล	<p>ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม - สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน 	<p>ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม - สรุปความรู้และข้อคิด อธิบายคุณค่าของเพลงที่บ้านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 	<p>ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม - สรุปความรู้และข้อคิด อธิบายคุณค่าของเพลงที่บ้านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เรียบรู้ค่าจากวรรณกรรมท้องถิ่น (๑) รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๕-๖</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <p>ป.๔</p> <p>๑. การร้องเพลงพื้นบ้าน</p> <p>๒. การสรุปความรู้ บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. การร้องเพลงพื้นบ้าน</p> <p>๒. การอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม</p> <p>ป.๖</p> <p>๑. การร้องเพลงพื้นบ้าน</p> <p>๒. การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๓. การอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>ความรู้</p> <p>ป.๔</p> <p>๑. สรุปความรู้ ข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม</p> <p>ป.๖</p> <p>๑. แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p>	<p>กิจกรรม</p> <p>ขั้นนำ</p> <p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๑. นักเรียนชั้น ป.๔-๖ ร้องเพลงพื้นบ้านแล้วร่วมสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาสาระในเพลง เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นภาษาถิ่นภาคใด - ภาษาคำไหนที่ปรากฏมีคำใดบ้าง - เทียบคำภาษากับภาษามาตรฐาน - เนื้อเพลงสะท้อนภาพใด ๆ ภา <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>ผนเพลงมา เพลงมา เพลงมา ให้เนาตุ๋ง นาตุ๋ง นาตุ๋ง ให้ช่งตุ๋งเป๊ก ช่งตุ๋งเป๊ก ช่งตุ๋งเป๊ก ให้เสื่อตุ๋งเป๊ก เสื่อตุ๋งเป๊ก เสื่อตุ๋งเป๊ก แมงต๋บเต่า ออกลูกเต็มหลัง เป็นแมงอิหย่ง เป็นแมงอินูน แมงอินูน แมงอินูน ใต้ต้นบักเขียบ ต้นบักเขียบ ต้นบักเขียบ</p> </div> <p>ขั้นสอน</p> <p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๒. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับบทเพลงที่ร้องในชั้นนี้ว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นเพลงพื้นบ้านประเภทใด (เพลงร้องเล่น) - นักเรียนเคยฟังหรือเคยร้องเพลงร้องเล่น หรือเพลงประกอบการเล่นอะไรบ้าง 	<p>สื่อ/แหล่งเรียนรู้</p> <p>ป.๔ เพลงประกอบการละเล่นของเด็ก</p> <p>ป.๕ เพลงกล่อมเด็ก</p> <p>ป.๖ เพลงประกอบพิธีกรรมพื้นบ้าน</p> <p>สื่อกิจกรรมรวมชั้น</p> <p>เพลงผนเพลงมา</p> <p>ภาระงาน/ชิ้นงาน</p> <p>ป.๔ กิจกรรมใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงประกอบการละเล่นเด็ก</p> <p>ป.๕ กิจกรรมใบงานที่ ๐๕ วิเคราะห์เพลงกล่อมเด็ก</p> <p>ป.๖ กิจกรรมใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงประกอบการพิธีกรรมพื้นบ้าน</p> <p>การประเมิน</p> <p>ป.๔-๖</p> <p>ประเมินผลงาน/ใบงาน</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓</p> <p>เรื่อง เรียนรู้คำจากรรณกรรมท้องถิ่น (๑)</p> <p>รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> <p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๕-๖</p>
<p>๒. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p> <p>ทักษะ</p> <p>ป.๔</p> <p>๑. พูดและเขียนสรุปความรู้ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ได้อย่างมีเหตุผล</p> <p>๒. ร้องเพลงพื้นบ้านได้</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. พูดและเขียนอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมได้</p> <p>๒. ร้องเพลงพื้นบ้านได้</p> <p>ป.๖</p> <p>๑. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็น อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่านนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้</p> <p>๒. ร้องเพลงพื้นบ้านได้</p> <p>คุณธรรม</p> <p>๑. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๒. มีวินัย</p> <p>๓. มุ่งมั่นการทำงาน</p>	<p>- นักเรียนเล่าประสบการณ์ เรื่องให้เพื่อนฟัง</p> <p>- นักเรียนบอกประโยชน์ที่ได้จากเพลงที่นักเรียนร้องนั้น ตัวอย่าง เพลงร้องเล่นของเด็กภาคใต้</p> <p>“อีหลีต้อต้อย มตหนองยี่ต้ว ไคยี่มไคหัว คนนแนแหละหลก”</p> <p>วิธีเล่น</p> <p>- เมื่อร้องเพลงจบทุกคนต้องยืนนิ่งห้ามกระดุกกระดิก</p> <p>- ใครยิ้มหรือหัวเราะหรือขยับตัว ต้องไปเป็นคนร้องและจับผิดคนอื่นต่อไป</p> <p>ประโยชน์ที่ได้รับ</p> <p>๑) ความสนุกสนาน</p> <p>๒) ฝึกความอดทนอดกลั้นและมีสมาธิที่ดี</p> <p>๓) ฝึกความจำ ไหวพริบปฏิภาณ</p> <p>กิจกรรมกลุ่มย่อย</p> <p>๓.แบ่งกลุ่มนักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้</p> <p>- ชั้น ป.๔ ศึกษาใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงประกอบการเล่นเด็ก ฝึกร้อง และเล่นประกอบเพลง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้น (ผู้สอนอาจปรับเปลี่ยนใบงานโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเพลงตามความสนใจ)</p> <p>- ชั้น ป.๕ ศึกษาใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงกล่อมเด็ก ฝึกร้อง แสดงท่าประกอบ(ถ้ามี) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้น</p> <p>- ชั้น ป.๖ ศึกษาใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงประกอบพิธีกรรมพื้นบ้าน ฝึกร้อง แสดงท่าประกอบ(ถ้ามี) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้น</p>	<p>วิธีการ</p> <p>ป.๔-๖</p> <p>ตรวจผลงานนักเรียน</p> <p>เครื่องมือประเมิน</p> <p>ป.๔-๖</p> <p>๑. แบบบันทึกผลการประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม</p> <p>๒. แบบบันทึกคะแนน</p> <p>๓. ใบงาน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ป.๔-๖</p> <p>๑. ใช้เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม</p> <p>๒. ใบงานที่ ๐๔ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เรียนรู้คำจากรรณธรรมท้องถิ่น (๑) รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖</p>
	<p>กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่ม/แต่ละชั้น นำเสนอแผนการทำงานกลุ่ม เพื่อให้ครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม แล้วกลับไปปรับปรุงงานของตนให้สมบูรณ์</p> <p>กิจกรรมจับคู่ ๕. นักเรียนจับคู่ฝึกร้องเพลงที่บ้าน</p> <p>กิจกรรมรวมชั้น ๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้น ดังนี้ - ชั้น ป.๔ นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปประโยชน์ที่ได้จากการร้องเพลงประกอบการเล่นของเต๊ก - ชั้น ป.๕ นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้ ข้อคิด เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน - ชั้น ป.๖ นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้ ข้อคิด อธิบายคุณค่าวรรณกรรมที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>ขั้นสรุป กิจกรรมรวมชั้น ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน เสนอแนะเพิ่มเติม จากการนำเสนอผลงานกลุ่ม ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ และคุณค่าของเพลงพื้นบ้าน และการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต</p>	

ภาคผนวก บัตรคำ เกมจับกลุ่มคำภาษาถิ่น

ชิงช้า	ชิงช้า	ชิงช้า	ชิงช้า
ขนุน	บักมึ	บะหนูน	หนูน
ตะวัน	ตะเวิน	ต๋าวัน	หวัน
ผีเสื้อ	แมงกะปี่	แมงกะปี่	แมงพี่
มะละกอ	บะก้วยเต็ด	บักหุ่ง	ลอกอ
สับปรด	บะขะนัต	บักนัต	ย่านัต
โกหก	ซู้จู้	ซู้จู้	ซู้ฮก

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงประกอบการละเล่นเด็ก

จำนวนผู้เล่น ๕ - ๑๒ คน

วิธีการเล่น

เริ่มจากเสียงทาย ใครแพ้ต้องไปเป็น “พ่องู” ส่วนผู้ชนะจะเป็น “แม่งู” ไว้คอยปกป้องเพื่อน ๆ คนอื่นที่เป็น “ลูกงู” “ลูกงู” จะเกาะเอวแม่งูและต่อแถวกันไว้ ยืนเผชิญหน้ากับ “พ่องู” โดยพ่องูจะถาม แม่งูตอบ ลูกงูแสดงอาการส่ายตัวไปตามจังหวะเพลง เช่น

พ่องู : “แม่งูเอ๋ยกินน้ำบ่อไหน”

แม่งู : “กินน้ำบ่อโตกโยกไปโยกมา” (พร้อมแสดงอาการส่ายตัวไปมา)

เมื่อพ่องูพูดว่า “กินหัวกินหางกินกลางตลอดตัว” ก็จะวิ่งไล่จับลูกงูที่กอดเอวอยู่ ส่วนแม่งูก็ต้องป้องกันไม่ให้พ่องูจับลูกงูไปได้ เมื่อลูกงูคนไหนถูกจับ จะออกจากแถวมายืนอยู่ด้านนอก เพื่อรอเล่นรอบต่อไป หากพ่องูแย่งลูกงูได้หมด จะถือว่าจบเกมแล้วเริ่มเล่นใหม่ โดยพ่องูจะกลับไปเป็นแม่งูต่อในรอบต่อไป

กฎ กติกา มารยาท

๑. ลูกงูคนไหนถูกจับ จะออกจากแถวมายืนอยู่ด้านนอก เพื่อรอเล่นรอบต่อไป
๒. หากพ่องูแย่งลูกงูได้หมด จะถือว่าจบเกมแล้วเริ่มเล่นใหม่ โดยเปลี่ยนพ่องูเป็นแม่งูต่อในรอบต่อไป
๓. หากแถวลูกงูขาดจากที่กอดเอวแม่งู ต้องออกจากแถวมายืนด้านนอกเพื่อรอเล่นรอบต่อไป
๔. ไม่เล่นรุนแรง อาจเกิดอันตราย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นงูกินหาง

๑. สนุกสนาน
๒. ได้ออกกำลังกาย
๓. ฝึกปฏิภาณไหวพริบ
๔. ความสามัคคีในหมู่คณะ

ข้อคิดที่ได้จากการละเล่น

๑. ความรักของแม่ที่ปกป้องลูกงู
๒. ความสามัคคีในหมู่คณะ

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงกล่อมเด็ก

กลุ่มที่ ๒

ค่างคาว

บินมาเป็นยี่ด
จะไปสวนไหน
เก็บลูกมะม่วง

ค่างคาวเอ๋ย
คำ ๆ มีด ๆ
จะไปสวนหลวง
มาฝากบ้างเนื้อ

เนื้อหาเพลงกล่าวถึง

ค่างคาว กำลังบินไปหาอาหาร เพื่อนบ้านร้องถาม ทักทายกัน แล้วขอให้เก็บลูกมะม่วงมาฝากด้วย แสดงถึงความมีอัธยาศัยไมตรีของคนไทย เจอกัน ทักทายกัน และมีน้ำใจมีผลไม้ หรือของที่มีในท้องถิ่นมาฝากกันด้วย

ค่านิยมของคนไทย เมื่อไปเยี่ยมเยียนใครมักมีของฝาก ซึ่งเป็นของในท้องถิ่น ราคาไม่แพง แต่แสดงถึงน้ำใจไมตรีต่อกัน

จุดประสงค์ของการร้อง

1. เพื่อกล่อมเด็กให้นอนหลับ
2. เพื่อปลูกฝังให้เด็กเป็นคนดีมีน้ำใจ

ข้อคิดที่ได้

เราควรมีน้ำใจ มีอัธยาศัยไมตรี ต่อเพื่อนบ้าน

การนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

การมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ภาพประกอบเพลง อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงประกอบพิธีกรรมพื้นบ้าน

กลุ่มที่ ๑

แต่นางแมว

นางแมวเอย	ท่านให้ขอฝน
ให้ขอน้ำมนต์	รดหัวนางแมวบ้าง
ขอเบี้ยค่าจ้าง	หามนางแมวมา
ให้ถูกทั้งข้าว	อย่าให้ข้าวตายหมัน
ข้าวเกรียนละสองพัน	อ้อยล้าละหลายสิบ
ไปซื้อหมากดิบ	ถึงเมืองไชโย
ลูกสาวโตๆ	เร่งให้มีลูก
ทั้งข้าวก็ให้ถูก	ลูกไม่อย่าให้แพง
ทำตาแดงๆ	ร่อนรับร่อนแร่
ฝนก็เทลงมา	เทลงมา เทลงมา

(ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม.เพลงแต่นางแมวขอฝน
ของชาวบ้านแพรง อ.บ้านแพรง จ.พระนครศรีอยุธยา)

เพลงนี้ใช้ประกอบพิธีกรรม

แต่นางแมวขอฝน
เนื้อหาเพลงกล่าวถึง

พิธีกรรมการแต่นางแมวเพื่อขอให้ฝนตกตามฤดูกาล โดยชาวบ้านจะนำแมวใส่กรงแห่รอบหมู่บ้าน ระหว่างทางชาวบ้านจะนำน้ำมนต์รดนางแมว และอธิษฐานเพื่อขอให้เทวดาบันดาลให้ฝนตก ข้าวในนา และพืชผลที่ปลูกไว้จะได้งอกงามอุดมสมบูรณ์ ชาวนาชาวไร่จะได้มีผลผลิตจากท้องไร่ท้องนาไปขาย

จุดประสงค์การร้อง

ขอให้เทวดาบันดาลให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล

ข้อคิดที่ได้

๑. ไม่ควรหวังพึ่งพาธรรมชาติเพียงอย่างเดียว
๒. ควรรู้จักวางแผน เตรียมพร้อมสู้ภัยแล้ง และหาทางแก้ปัญหาด้วยตัวเองก่อน

คติวิเคราะห์

ในพิธีกรรมนี้ นักเรียนคิดว่าน่าจะใช้ สิ่งใดแทน “แมว” เพื่อขอฝน.....บั้งหุ่นแมวแทน เพราะไม่ทำร้ายสัตว์

การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงประกอบพิธีกรรม

กลุ่มที่ ๒

ปั้นเมฆ

ปั้นเมฆเสียก่อน	มีละครสามวัน
หัวโล้นชนกัน	ฝนก็ลั่นลงมา
นางแมวหางขอด	ตลอดทางยาว
สี่เท้าดำแดง	แมวกินปลาอย่าง
แมวกินปลาแห้ง	ฝนตกหน้าแล้ง
อยู่ที่ต้นสะเดา	เย็นทิ้งรากข้าว
ปลาหลดปลาไหล	ปลากระทิงวิ่งไล่
อยู่ในท้องนา	นางเมขลาเอย
มาจากเมืองบน	ท่านให้ขอฝน
ฝนก็ตกลงมา	ฝนก็ตกลงมา

(ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม.เพลงแห่งนางแมวขอฝน
ของชาวบ้านแพรง อ.บ้านแพรง จ.พระนครศรีอยุธยา)

เพลงนี้ใช้ประกอบพิธีกรรมใด

แห่งนางแมวขอฝน

เนื้อหาเพลงกล่าวถึงอะไร

ชาวบ้านทำพิธีปั้นเมฆ และแห่งนางแมว
ขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล ในพิธีจะมีการ
ปั้นเมฆ มีการละเล่นหัวโล้นชนกัน
และนำแมวใส่กรงแห่ไปรอบหมู่บ้าน
ให้ชาวบ้านนำน้ำมันรดตัวนางแมว
และอธิษฐานขอให้นางเมขลาบันดาลให้
ฝนตกเพื่อให้ข้าวปลาในนาอุดมสมบูรณ์

คำถามชวนคิด

ปั้นเมฆ หมายถึงอะไร...การปั้นหุ่น
ชายหญิง ตัวแทนความอุดมสมบูรณ์
จุดมุ่งหมายเพื่ออะไร ...เพื่อขอให้ฝนตก
ตามฤดูกาล....

จุดประสงค์การเรียนรู้

ขอให้เทวดาบันดาลให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล

ข้อคิดที่ได้

๑.ไม่ควรหวังพึ่งพาธรรมชาติเพียงอย่างเดียว
๒.ควรรู้จักวางแผน เตรียมพร้อมสู้ภัยแล้ง
และหาทางแก้ปัญหาด้วยตัวเองก่อน

การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ วรรณกรรมท้องถิ่น (๒)

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

- ป.๔ การอ่านวรรณกรรมพื้นบ้าน สรุปความรู้ บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
- ป.๕ การอ่านวรรณกรรมพื้นบ้าน อธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน
- ป.๖ การอ่านวรรณกรรมพื้นบ้าน แสดงความคิดเห็น อธิบายคุณค่า นำไปประยุกต์ใช้

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

- ๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา
วรรณกรรมพื้นบ้านตามท้องถิ่น
- ๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้
เพื่อให้นักเรียนสรุปความรู้ เห็นคุณค่าของวรรณคดีพื้นบ้าน ไม่นั่นให้คะแนน
การร้องเพลงพื้นบ้านของนักเรียน
- ๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
คุณครูผู้สอนควรเตรียมเพลงพื้นบ้านล่วงหน้า หรือเพลงพื้นบ้านตามท้องถิ่นของนักเรียน
นอกจากแผนการจัดการเรียนรู้กำหนด เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม
- ๒.๔ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - ๑) ประเมินการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐
 - ๒) ประเมินตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง **เรียนรู้คำจากรรณกรรมท้องถิ่น (๒)**
รายวิชาภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

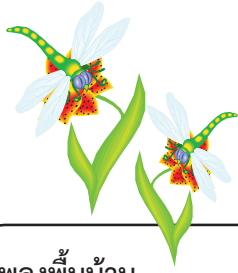
เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ป.๔	ป.๕	ป.๖
ชี้แนะ	←	กิจกรรมรวมชั้น	→
ขั้นตอน	<ul style="list-style-type: none"> - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ ฝึกอ่านเพลง พวงมาลัย อธิบายความหมายเพลง ฝึกร้อง และแสดงประกอบเพลง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ ฝึกอ่านเพลงช้อย อธิบายความหมายเพลง ฝึกร้อง และแสดงประกอบเพลง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ ฝึกอ่านเพลงเกี่ยวกับหรือเพลงแต่งคำรักเดียว (เลือก ๑ เพลง) อธิบายความหมายเพลง ฝึกร้อง และแสดงประกอบเพลง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน
ขั้นสรุป	←	กิจกรรมรวมชั้น	→
การวัดและประเมินผล	<p style="text-align: center;">ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินการทำงานกลุ่ม - สรุปความรู้ ข้อคิด และความสำคัญของอนุรักษเพลงพื้นบ้าน 	<p style="text-align: center;">ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินการทำงานกลุ่ม - สรุปความรู้ ข้อคิด และอธิบายคุณค่าเพลงพื้นบ้านการนำไปใช้ในชีวิต 	<p style="text-align: center;">ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินการทำงานกลุ่ม - สรุปความรู้ ข้อคิด และอธิบายคุณค่าเพลงพื้นบ้านการนำไปใช้ในชีวิต

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เรียนรู้คำจากการรณรงค์ท้องถิ่น (๒) รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๕-๖
ขอบเขตเนื้อหา ป.๔ ๑. การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๒. การร้องเพลงพื้นบ้าน ป.๕ ๑. การอธิบายคุณค่าของวรรณกรรมที่อ่าน ๒. การร้องเพลงพื้นบ้าน ป.๖ ๑. การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๒. การอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ๓. การร้องเพลงพื้นบ้าน จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ป.๔ สรุปความรู้ และบอกข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน อย่างมีเหตุผล ป.๕ ๑. สรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่า จากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๒. ร้องเพลงพื้นบ้าน	กิจกรรม ขั้นนำ กิจกรรมรวมชั้น ๑. นักเรียนอ่านเนื้อเพลงสามะลิลา สนทนาเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านประเภท “กลอนหัวเดียว” ครูร้องเพลงสามะลิลาให้ฟังหนึ่งรอบแล้วให้นักเรียนร้องตาม ดังนี้ <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> (สร้อย) สามะลิลา ขึ้นต้นอะไรก็ได้ แต่ให้ลงท้ายด้วย สระ อา (ข) ตัวที่เข้าโรงแรงเรียนแล้ว ส่วนเจ้าน้องแก้อยังเล่นตุ๊กตา (ลูกศูร์บ) (ง) หากน้องได้ไปโรงเรียน จะหัดอ่านเขียนให้เหมือนพี่ยา (ลูกศูร์บ) </div> ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับลักษณะของเพลงสามะลิลา ดังนี้ - ลักษณะการสัมผัสสัมผัสท้ายบาทในเพลงเป็นเสียงเดียวกันทุกบาท เราเรียกว่า กลอนหัวเดียว - กลอนหัวเดียวเป็นกลอนชาวบ้านใช้แต่งร้องเล่นเชิงปฎิพากย์ มีพ่อเพลงแม่เพลงร้องโต้ตอบกระเข้าเฝ้าเข้าเฝ้าในเชิงเกี่ยวพาราสิ - นิยมร้องกันทุกภาค ในแถบภาคกลางได้แก่ เพลงเรือ เพลงเกี่ยวข้าว เพลงฉ่อย ภาคอีสาน คือ กลอนลำต่างๆภาคใต้ เพลงบอก เพลงโนราห์ ภาคเหนือ เพลงจ้อย คำวซอ - เพลงที่ยกตัวอย่างมานี้ ถ้าสัมผัสสี่เสียง อา เรียกว่า กลอนลา ถ้าสัมผัสสี่เสียงอี เรียกว่า กลอนดี ถ้าสัมผัสสี่เสียงโอ เรียกว่า กลอนไฉ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ป.๔ เพลงพวงมาลัย ป.๕ เพลงฉ่อย ป.๖ เพลงเกี่ยวข้าว, เพลงต้นกำรำเคียว สื่อกิจกรรมรวมชั้น เพลงสามะลิลา ภาระงาน/ชิ้นงาน ป.๔ กิจกรรมใบงานที่๐๕ อ่าน อธิบายความหมาย ผีกร็องและแสดงประกอบเพลงพวงมาลัย ป.๕ กิจกรรมใบงานที่๐๕ อ่าน อธิบายความหมาย ผีกร็องและแสดงประกอบเพลงฉ่อย ป.๖ กิจกรรมใบงานที่๐๕ อ่าน อธิบายความหมาย ผีกร็อง และแสดงประกอบเพลงเกี่ยวข้าวหรือเพลงต้นกำรำเคียว การประเมิน ป.๔-๖ ประเมินผลงาน/ใบงาน วิธีการ ป.๔-๖ ตรวจผลงานนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เรียนรู้คำจากรรณกรรมท้องถิ่น (๒) รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖
<p>ป.๖</p> <p>๑. แสดงความคิดเห็น อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p> <p>๒. ร้องเพลงพื้นบ้าน</p> <p>ทักษะ</p> <p>ป.๔</p> <p>๑. พูดและเขียนสรุปความรู้ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล</p> <p>๒. ร้องเพลงพื้นบ้านได้</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. พูดและเขียนสรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่า จากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้</p> <p>๒. ร้องเพลงพื้นบ้านได้</p> <p>ป.๖</p> <p>๑. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็น อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้</p> <p>๒. ร้องเพลงพื้นบ้านได้</p>	<p>ขั้นสอน</p> <p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๒. ทบทวนเรื่องคำคล้องจอง แล้วช่วยกันหาคำคำคู่ที่มีเสียงลงท้ายด้วยสระอา เช่น พุดบอล-ดารา กายเดี่ยว-ราดหน้า พระสังข์-นางรงจนา พระราม-นางสีดา เป๊ปซี่-โคล่า ฯลฯ จากนั้นให้นักเรียนดำเนิกรการ ดังนี้</p> <p>- ชั้น ป.๖ ช่วยกันแต่งเพลงใหม่ให้ลงสัมผัสท้ายบาทด้วยสระอา</p> <p>เขียนแบบบทร้องในชั้นนี้</p> <p>- ชั้น ป.๖ ร้องนำ นักเรียนชั้น ป.๔-๕ ช่วยกันเป็นลูกคู่ร้องรับดังตัวอย่าง</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>(สร้อย) ลานะลิลลา ขึ้นต้นอะไรก็ได้ แต่ให้ลงท้ายด้วย สระ อา</p> <p>(๑) ตัวที่เป็นนักฟุตบอล ส่วนแม่เนื้ออ่อนนอกเป็นดารา</p> <p>(๒) กายเดี่ยวน้องไม่ชอบกิน ส่วนพี่พินชอบต้มยำปลา</p> <p>(๓) สันติชอบความสงบ ส่วนน้องนักรบชอบปืนหน้าผา</p> <p>(๔) เกมแหม่มชอบกินส้มตำ น้องนิคคมข้าชอบยาแดงกวา</p> </div> <p>กิจกรรมกลุ่มย่อย</p> <p>๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมดังนี้</p> <p>- ชั้น ป.๔ ทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๕ ฝึกอ่านเพลงพงมาลัย อธิบายความหมายเพลง ฝึกร้อง และแสดงประกอบเพลง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม</p>	<p>เครื่องมือประเมิน</p> <p>ป.๔-๖</p> <p>๑. แบบบันทึกคะแนน</p> <p>๒. ใบงาน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ป.๔-๖</p> <p>ใบงานที่ ๑๕ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐</p>

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เรียนรู้คำจากรวมท้องถิ่น (๒) รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖</p>
<p>คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นการทำงาน</p>	<p>- ชั้น ป.๕ ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ ฟังอ่านเพลงผอย อธิบายความหมายเพลง ผีกร๊อง และแสดงประกอบเพลง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม</p> <p>- ชั้น ป.๖ ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ ฟังอ่านเพลงเกี่ยวข้าว หรือเพลงต้นกำรำเคียว (เลือก ๑ เพลง) อธิบายความหมายเพลง ผีกร๊อง และแสดงประกอบเพลง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม</p> <p>กิจกรรมรวมชั้นสรุปทเรียน</p> <p>๔. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละชั้นออกมานำเสนอผลงาน ดังนี้</p> <p>- ชั้น ป.๔ สรุปความรู้ ข้อคิด และความสำคัญของการอนุรักษ์เพลงพื้นบ้าน</p> <p>- ชั้น ป.๕ สรุปความรู้ ข้อคิด และอธิบายคุณค่าเพลงพื้นบ้าน</p> <p>- ชั้น ป.๖ สรุปความรู้ ข้อคิด และอธิบายคุณค่าเพลงพื้นบ้าน</p> <p>ขั้นสรุป กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๕. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน เสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>จากการนำเสนอ ผลงานกลุ่ม</p> <p>๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ และคุณค่าของเพลงพื้นบ้าน และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต</p>	

ใบความรู้สำหรับครู “เพลงพื้นบ้าน”

เพลงพื้นบ้าน

เป็นวรรณกรรมมุขปาฐะสืบทอดกันมาปากต่อปาก ซึ่งรวมบทร้อยกรองและดนตรีพื้นบ้านเข้าด้วยกัน ส่งทอดกันมาด้วยปากเปล่า ลักษณะเด่นของเพลงพื้นบ้านอยู่ที่ความเรียบง่ายของถ้อยคำ และความเป็นอิสระ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว เน้นความสนุกสนานเป็นหลัก

(หน่วยเพลงพื้นบ้าน. ภาษาไทย ๘ (คติชนวิทยาสำหรับครู) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ๒๕๔๒ : ๒๑๔.)

ตัวอย่างเพลงพื้นบ้าน

“อีหลีอดตัดต่อย มดหนอยไต่รั้ว ไคย้มไคหัว คนนั้นแหละหลก” (เพลงร้องเล่นของเด็กภาคใต้)

“พานเถิดหนาแม่พาน มานั่งรอบขอบลาน มาช่วยกันพานฟางเอย” (เพลงพานฟาง)

“เอื้อระเหยลอมมา รักจะเล่นให้เต็นเข้ามา พวงเจ้าเอี่ยมมาลัย	ลอมมาก็ลอมไป(ลูกคู่รับ) พ่อคุณจะซำอูโย รักกันไม่ไหวเลยเอย” (ลูกคู่รับ) (เพลงพวงมาลัย)
--	---

“ฝนตกสุยสุย จู๋หมาหุยเข้าเล่า พระน้อยได้เต่า เอามาหื้อตุ้เจ้าแก้งแค ลำน้ำแค วันพูกไปใหม่”
(เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ) (ความหมาย หมาหุย : หมาขนปุย ,เล่า : คอย, หื้อ : ให้, ตุ้เจ้า : พระภิกษุ, แก้งแค:แก้งแค, ลำน้ำ : อร่อยมาก, วันพูก :วันพຸ່งนี้)

กลอนหัวเดียว คือ กลอนที่ลงท้ายด้วยสระเสียงเดียวกันไปเรื่อย ๆ เช่น กลอนโล เป็นกลอนที่มีคำสุดท้ายของวรรคหลังลงด้วยเสียงสระโอะทุกคำ กลอนลา เป็นกลอนที่มีคำสุดท้ายของวรรคหลังลงด้วยเสียงสระอาทุกคำ กลอนลี เป็นกลอนที่มีคำสุดท้ายของวรรคหลังลงด้วยเสียงสระอิทุกคำ (หน่วยเพลงพื้นบ้าน. ภาษาไทย ๘ (คติชนวิทยาสำหรับครู) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.๒๕๔๒ : ๒๒๐.) ดังตัวอย่าง

(สร้อย) ลามะลิลา ขึ้นต้นอะไรก็ได้	แต่ให้ลงท้ายด้วย สระ อา
(ช) ตัวพีเข้าโรงเรียนแล้ว	ส่วนเจ้าน้องแก้วยังเล่นตุ๊กตา (ลูกคู่รับ)
(ญ)หากน้องได้ไปโรงเรียน	จะหัดอ่านเขียนให้เหมือนพี่ยา (ลูกคู่รับ)

เพลงพื้นบ้านแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ๆ คือ เพลงเด็ก และเพลงผู้ใหญ่

เพลงเด็ก คือ เพลงที่เด็กๆ เป็นผู้ร้อง ส่วนใหญ่เป็นเพลงที่มีเนื้อหาลึ้นๆ ใช้ภาษาง่ายๆ มีคำคล้องจอง เพื่อให้จดจำง่าย ใช้ร้องเล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน หรือร้องเพื่อล้อเลียนพฤติกรรมหรือรูปร่างลักษณะของกันและกัน แบ่งประเภทเป็น เพลงร้องเล่น และเพลงประกอบการละเล่น เช่น

“ผมเปียมาเลียใบตอง พระตีกลองตะลุ่มตุ้มมง”

“ผมแกละมาแคะขนมครก ไม้กระดกทิมกันผมแกละ”

“จ้ำจี้ผลไม้ แต่งไทย แต่งกวา ขนุน น้อยหน้า พุทรา มังคุด ละมุด ลำไย มะเฟือง มะไฟ มะกรูด มะนาว มะพร้าว ส้มโอ ฟักแฟง แดงโม ไชโยให้หัว”

เพลงผู้ใหญ่ คือ เพลงที่ผู้ใหญ่ร้องเนื่องในโอกาสต่างๆ ทั้งในงานรื่นเริง และประกอบพิธีกรรม เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงปลอบเด็ก เพลงแห่นางแมว เพลงปฏิพากย์ (พ่อเพลงแม่เพลงร้องโต้ตอบกัน มีเนื้อหาเชิงเกี่ยวพาราสักัน เช่น เพลงอีแซว เพลงฉ่อย เพลงเรือ เพลงเกี่ยวข้าว เพลงพวงมาลัย เป็นต้น) ดังตัวอย่าง

เพลงพื้นบ้าน กลอนหัวเดียว(กลอนสั้น)

จะหยุดหน่วงช้าหน่วง	เสียเลยแม่พวงชะพอ
เจ้าช่อมะกอก ดอกมะละกอ	จำไว้จะว่ากลอนสั้น
ไอ้ลูกกลมๆ เขาเรียกมะนาว	ไอ้ที่ลูกยาวๆ เขาเรียกมะดัน
ให้น้องแม่เป็นน้ำปลา	จะไต้จืดเอามาจิ้มกัน
น้องจิ้มด้วย พี่จิ้มด้วย	จิ้มกันให้ปากกล้วยเป็นมัน เอ้อชา...

การแบ่งประเภทเพลงพื้นบ้านตามโอกาสที่ร้องตามฤดูกาล หรือเทศกาล และเพลงที่ร้องเล่นทั่วไป ไม่จำกัดโอกาส เช่น เพลงที่ร้องในฤดูกาลเก็บเกี่ยว ได้แก่ เพลงเกี่ยวข้าว เพลงสงพาง เพลงพานพาง เพลงเต็นกำ รำเคียว(ภาคกลาง)เพลงนา(ภาคใต้) เพลงที่ร้องในเทศกาลตรุษสงกรานต์ ได้แก่ เพลงบอก (ภาคใต้) เพลงเหย่อย (กาญจนบุรี) เพลงพวงมาลัย (นครปฐม เพชรบุรี อ่างทอง นครสวรรค์ กาญจนบุรี) เพลงตรุษ (ตรุษ) (สุรินทร์) เพลงที่ร้องในเทศกาลออกพรรษา ได้แก่ เพลงร่อยพรรษา (กาญจนบุรี) เพลงเรือ (อยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี สุพรรณบุรี ลพบุรี และแถบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา) ส่วนเพลงร้องเล่นทั่วไปได้แก่ เพลงขอ จ้อย (ภาคเหนือ) หมอลำ(ภาคอีสาน) เพลงโคราช เป็นต้น

เพลงปฏิพากย์

เพลงปฏิพากย์ หรือเพลงโต้ตอบชายหญิง คือ เพลงที่ร้องโต้ตอบกันส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของ การเกี่ยวพาราสีซึ่งมีจุดเด่นอยู่ที่การใช้ปฏิภาณไหวพริบ ใช้โวหารเชิงไหวเชิงพริบกัน (ผู้ชายที่ร้องเพลงนำคนอื่น เรียกว่า “พ่อเพลง” ผู้หญิงที่ร้องเพลงนำคนอื่นเรียกว่า “แม่เพลง” โดยทั่วไปจะเริ่มด้วยบทไหว้ครู แล้วฝ่ายชาย จะร้องเกริ่น เชิญฝ่ายหญิงมาร้อง จากนั้นก็จะเป็นการเกี่ยวพาราสี และลาจากกัน

เพลงปฏิพากย์มีอยู่ทุกท้องถิ่นในประเทศไทย ภาคกลาง ได้แก่ เพลงพวงมาลัย เพลงเรือ เพลงอีแซว เพลงเหย่อย เพลงปรบไก่ เพลงเต็งกำ เพลงเกี่ยวข้าว เพลงฉ่อย ลำตัด ภาคอีสาน ได้แก่ กลอนลำทำนองต่างๆ เช่น ลำเต้ยโขง ลำเต้ยโนนตาล ลำกลอน ลำแพน ภาคใต้ ได้แก่ เพลงบอก เพลงนา รวมถึงเพลงประกอบการแสดง เช่น หนังตะลุง มโนราห์

คุณค่าของเพลงปฏิพากย์ ให้ความบันเทิง ช่วยคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงานโดยเฉพาะงานเกษตรกรรมมีการร้องโต้ตอบกันบ้าง บางครั้งก็แทรกคำพุดธรรมดา เพื่อล้อเลียนยั่วเย้าไปด้วย โดยใช้การตบมือเข้าจังหวะอย่างสนุกสนาน นอกจากร้องเพื่อความสนุกสนานแล้วยังสอดแทรกคำสอนให้ข้อคิดแก่ผู้ฟังด้วย

โอกาสที่ร้อง

ร้องเล่นในยามว่าง งานบุญและงานรื่นเริงต่าง ๆ หรือระหว่างทำงาน ร่วมกัน เช่น ลงแขกเกี่ยวข้าว นวดข้าว เพื่อผ่อนคลายความ เหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน เพื่อความสนุกสนาน และเพื่อความสามัคคีในกลุ่มชน

เพลงเกี่ยวข้าว เป็นเพลงที่ร้องกันในขณะลงแขกเกี่ยวข้าว อันเป็นอาชีพสำคัญของชาวไทย เพื่อให้ ความสนุกสนาน คลายความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าในการงาน และเชื่อมความสามัคคีของคนในท้องถิ่น เพลงเกี่ยวข้าวจะเล่นกันในฤดูเกี่ยวข้าว เหมือนกับเพลงเต็งกำรำเคียว กล่าวคือ จะเล่นเพลงเกี่ยวข้าวก่อน ที่จะเล่นเพลงเต็งกำรำเคียว และไม่มีกำหนดเวลาในการเล่น คือ เล่นกันจนเหนื่อยก็เลิก เนื้อความของเพลง มักจะเกี่ยวกับ การไต่ถามถึงการทำนาผสมผสานการเกี่ยวพาราสีกัน เพลงเกี่ยวข้าวถือเป็นเพลงปฏิพากย์ด้วย

หน่วยเพลงพื้นบ้าน. ภาษาไทย ๘ (คติชนวิทยาสำหรับครู) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.๒๕๔๒ : ๒๓๕-๒๔๑.

ใบความรู้สำหรับนักเรียน เพลงพวงมาลัย

เพลงพวงมาลัย เป็นเพลงร้องเพื่อความบันเทิงที่มีมาแต่โบราณ นิยมเล่นกันทางภูมิภาคตะวันตกของไทย ในหลายจังหวัด เช่น สุพรรณบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งนครปฐม มักใช้ร้องเล่นกันในโอกาสที่มีงานรื่นเริง เช่น ลอยกระทง สงกรานต์ หรืองานมงคลต่างๆ เช่น งานโกนจุก งานบวช ทอดกฐิน และบางท้องถิ่นนำไปร้องประกอบการละเล่นพื้นบ้าน เช่น การเล่นลูกช่วง เป็นต้น

เพลงพวงมาลัยสามารถเล่นได้ทั้งบนบก และในเรือ โดยมากนิยมเล่นบนบกใช้ลานกว้างๆเป็นสถานที่เล่น ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่เล่นบ้างตามยุคสมัย บางแห่งมีการนำไปแสดงบนเวที และมักนิยมร้องบทสั้นๆ บทร้องในการเล่นเพลงพวงมาลัยมักเป็นกลอนสวด หรือที่เรียกว่าเพลงปฏิพากย์ ซึ่งหมายถึงเพลง ที่หญิง ชาย ร้องโต้ตอบด้วยปฏิภาณไหวพริบ แต่งกันขึ้นสดๆ ขณะที่เล่น ส่วนมากจะเป็นบทร้องเกี่ยวพาราตี มีทั้งที่เป็น เพลงสั้นและเพลงยาว การเล่นเพลงพวงมาลัยนี้ ผู้เล่นจะมีจำนวนเท่าใดก็ได้ แบ่งเป็นฝ่ายชายและฝ่ายหญิง ยืนล้อมกันเป็นวงกลมฝ่ายละครึ่งวง มีหัวหน้าฝ่ายละหนึ่งคนเรียกว่าพ่อเพลง แม่เพลงผลัดกันร้อง คนที่เหลือ คอยปรบมือให้จังหวะ และเป็นลูกคู่ร้องรับฝ่ายของตน โดยเริ่มต้นเล่นฝ่ายพ่อเพลงจะเป็นผู้ร้องเกริ่นก่อน ลูกคู่ คอยปรบมือให้จังหวะ แล้วแม่เพลงก็ออกมาร้องแก้ ผลัดกันร้องคนละครึ่ง ฝ่ายใดเป็นผู้ร้องจะต้องออกมารำ ตรงกลางวง ส่วนลูกคู่ก็จะร้องรับเฉพาะวรรคต้นกับวรรคท้ายของตอนจบในฝ่ายตนเท่านั้น บทร้องเพลงพวงมาลัย มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์คือ ขึ้นต้นด้วย “เอ้อระเหยลอยมา” และลงท้ายด้วย “เอย”

ตัวอย่าง

ไหว้ครู

เอ้อระเหยลอยมา ยกมือวันทาสิ่งศักดิ์สิทธิ์
ไหว้คุณพระรัตนตรัย และเทพไทอันมีฤทธิ์
ไหว้คุณบิดรมารดา ที่เลี้ยงลูกมารอดชีวิต
ทั้งคุณครูบาอาจารย์ ให้ความชำนาญรุ่งเรืองวิทย์
ฉันจะว่าเพลงพวงมาลัย ขอจงกล่าวได้สมดังจิต
พ่อขอมะกอกพ่อดอกมะขวิด ขออย่าให้ติดขัด เอย

ฝ่ายถาม

เอ้อระเหยลอยมา ขอถามว่าเพลงพวงมาลัย
แต่แรกเริ่มเดิมที เพลงเกิดมีขึ้นที่ไหน
ร้องในฤดูเทศกาล หรือพิธีงานอย่างใด
เจ้าขอมะม่วงพวงลำไย ขอจงแก้ไขหน่อย เอย

ฝ่ายตอบ

เอ๋อระเหยล่อยไป เพลงพวงมาลัยนั้นหรือจำ
ทราบว่าเป็นที่เพชฌุรี การล่อยอัคคีในคงคา
เพ็ญเดือนสิบสองล่อยกระทง บูชาองค์พระศาสดา
ผ้าปากฐินและตรุษสงกรานต์ หรือคราวมีงานในท้องถิ่น
เจ้าช่อมะกอกเจ้าดอกจำปา ร้องเล่นกันมานาน เอย

ฝ่ายถาม

เอ๋อระเหยล่อยเด่น วิธีเล่นเขาทำอย่างไร
เล่นในเรือหรือเล่นบนบก ฉันไม่เข้าใจ
ร้องพร้อมกันหรือทีละคน ขอพ่อน้ำมนต์ลงใจ
จงเล่าล่อยบอกไป ให้แจ้งใจหน่อย เอย

ฝ่ายตอบ

เอ๋อระเหยล่อยพราว มีพวกหนุ่มสาวข้างละหลายคน
เล่นบนบกล้อมเป็นวงดี ยืนอยู่กับที่ไม่ต้องเดินวน
คนไหนร้องก็ต้องออกรำ ให้งามเลอล้ำเลิศล้ำ
ฝ่ายลูกคู่มืออยู่กับคน ต้องรับจนกลับมาเย็น เอย
เอ๋อระเหยในคงคา ลอยคลอนาวาเรือเทียบกัน
ร้องทีละคนเหมือนกล่าวมา ลูกคูรับจำเสียงสนั่น
ชายว่าแล้วหญิงว่า เหมือนเจรจาโต้ตอบฉนั้น
แต่คนที่ร้องไม่ต้องรำ เรือเอียงเปลี่ยงพล้ำจะเสียขวัญ
เจ้าช่อมะกอกเจ้าดอกอัญชัน พอเรือชิดกันชื่นใจ เอย

ฝ่ายถาม

เอ๋อระเหยล่อยระยับ ลูกคูรับอย่างไร

ฝ่ายตอบ

ร้องวรรคต้นก็รับเหมือนร้อง ให้ความถูกต้องตรงกันไป
แล้วรับวรรคสุดนะพอร้อยซึ้ง จะทวนก็ครั้งก็ทวนได้
แต่ถ้าคนร้องไม่เจนกระซิบ ลูกคูต้องรับทวนวรรคไป
เจ้าช่อมะม่วงพวงมะไฟ ของจงแจ้งใจเถิด เอย

กรมวิชาการ. (๒๕๑๖). แบบเรียนภาษาไทยเล่ม ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๕ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. เพลงพวงมาลัย มีลักษณะเป็นเพลงพื้นบ้านประเภทใด เพราะเหตุใด
เพลงปฏิพากย์ เพราะมีพ่อเพลง-แม่เพลง ร้องโต้ตอบกันในเชิงกระเช้าเข้าแห่
ทำนองเกี่ยวพาราสีกัน โดยมีลูกคู่ร้องรับ ทำท่ารำ และปรบมือให้จังหวะประกอบ
๒. ความเป็นมาของเพลงพวงมาลัย มีที่มาอย่างไร
เป็นการละเล่นพื้นบ้านของจังหวัดเพชรบุรี เล่นครั้งแรกในงานประเพณีลอยกระทง
๓. เพลงพวงมาลัยนิยมเล่นในเทศกาลใดบ้าง
ในเทศกาลลอยกระทง นอกจากนี้ยังนิยมร้องเล่นในงานผ้าป่า กฐิน ประเพณีสงกรานต์
หรือร้องเล่นเพื่อความสนุกสนานยามว่างจากการลงแขกเกี่ยวข้าว
๔. ปัจจุบันยังคงมีการร้องเพลงพวงมาลัย หรือไม่ อย่างไร
มีการร้องเล่นในงานประเพณีสงกรานต์ และงานลอยกระทง เพื่อเป็นการอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมไทย และเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว
๕. นักเรียนสามารถสืบสานการร้องเพลงพื้นบ้านได้อย่างไร
ชื่นชมศิลปะพื้นบ้าน ฝึกร้อง และเผยแพร่การร้องเพลงพวงมาลัยนี้ให้ยู่คู่ท้องถิ่นตลอดไป

ใบความรู้สำหรับนักเรียน เพลงฉ่อย

เพลงฉ่อย เป็นเพลงพื้นเมืองที่ไม่ทราบถิ่นกำเนิด เป็นการละเล่นเพลงพื้นเมืองที่แพร่หลายมากที่สุด เพลงหนึ่งมีคนร้องเล่นกันอย่างกว้างขวาง ไม่มีเครื่องดนตรีประกอบ การร้องนั้นมีแต่การปรบมือให้จังหวะอย่างเดียว แต่ภายหลัง มีการเอา "กรับ" มาตีด้วย การแต่งตัวนั้น ชายหญิงนุ่งผ้าโจงกระเบน ใส่เสื้อคอไทย คอกลม กระดุม ๓ เม็ด มีผ้าขาวม้าเฉียงพุง ส่วนหญิงใส่เสื้อสบาย ๆ แต่มีสไบเฉียง ทุกครั้ง

นอกจากนี้แล้วเพลงฉ่อย ยังมีชื่ออื่นอีก เช่น "เพลงตะขาบ" (ต้นฉบับเดิมใช้ ข.ขวด) คนเพลงเก่า ๆ เรียกเพลงวง เพราะของเดิมยืนเป็นวง เล่นกับลานดิน เนื่องจากสมัยนั้นไม่มีเวที ดังกับปัจจุบันนี้ ส่วนบางคนก็เรียกว่า "เพลงฉ่า" เพราะเวลาขับเพลง ระบุว่า เอ้อชา เอ้อชา ซาฉ่าซา หนอยแม่ เลยเรียกติดกัน จนปัจจุบัน คนก็ยังเอามาร้องเล่นกันส่วนมากเป็นท่อนนี้ ชาวโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี เรียกว่า "เพลงทอดมัน"

เอกลักษณ์เพลงฉ่อย

- ทางจังหวัดอุทัยธานี - จังหวัดนครสวรรค์ รับเพลงว่า เอ้อชา เอ้อชา เอ้อชา ฉ่าซาเอย
- ส่วนทาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา - จังหวัดอ่างทอง - จังหวัดสุพรรณบุรี รับเพลงว่า เอ้อชา ซา ฉ่าซาเอย
- ส่วนทางใต้ กรุงเทพมหานคร - จังหวัดราชบุรี รับเพลงว่า เอ้อชา เอ้อชา ซาซาฉ่าซา หนอยแม่

ยกตัวอย่างเพลงฉ่อย

เพลง กับข้าวเพชฌฆาต

คำร้อง - ทำนอง จิว พิจิตร

ขับร้องโดย ขวัญจิต ศรีประจันต์ (ศิลปินแห่งชาติ)

- วันนี้เป็นงานวันเกิด กินเลี้ยงกันเกิดสนุกกันดี น้องทำอาหารต้องการเลี้ยงพี่ กับข้าววันนี้อร่อยถึงใจ ...
(ดนตรี)

เอ๋ย...เรื่องฝีมือทำกับข้าวใครไม่เท่าฉัน
วันนี้รวมกลุ่ม กันทั้งหนุ่มสาว
ไม่ต้องลงขันกินกันเกิด
ขอเชิญลิ้มรสเข้ามาทดลอง
ผัดเผ็ดแมวดำต้มยำซ้าง
คู่มือคางคกจิ้งจกปิ้ง
ลูกปิ่นแกงส้มรสกลมกล่อม
ซอญผัดพะเนียงชะแลงเปรี้ยวหวาน
ซุบไข่ใส่ลูกกระเบิดใส่ใบบัวบก
ของหวานก็มีรสดีเด่น
ตะพุดหวานกรอบจอบแช่อิ่ม
ทั้งต้นตาลเชื่อม ต้นกล้วยฉาบ
มะพร้าวหรือก็ใส่ กันไปทั้งเปลือก
เชิญตามสบายเหอะ ๆ หายห่วง

คนเขาเลื่องลือกันทั้งเหนือใต้
ทั้งอาหารหวานคาว ทำไว้
วันนี้เป็นงานวันเกิดหนอไม่เป็นไร
ว่าฝีมือของน้องเด็ดแค่ไหน
เฮ้ยแกงจืดเนื้อค่างกับกอไผ่
ทั้งตุ๋กแกงผัดขิงลึงยัดไส้
เกาเหลาลูกบอมบี้ใส่หอมหัวใหญ่
กระบองทอดมัน หัวหวานซุบไข่
สระระหมันมีดพก ห่อหมกปิ่นใหญ่
นั่นคืออีโต้แช่เย็นเสียวจนแสบไส้
ถ้าไม่เชื่อก็ชิมจะติดใจ
แกงบวชอีดาบฉันก็ทำได้
กินแล้วตาเหลือกพากันหลงไหล
กินแล้วท้องร่วงกันทุกราย

เอ้อชา เอ้อชา ซาซาฉ่าซา หนอยแม่

ดัดแปลงมาจากเพลงฉ่อยประยุกต์ ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๕ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๑. เพลงฉ่อย เป็นเพลงประเภทใด มีลักษณะการร้องอย่างไร

เป็นเพลงปฏิพากย์ ลักษณะการร้องจะมีพ่อเพลง-แม่เพลง ร้องโต้ตอบกันในเชิงกระเช้าเข้าแห่แห่ โดยมีลูกคู่ร้องรับ ทำท่ารำ และปรบมือให้จังหวะประกอบ

๒. เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงอะไร

เป็นการประยุกต์แต่งเนื้อร้องใหม่เพื่อสืบสานการร้องเพลงฉ่อย ให้ทันสมัยเหมาะกับวัย ฝ่ายชาย กล่าวบูชาคุณพระรัตนตรัย ไหว้บิดามารดาครูอาจารย์ เทพเทวาบนสวรรค์ชั้นฟ้า และไหว้ครูเพลงฉ่อย เพื่อให้การแสดงครั้งนี้เป็นไปด้วยดี จากนั้นตั้งจิตอธิษฐานจะอนุรักษ์สืบสานเพลงพื้นบ้านนี้ให้คงอยู่ต่อไป

ฝ่ายหญิง กล่าวทักทาย เมื่อพบกันต้องมีการกล่าวทักทายสวัสดิกัน

๓. การร้องเพลงฉ่อย ผู้ร้องประกอบด้วยใครบ้าง แต่ละคนทำหน้าที่อะไร

พ่อเพลง แม่เพลง และลูกคู่รับ พ่อเพลง – แม่เพลง ร้องโต้ตอบกัน กระเช้าเข้าแห่กัน โดยมีลูกคู่ร้องรับ ทำท่ารำ และปรบมือให้จังหวะประกอบ

๔. ปัจจุบันยังมีการแสดงเพลงพื้นบ้านประเภท “เพลงฉ่อย” หรือไม่ อย่างไร

ยังมีการร้องเล่นในงานประเพณีสงกรานต์ และงานลอยกระทง เพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ปัจจุบันมีการร้องเพื่อการค้าในเชิงธุรกิจด้วย เช่น รายการจำอวดหน้าม่าน มีการประยุกต์เพลงฉ่อยให้เนื้อร้องเข้ากับยุคสมัย

๕. นักเรียนจะสามารถสืบสานการร้องเพลงพื้นบ้านได้อย่างไร

ชื่นชมศิลปะพื้นบ้าน ฝึกร้อง และเผยแพร่การร้องเพลงพวงมาลัยนี้ให้อยู่คู่ท้องถิ่นตลอดไป

ใบความรู้สำหรับนักเรียน เพลงเกี่ยวข้าว

เพลงเกี่ยวข้าว เป็นเพลงที่สำหรับร้องกันในขณะลงแขกเกี่ยวข้าว อันเป็นอาชีพสำคัญของประชาชนชาวไทยอย่างหนึ่ง เพื่อให้เกิดความสนุกสนานและคลายความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าในการงาน และเชื่อมความสัมพันธ์ในระหว่างพื้นบ้านอาชีพเดียวกัน เพลงเกี่ยวข้าวจะเล่นกันในฤดูเกี่ยวข้าว จะเล่นกันเมื่อหยุดจากการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว เหมือนกับเพลงเต้นกำรำเคียว กล่าวคือ จะเล่นเพลงเกี่ยวข้าวก่อนที่จะเล่นเพลงเต้นกำรำเคียว และไม่มีกำหนดเวลาในการเล่น คือ เล่นกันจนเหนื่อยก็เลิก เนื้อหาของเพลงมักจะเกี่ยวกับการไถ่ถามถึงการทำนาผสมผสานการเกี่ยวพาราสีกัน

เพลงเกี่ยวข้าว บางแห่งเรียก "เพลงกำ" เวลาแสดงมีมือหนึ่งถือเคียว อีกมือหนึ่งกำข้าวไว้ ย่ำเท้าใช้ลีลาไปตามจังหวะเพลง ใช้ตบมือให้จังหวะพร้อมๆ กัน บางครั้งใช้กลองและฉิ่งเข้าร่วมด้วย

วิธีเล่นแบ่งผู้เล่นออกเป็นฝ่ายชายและฝ่ายหญิง แต่ละฝ่ายจะถือเคียว มีพ่อเพลง และแม่เพลง ซึ่งจะมีก็คนก็ได้ พ่อเพลงจะออกมาร้องก่อน แล้วฝ่ายหญิงก็ร้องตอบโต้ โดยขึ้นต้นว่า “เออ เออ เอ็ง เอ๊ย” ลูกคู่รับว่า “ฮ้าไฮ้” หรือ “โหยย เอ้า โหยย โหยย”

ข้อสังเกตสำหรับเพลงเกี่ยวข้าวคือ ใช้กลอน (ฉันทลักษณ์) แบบเพลงเรือแต่เวลารับลูกคู่จะรับบาทท้ายว่า "เฮ้ เอ้า เฮ้ เอ้" ไปเรื่อยๆ เป็นการกระทุ้งซึ่งจะช่วยให้สนุกครื้นเครงขึ้น เพลงเกี่ยวข้าวนี้บางท้องที่ เช่น อ่างทอง เรียกว่า เพลงเต้นกำ หมายถึงการร้องที่มีลูกคู่รับ "เฮ้ เอ้า เฮ้ เอ้" ซึ่งทำนองจะต่างไปจากเพลงเรือเล็กน้อย (แต่ฉันทลักษณ์ยังคงเป็นแบบเพลงเรือ) การเล่นเพลง "เต้นกำ" นั้น พ่อเพลงแม่เพลง ไม่ต้องเกี่ยวข้าวด้วย เพราะถือว่ามีหน้าที่เพียงเล่นเพลง การเล่นต้องมาตั้งวงกัน มือซ้ายถือข้าว มือขวาถือเคียว แล้ว ร้องรำไปอย่างสนุกสนาน การควงเคียว ควงข้าว ต้องบรรจบกันพอดีที่ตรงหน้าเสมอจึงอาจจะลำบากบ้างสำหรับคนที่ไม่ได้เป็นพ่อเพลงแม่เพลง

การแต่งกาย ฝ่ายชายจะนุ่งกางเกงขาก๊วยและเสื้อกุดยี่สิบห้า มีผ้าขาวม้าคาดพุง สวมรองเท้าและไม่สวมรองเท้านัก ฝ่ายหญิงจะนุ่งโจงกระเบนและเสื้อแขนกระบอกสีด้าทั้งชุดเช่นกัน หักดอกไม้ที่หูขวาและไม่สวมรองเท้านัก ผู้แสดงทุกคนต้องถือเคียวในมือขวาและถือ รวงข้าวในมือซ้ายด้วย

สถานที่แสดง เล่นกันในท้องนาที่เกี่ยวข้าวหรือลานดินกว้าง ๆ ในท้องนาแต่ในปัจจุบันร้องและเล่นกันบนเวที จัดเป็น ๒ ฝ่าย ชาย – หญิง ว่าแก้กันเป็นคู่

จำนวนผู้แสดง ผู้เล่นเพลงเกี่ยวข้าวเป็นชาวบ้านมีอาชีพทำนาโดยไม่จำกัดจำนวนผู้เล่นจะเล่นกี่คนก็ได้ ยิ่งมากยิ่งสนุก โดยมีพ่อเพลงแม่เพลงและลูกคู่รวมทั้งผู้ชมด้วย

ตัวอย่างเพลงเกี่ยวข้าว

ตัวอย่างบทไหว้ครู

ยกหัตถ์เหนือหว่างคิ้ว
จะไหว้พระแท่นศิลาอาสน์
จะเล่าแต่ต้นไผ่วนเวียน
คืนเข้าธานีนทร์กบิลพัสดุ์
ได้คู่เคียงมาร่วมภิรมย์
พอบุญมาเตือนก็เคลื่อนคลา
ไปบรรพชารักษาศร
ให้เป็นมงคลอยู่บนสมอง
ลูกจะไหว้ศรีพระแม่โพสพ
นางพระแม่ธรณีแม่คงคา
ให้มาปกเกล้าปกหม
ไหว้ครูเสร็จสรรพ
ไหว้บิดามารดา
ได้อาบน้ำป้อนข้าว
ทั้งน้ำชุ่มมิให้อาบ
ท่านเอาลูกใส่ในแปล

ทั้งสิบนิ้วประทุมทอง
ไหว้พระบาทที่ท่านจำลอง
ถึงพ่อค้าเกียนเจ้าชายของ
ได้เป็นกษัตริย์ครอบครอง
มีนางสนมเนืองนอง
ทั้งภริยาที่ร่วมห้อง
สละหมดทั้งข้าวของ
ลูกที่ในท้องนาเอย
แม่จนพดารา
ลูกก็ไหว้
ลูกรักตั้งร่มโพไทร
ลูกจะคำนับคุณใหม่
ที่ท่านเลี้ยงมาจนใหญ่
มาแต่ตัวเรานี้กะไร
ขมื่นหยาบมิให้ทา
ร้องโอ้ละเห่และข้าไถ

ตัวอย่างบทปลอบ

ชาย

พี่จะขอพึ่งสำเนียงน้อง
พี่เข้ามาปลอบทราชมสงวน
ขอเชิญแม่เยื้อนเอื้อนโอษฐ์
แม่งามประกอบจงตอบวาจา
ถ้วนกำหนดสามบท
เสียแรงที่ม่าวอนแม่ยอดรัก
ขอเชิญน้องร้องน้องรำ
ที่เพื่อนเข้ามาเลย เอย

แม่เอ๋ยร้องรำว่า
ทั้งกาลก็จวนเวลา
เกิดแม่พวงมะโหดสุมนา
เกิดแม่ดอกจำปา เอย
แม่งามประกอบไม่ตอบมา
อยู่ก็เป็นนักรบเป็นหนา
อย่าให้พี่ชายชายหน้า

หญิง

แต่พอพี่เอยทราชมเชยก็อ้อร้อง ตอบสนองสนทนา
ฉันทเสียแค้นของพี่ไม่ได้ ซึ่งจะตายจำจะว่า
ไหนๆก็ได้เข้ามาปลอบ แล้วจำจะตอบวาจา
มีให้พี่ชายขายหน้า ที่เพื่อนเข้ามาดอก เอย

เพลงที่ใช้ร้องในขณะเกี่ยวข้าวมักจะเป็นกลอนสั้น ๆ ตัวอย่างเช่น

คว่ำเถิดหนาแม่คว่ำ รีบตะบึงให้ถึงคนนา
จะได้พูดจากัน เอย

เกี่ยวเถิดหนาแม่เกี่ยว อย่ามัวแลมัวเหลือย
เคียวจะบาดมือ เอย

เกี่ยวข้าวแม่ยาย ผักบุงผักหวาย
พันที่ปลายกำเอย

คว่ำเถิดหนาแม่คว่ำ ผักบุงสันตะวา
คว่ำให้เต็มกำเอย

จากหนังสือ ประเพณีการเล่นพื้นเมืองของกองวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ.

ใบความรู้สำหรับนักเรียน เพลงเต๋นกำรำเคียว

ประวัติความเป็นมา

แถบจังหวัดนครสวรรค์ โดยเฉพาะอำเภอพยุหะคีรี ประชาชนส่วนมากยึดอาชีพการทำนาเป็นหลัก หลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ชาวนารู้สึกเหน็ดเหนื่อย และด้วยนิสัยรักความสุข ประกอบกับการเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทยด้วย ก็ชักชวนกันผ່อนคลายความเมื่อยล้า ด้วยการตั้งวงเต๋นกำรำเคียว การเล่นเต๋นกำรำเคียว มักเริ่มเล่นเพลงเกี่ยวข้าวก่อนเสมอ เต๋นกำรำเคียวเป็นการละเล่นพื้นบ้าน ที่เก่าแก่แบบหนึ่งของชาวชนบท สันนิษฐานว่าเกิดขึ้นสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นครั้งแรกที่บ้านสระทะเล ตำบลสระทะเล อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ เล่นกันแพร่หลายในบ้านสระทะเล และตำบลใกล้เคียง เช่น ตำบลม่วงหัก เป็นต้น อนึ่งมีผู้รู้เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านคนหนึ่ง กล่าวว่า แต่เดิมชาวบ้านเรียกการละเล่นชนิดนี้ว่า “เต๋นกำ” แต่กรมศิลปากรได้ไปถ่ายทอดและนำไปเผยแพร่ ก็ได้เพิ่มคำว่า “รำเคียว” ต่อท้าย จึงทำให้ประชาชนทั้งหลายรู้จักการละเล่นแบบนี้ในชื่อของ “เต๋นกำรำเคียว” การนำเพลงเต๋นกำรำเคียวไปเผยแพร่ นั้น กรมศิลปากรได้ดัดแปลงทำรำและเนื้อร้องใหม่ เพื่อให้สุภาพขึ้น และใช้ระนาดเป็นเครื่องดนตรีประกอบในตอนต้นและตอนท้าย เพลงเต๋นกำรำเคียว นั้น ถือเป็นเพลงพื้นบ้านประจำจังหวัดนครสวรรค์ และในบางครั้งก็ใช้แทนเพลงพื้นบ้านในนามภาคกลางด้วย

ผู้เล่น

การเล่นเพลงเต๋นกำรำเคียวนั้นผู้เล่นเป็นชาวบ้านที่มาเกี่ยวข้าว ไม่จำกัดจำนวน ชาย หญิง จะจับคู่เล่นกันเป็นคู่ๆ ประมาณ ๕ คู่ ถึง ๑๐ คู่

การแต่งกาย

ทั้งของฝ่ายชายและฝ่ายหญิง คือ ชุดที่ใส่ในการทำนา ฝ่ายชายจะนุ่งกางเกงขาก๊วย และสวมเสื้อม่อฮ่อม สีดำหรือสีน้ำเงินเข้มมีผ้าขาวม้าคาดเอว สวมหมวกสานใบลาน ฝ่ายหญิงจะนุ่งโจงกระเบนสีดำ หรือโจงกระเบนผ้าลายก็ได้ และสวมเสื้อแขนกระบอกสีดำหรือสีน้ำเงินเข้ม สวมอบ

อุปกรณ์ในการเล่น

เคียวเกี่ยวข้าวคนละ ๑ เล่ม พร้อมกับกำรวงข้าวคนละ ๑ กำ

สถานที่เล่น

เล่นกันในท้องนาที่เกี่ยวข้าว หรือลานดินกว้างๆ ในท้องนา

วิธีเล่น

ในการเล่นจะแบ่งผู้เล่นออกเป็น ๒ ฝ่าย คือฝ่ายชายและฝ่ายหญิง แต่ละฝ่ายจะยืนอยู่คนละครึ่งวงกลม แต่ละคนถือเคียวเกี่ยวข้าวไว้ด้วยมือขวา ส่วนมือซ้ายกำรวงข้าวไว้ เมื่อการเล่นเริ่มต้นขึ้น ฝ่ายชายที่เป็นพ่อเพลงจะเป็นผู้เดินออกไปกลางวง ตามจังหวะปรบมือของลูกคู่ พ่อเพลงจะร้องชักชวนแม่เพลงก่อน เพื่อให้ออกมาเพลงแรก คือ เพลงมา สำหรับลูกคู่ที่เป็นชาย จะนำเคียวและรวงข้าวมาเหน็บไว้ข้างหลัง เพื่อตบมือให้จังหวะ ส่วนลูกคู่ฝ่ายหญิงยังคงถือเคียว และรวงข้าวเหมือนเดิม แล้วเดินตามกันไปเป็นวงกลม สำหรับพ่อเพลงและแม่เพลงนั้นจะเปลี่ยนกันหลายคนก็ได้ นอกนั้นก็เป็นผู้ร้องรับ นอกจากนี้ยังมีการรำหรือเรียกว่า “รอกำ” กล่าวคือเมื่อพ่อเพลงเดินเข้าไปใกล้แม่เพลง ก็หาทางเข้าใกล้ฝ่ายหญิงให้มากที่สุด เมื่อสบโอกาสก็ใช้ด้ามเคียวหรือข้อศอก กระทุ้งให้ลูกตัวฝ่ายหญิง ฝ่ายหญิงจะใช้เคียวและรวงข้าวปิดป้อง ถ้าหากพ่อเพลงเข้าไปผิดท่า ก็อาจถูกรวงข้าวฟาด การรอกำ นี้ พ่อเพลงที่เด่นเก่งๆจะทำได้น่าดูมาก เพราะท่าทางสวยงามเป็นที่สนุกสนาน ครั้นครั้นในขณะที่ร้องพ่อเพลงจะแสดงท่าทางให้สอดคล้องกับเนื้อเพลงด้วย

ตัวอย่างบทร้องเพลงต้นกำรำเคียว

เพลงมา

ชาย มากันเกิดนางเอย (กรู้...) เอ่ยรา แม่มา มารีมา แม่มา (ซ้ำ) มาเกิดแม่หนูช้อง พี่จะเป็นช้องให้น้องเป็นปี ต้อยตะริดดีดตอด น้ำแห้งน้ำหยอดที่ตรงล้นปี มาเกิดนะแม่มามารีมาแม่มา มาเดินกำยำหญ้ากันในนานี้เอย (ลูกคู่รับท่าย)

หญิง มากันเกิดนายเอย (กรู้...) เอ่ยรา พ่อมา มารีมาพ่อมา ฝนกระจายปลายนา แล้วน้องจะมาอย่างไรเอย (ลูกคู่รับท่าย)

เพลงไป

ชาย ไปกันเกิดนางเอย (กรู้...) เอ่ยรา แม่ไป ไปรีไปแม่ไป ไปขมนกกันที่ในป่า ไปขมพฤษกกันที่ในไพร ไปขมชะนี ผีไพร กันเล่นที่ในดงเอย (ลูกคู่รับท่าย)

หญิง ไปกันเกิดนายเอย(กรู้...) เอ่ยรา พ่อไป ไปรีไปพ่อไป น้องเดินขยิกจิกไหลตามกันพี่ชายไปเอย (ลูกคู่ รับท่าย)

เพลงเดิน

ชาย เดินกันเกิดนางเอย(กรู้...) เอ่ยรา แม่เดิน เดินรีเดิน แม่เดิน ย่างเท้าขึ้นโคกเสียงนกโพระดกมันร้องเกริน(ซ้ำ) จะชวนหมู่น้องไปท้องพะเนิน ชมเล่นให้เพลินใจเอย (ลูกคู่ รับท่าย)

หญิง เดินกันเกิดนายเอย(กรู้...) เอ่ยรา พ่อเดิน เดินรีเดิน พ่อเดิน หนทางก็ระกระหะเหิน แล้วน้องจะเดินอย่างไรเอย (ลูกคู่ รับท่าย)

เพลงรำ

ชาย รำกันเถิดนางเอย(กรู้...) เอ๋ยรา แม่รำ รำรีรำ แม่รำ ใส่เสื้อเนื้อดีแม่ห่มแต่สีดอกขำ (ซ้ำ) น้อยหรือแน่น
แม่ช่างรำ แม่เชื้อระบำเก่าเอย (ลูกคู่ รับทำย)

หญิง รำกันเถิดนายเอย (กรู้...) เอ๋ยรา พ่อรำ รำรีรำ พ่อรำ มหาหงส์ลงต่ำ ต่างคนต่างรำไปเอย (ลูกคู่ รับทำย)

เพลงร้อน

ชาย ร้อนกันเถิดนางเอย(กรู้...) เอ๋ยรา แม่ร้อน ร้อนรีร้อน แม่ร้อน (ชะฉ่า ชะฉ่า ซา ซา ๆ ๆ) ร้อนหรือร้อนแม่ร้อน
รูปร่างเหมือนนางระบำ แม่เอ๋ยช่างรำ แม่คุณช่างร้อน(ซ้ำ...รูปร่าง) อ้อนแอ้นแขนอ่อนรูปร่างเหมือนมอญรำเอย
(ลูกคู่ รับทำย)

หญิง ร้อนกันเถิดนายเอย (กรู้...) เอ๋ยรา พ่อร้อน ร้อนรีร้อน พ่อร้อน สีนวลอ่อนอ่อนร้อน แต่ลมบนเอย
(ลูกคู่ รับทำย)

เพลงบิน

ชาย บินกันเถิดนางเอย (กรู้...) เอ๋ยรา แม่บิน บินรีบิน แม่บิน สองตีนกระที่บดินใคร เลยจะบินไปได้อย่างเจ้า (ซ้ำ...
สองตีน) ใส่อบขาว ๆ รำกันงามเอย (ลูกคู่ รับทำย)

หญิง บินกันเถิดนายเอย (กรู้...) เอ๋ยรา พ่อบิน บินรีบิน พ่อบิน มหาหงส์ทรงศีล บินไปตามลมเอย
(ลูกคู่ รับทำย)

เพลงยักษ์

ชาย ยักษ์กันเถิดนางเอย (กรู้...) เอ๋ยรา แม่ยักษ์ ยักรียักษ์ แม่ยักษ์ (เอาวา โจ๊ะ ตึง ตึงทั้ง ตึง ตึง ๆ ๆ วัวชีควาย กระต่าย
ซีลิง) ยักรียักษ์ แม่ยักษ์ ยักตีนติดก๊ก เอาละว่ายักลิกติดกัก ยักตีนยักตีนติดก๊ก ยักลิกติดกัก หงส์ทองน้องรักยักให้
หมดวงเอย (ลูกคู่ รับทำย)

หญิง ยักษ์กันเถิดนายเอย (กรู้...) เอ๋ยรา พ่อยักษ์ ยักรียักษ์ พ่อยักษ์ อย่าเข้ามาใกล้น้องนั้จะโดนเคียวควักตาเอย
(ลูกคู่ รับทำย)

หน่วยเพลงพื้นบ้าน. ภาษาไทย ๘ (คติชนวิทยาสำหรับครู) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๕ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. เพลงเกี่ยวข้าว นิยมร้องเล่นในพิธีกรรมใด เพราะเหตุใด
ร้องในงานลงแขกเกี่ยวข้าว ในอดีตเมื่อข้าวในนาสุกพอจะเก็บเกี่ยวแล้ว ชาวบ้านจะรวมตัวกันลงแขกเกี่ยวข้าว เมื่อยามพักผ่อนให้หายเหน็ดเหนื่อยจากการทำงานก็จะร้องรำทำเพลงกันเพื่อความสนุกสนาน
๒. เพลงเกี่ยวข้าว เป็นเพลงประเภทใด มีลักษณะการร้องอย่างไร
เป็นเพลงปฐพีพาทย์ ลักษณะการร้องเป็นการร้องโต้ตอบกันระหว่างพ่อเพลง-แม่เพลงในเชิงกระเช้าเข้าเหย้า ถามสารทุกข์สุกดิบ และเกี่ยวพาราสีกัน โดยมีลูกคู่ร้องรับ ทำท่ารำ และปรบมือให้จังหวะประกอบ
๓. เพลงเกี่ยวข้าว สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยอย่างไร
สะท้อนวิถีชีวิตชาวบ้านเกี่ยวกับการทำนา คนในชุมชนมีความรักสามัคคีกันช่วยเหลือกันและกัน เห็นได้จากการร่วมมือกันลงแขกเกี่ยวข้าว คนไทยชอบความสนุกสนานจึงคิดเพลงเพื่อร้องเล่น เป็นการผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน
๔. ปัจจุบันในท้องถิ่นของนักเรียนมีการร้องเพลงเกี่ยวข้าวหรือไม่ เพราะเหตุใด
ไม่มี เพราะการทำนายุคใหม่ มีการว่าจ้างคนงาน ใช้เครื่องมือทันสมัยในการทำนาและเก็บเกี่ยว ทำให้ไม่มีการร้องเล่นเพลงเกี่ยวข้าว นอกจากร้องเพื่อการแสดง-การท่องเที่ยวเป็นกรณีพิเศษ
๕. นักเรียนจะสามารถสืบสานการร้องเพลงพื้นบ้านได้อย่างไร
ชื่นชมศิลปะพื้นบ้าน ฝึกร้อง และเผยแพร่การร้องเพลงพวงมาลัยนี้ให้อยู่คู่ท้องถิ่นตลอดไป

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

- ป.๔ การเล่านิทานพื้นบ้าน สรุปลความรู้ บอกข้อคิด เขียนเรื่องตามจินตนาการ
- ป.๕ การเล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเอง และท้องถิ่นอื่น สรุปลความรู้ บอกข้อคิด อธิบายคุณค่า เขียนเรื่องตามจินตนาการ
- ป.๖ การเล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเอง และท้องถิ่นอื่น แสดงความคิดเห็นและอธิบายคุณค่า นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เขียนเรื่องตามจินตนาการ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

- ๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา
นิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและท้องถิ่นอื่น
- ๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้
เพื่อให้นักเรียนสรุปลความรู้ บอกข้อคิด นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
- ๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
คุณครูผู้สอนควรเตรียมนิทาน ล่วงหน้า โดยอาจเพิ่มเติมนิทานนอกจากแผนการจัดการเรียนรู้กำหนด ได้ตามความเหมาะสม
- ๒.๔ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - ๑) ประเมินการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐
 - ๒) ประเมินตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
 เรื่อง วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน
 รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๔ ชั่วโมง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๕ -๖

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ป.๔	ป.๕	ป.๖
ผู้นำ	←	กิจกรรมรวมชั้น	→
	<p>ครูสนทนาเกี่ยวกับประสบการณ์การอ่านนิทานของนักเรียน เช่น นิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเอง ท้องถิ่นอื่น และนิทานในแถบภูมิภาคอาเซียน</p> <p>ป.๔-๖ ครูเล่านิทานพื้นบ้านไทยเรื่อง “ดาวลูกไก่” ให้นักเรียนฟัง สนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของนิทาน ตัวละคร และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง</p>	<p>กิจกรรมกลุ่มย่อยคละชั้น (ครั้งที่ ๑ : ๒ ชั่วโมง)</p> <p>กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๖ นิทานพื้นบ้าน - วิเคราะห์ สรุปความรู้และข้อคิด - เล่านิทานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน 	<p>กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๖ นิทานพื้นบ้าน - สรุปความรู้ ข้อคิด อธิบายคุณค่าของวรรณกรรมที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน - เล่านิทานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน
ชั้นสอน	←	กิจกรรมรวมชั้น	→
	<p>ครู-นักเรียนทบทวนความรู้ที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน จากคาบที่แล้ว(ครั้งที่๑)</p>	<p>กิจกรรมกลุ่มย่อยคละชั้น (ครั้งที่ ๒ : ๒ ชั่วโมง)</p>	
	<p>ป.๔-๖ ครูอธิบายขั้นตอนการทำหนังสือเล่มเล็ก-นิทานหน้าเดียว</p> <p>กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๗ การทำนิทานหน้าเดียว - แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน 	<p>กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๗ การทำหนังสือเล่มเล็ก - แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน 	<p>กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๗ การทำหนังสือเล่มเล็ก - แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ป.๔	ป.๕	ป.๖
ขั้นสรุป	<p>← นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน/ครูแนะนำเพิ่มเติม</p>	<p>กิจกรรมรวมชั้น</p>	<p>→</p>
การวัดและประเมินผล	<p>ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินการทำงานกลุ่ม - การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน - การเขียนเรื่องจากจินตนาการตามความสนใจ - การทำนิทานหน้าเดียว 	<p>ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินการทำงานกลุ่ม - การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน อธิบายคุณค่าของวรรณกรรม - การเขียนเรื่องจากจินตนาการตามความสนใจ - การทำหนังสือเล่มเล็ก 	<p>ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินการทำงานกลุ่ม - การสรุปความรู้และข้อคิด อธิบายคุณค่าวรรณกรรมที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน - การเขียนเรื่องจากจินตนาการตามความสนใจ - การทำหนังสือเล่มเล็ก

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>ขอบเขตเนื้อหา ป.๔ ๑. การเล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและ นิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น ๒. การเขียนเรื่องจากจินตนาการ ป.๕ ๑. การเล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและ นิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น ๒. การเขียนเรื่องจากจินตนาการ ป.๖ ๑. การเล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและ นิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น ๒. การเขียนเรื่องจากจินตนาการ ๓. การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ป.๔ ๑. สรุปลำดับความรู้ บอกข้อคิด และวิเคราะห์ เรื่องที่อ่าน อย่างมีเหตุผล ๒. อธิบายการเขียนเรื่องจินตนาการ</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน รายวิชาภาษาไทย</p> <p>กิจกรรม (ครั้งที่ ๑ เวลาเรียน ๒ ชั่วโมง) ขั้นนำ กิจกรรมรวมชั้น ๑. ครูสนทนาเกี่ยวกับประสบการณ์การอ่านนิทานของนักเรียนดังนี้ - นักเรียนรู้จักนิทานอีสปหรือไม่ - เหตุใดนิทานอีสปจึงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก - นอกจกนิทานอีสปแล้ว นักเรียนเคยอ่านนิทานพื้นบ้าน ของไทยและนิทานของประเทศต่างๆในแถบภูมิภาคอาเซียนนักเรียน เคยอ่านหรือไม่ - ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์การอ่าน ขั้นสอน กิจกรรมรวมชั้น ๒. ครูเล่านิทานพื้นบ้านไทยเรื่อง “ดาวลูกไก่” ให้นักเรียนฟังและ สนทนาเกี่ยวกับ - เนื้อหา - ตัวละคร / ลักษณะตัวละคร - ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง - ครูแนะนำเพิ่มเติมว่าทุกท้องถิ่นในประเทศไทยและประเทศ ต่างๆในกลุ่มอาเซียนก็มีนิทานพื้นบ้านเช่นเดียวกัน เช่น ใน สปป.ลาว คือเรื่อง “ภูทิวาญนาง” มาเลเซีย คือเรื่อง “ลูกกระเจงน้อยกับ จระเข้” เป็นต้น ซึ่งแต่ละท้องถิ่นล้วนมีนิทานพื้นบ้านที่น่าสนใจ</p>	<p>เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕ -๖</p> <p>สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ป.๔-๖ ห้องสมุด/ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ สื่อกิจกรรมรวมชั้น นิทานพื้นบ้านไทยฉบับรูปของ ภาระงาน/ชิ้นงาน ป.๔ กิจกรรมใบงานที่ ๑๖ นิทานพื้นบ้าน กิจกรรมใบงานที่ ๑๗ การทำนิทาน แผ่นเดียว ป.๕ กิจกรรมใบงานที่ ๑๖ นิทานพื้นบ้าน กิจกรรมใบงานที่ ๑๗ การทำหนังสือ เล่มเล็ก ป.๖ กิจกรรมใบงานที่ ๑๖ นิทานพื้นบ้าน กิจกรรมใบงานที่ ๑๗ การทำหนังสือ เล่มเล็ก การประเมิน ป.๔-๖ ประเมินการวิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน ประเมินผลงาน/ใบงาน</p>
---	--	---

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. สรุปลักษณะของวรรณคดี อธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๒. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม</p> <p>๓. อธิบายการเขียนเรื่องจากจินตนาการ</p> <p>ป.๖</p> <p>๑. อธิบายการเขียนเรื่องจากจินตนาการ</p> <p>๒. สรุปลักษณะจากนิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น</p> <p>๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p> <p>ทักษะ</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. พูดและเขียนสรุปความรู้ และบอกข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน ได้อย่างมีเหตุผล</p> <p>๒. เขียนเรื่องจากจินตนาการได้</p> <p>ป.๕</p> <p>๑. พูดและเขียนสรุปความรู้ บอกข้อคิด และอธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>๒. เขียนเรื่องจากจินตนาการได้</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน รายวิชาภาษาไทย</p> <p>กิจกรรมกลุ่มย่อยนักเรียน</p> <p>๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้น ป.๕ อ่านนิทานเรื่อง ลูกกระเจงก้อยกับจระเข้ วิจารณ์เรื่องที่เรื่องและสรุปสาระสำคัญของเรื่อง แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๖ นิทานพื้นบ้าน แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม - ชั้น ป.๕ อ่านนิทานเรื่อง กลืนอาหาร วิจารณ์เรื่องที่เรื่องและสรุปสาระสำคัญของเรื่อง แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๖ นิทานพื้นบ้าน แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม - ชั้น ป.๖ อ่านนิทานเรื่อง กระเจงก้อยกับจระเข้ วิจารณ์เรื่องที่เรื่องและสรุปสาระสำคัญของเรื่อง แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๖ นิทานพื้นบ้าน แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม <p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้น ป.๕ นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้ ข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน - ชั้น ป.๕ นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้ ข้อคิด และอธิบายคุณค่าของนิทานที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน - ชั้น ป.๖ นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้ ข้อคิด อธิบายคุณค่านิทานที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน <p>ขั้นสรุป</p> <p>๕. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม เสนอแนะเพิ่มเติมและสรุปประโยชน์ที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน</p>	<p>เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖</p> <p>วิธีการ</p> <p>ป.๕-๖</p> <p>๑. ประเมินการวิจารณ์ที่นิทานพื้นบ้าน</p> <p>๒. ตรวจสอบผลงานนักเรียน</p> <p>เครื่องมือประเมิน</p> <p>ป.๕-๖</p> <p>๑. แบบบันทึกการประเมินการวิจารณ์ที่นิทานพื้นบ้าน</p> <p>๒. แบบบันทึกคะแนน</p> <p>๓. ใบงาน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ป.๕-๖</p> <p>วิธีการ</p> <p>๑. ใช้เกณฑ์การประเมินวิจารณ์ที่นิทานพื้นบ้าน</p> <p>๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการทำหนังสือเล่มเล็ก/นิทานแผ่นเดียว</p> <p>๓. ใบงานที่ ๑๖ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐</p>
---	--	--

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>ป.๖</p> <p>๑. เขียนเรื่องจากจินตนาการได้ ๒. เล่านิทานที่บ้านท้องถิ่นตนเองและ นิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่นได้ ๓. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดี หรือวรรณกรรมที่อ่านได้ ๔. พูดและเขียนอธิบายคุณค่าของวรรณคดี และ วรรณกรรมที่อ่าน นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้</p> <p>คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นการทำงาน</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน รายวิชาภาษาไทย</p> <p>เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๕ -๖</p>
<p>กิจกรรม (ครั้งที่ ๒ เวลาเรียน ๒ ชั่วโมง) ขั้นนำ กิจกรรมรวมชั้น ๑. ครูและนักเรียนทบทวนความรู้ที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน จากคาบที่แล้ว (จากการเรียนครั้งที่ ๑) ขั้นสอน กิจกรรมรวมชั้น ๒. นักเรียนดูตัวอย่างการทำหนังสือเล่มเล็กและนิทานแผ่นเดียว ครูอธิบายขั้นตอนการทำหนังสือเล่มเล็ก และนิทานแผ่นเดียว เพื่อให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการจัดทำ กิจกรรมกลุ่มย่อยนักเรียน ๓. นักเรียนเล็อกนิทานที่สืบค้นได้จากคาบเรียนที่แล้วตามความสนใจ นำมาวางโครงเรื่อง เพื่อทำหนังสือนิทานเล่มเล็ก และนิทานแผ่นเดียว ดังนี้ - ชั้น ป.๔ แบ่งกลุ่มศึกษาใบงานที่ ๐๗ การทำนิทานแผ่นเดียว - ชั้น ป.๕ แบ่งกลุ่มศึกษาใบงานที่ ๐๗ การทำหนังสือเล่มเล็ก - ชั้น ป.๖ แบ่งกลุ่มศึกษาใบงานที่ ๐๗ การทำหนังสือเล่มเล็ก กิจกรรมกลุ่มย่อยพบครู ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่ม/แต่ละชั้นนำเสนอแผนการจัดทำหนังสือเล่ม เล็ก/นิทานหน้าเดียว เพื่อให้ครูตรวจสอบ ประเมินความก้าวหน้า ของงาน และให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ เพื่อให้งานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕ -๖</p>
	<p>ขั้นสรุป กิจกรรมรวมชั้น ๕. จัดนิทรรศการนำเสนอผลงานนักเรียนชั้น ป.๔-๖ แลกเปลี่ยน เรียนรู้กันและกัน ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงาน ให้ออกเสนอแนะ</p>	

ภาคผนวก

นิทานพื้นบ้านไทยเรื่อง ดาวลูกไก่

ที่ชายป่าแห่งหนึ่ง มีตากับยายปลูกกระท่อมอาศัยอยู่กันตามลำพัง ตากับยายมีอาชีพเก็บผักและของป่าไปขายให้พ่อเลี้ยงชีพได้ ทั้งสองเลี้ยงไก่ตัวหนึ่งไว้กินไข่ ต่อมามีแม่ไก่ออกไข่ แล้วฟักออกมาเป็นลูกไก่ตัวน้อยๆ ๗ ตัว ตากับยายเลี้ยงดู รักและเมตตาให้อาหารแม่ไก่และลูกไก่ตามกำลังแม่ไก่บอกลูกไก่ทั้ง ๗ ว่า “**จำไว้นะลูกจ๋า ตากับยายเป็นผู้มีพระคุณ**”

วันหนึ่งมีเหยี่ยวตัวหนึ่งบินถลางมา หวังจะโฉบจับไก่ไปเป็นอาหาร แต่ตากับยายเห็นเข้า คว่าไม่เคเหี่ยวทันเวลา แม่ไก่และลูกไก่ปลอดภัย แม่ไก่และลูกไก่ต่างก็รู้สึกซาบซึ้งบุญคุณของตากับยายเป็นอย่างมากที่ช่วยชีวิตมันไว้ ให้อรุดพ้นจากอันตราย

อยู่มาวันหนึ่ง ได้มีพระธุดงค์มาปักกลด อยู่ริมเชิงเขา ตากับยายจึงเข้าไปนมัสการ และตั้งใจว่าจะทำอาหารไปถวายพรุ่งนี้ แต่เมื่อคนดูแลบียงอาหาร ในครีวก็ไม่มีอะไรเหลืออยู่เลย ตากับยายสงสารพระมาก..เกรงว่าจะอดอาหาร เพราะในละแวกนี้...มีบ้านของตากับยายเพียงหลังเดียว ตากับยายจึงปรึกษากันว่า อาจจะต้องฆ่าแม่ไก่แล้วทำอาหารถวายพระ ทั้งตากับยายรู้สึกเศร้าใจมากเพราะรักและสงสารแม่ไก่กับลูกไก่ที่ต้องกลายเป็นลูกไก่ฟ้า

แม่ไก่ที่กำลังกูกูกูไถนอนอยู่...ได้ยินดังนั้น จึงตัดสินใจอมสละชีวิตเพื่อตอบแทนบุญคุณของตากับยาย แม่ไก่จึงบอกลูกว่า “**ลูกเอ๋ย วันรุ่งแม่ก็ต้องตายแล้ว แม่จะต้องตอบแทนบุญคุณตากับยายที่ซุบเลี้ยงมาตั้งแต่ยังเป็นลูกเจี๊ยบ**” ลูกไก่ทั้ง ๗ ได้ยินดังนั้น ก็ร้องไห้ซบอกลแม่แน่นิ่ง แม่ไก่สั่งเสียลูกต่อไปว่า “**ลูกๆทั้ง ๗ ตัว ต้องรักกันสามัคคีกัน น้องจิวต้องเชื่อฟังพี่ใหญ่**” แล้วแม่ไก่ก็กอดลูกน้อยร้องไห้ทั้งคืน จนกระทั่งหลับไป

เช้ามีตัวนุ่งงาช้าง เมื่อตากับยายก่อไฟเตรียมประกอบอาหารโดยเชื้อดแม่ไก่ไปทำแกง ทันใดนั้น ตากับยายก็ต้องตกตะลึงเมื่อเห็นลูกไก่ทั้ง ๗ ตัว กระโดดเข้ากองไฟ ตายตามแม่ไก่ไป

เทวดานางฟ้าต่างก็ซาบซึ้งในความกตัญญูของแม่ไก่และลูกไก่ จึงได้รับลูกไก่ทั้ง ๗ ตัว ไปอยู่บนฟ้าเกิดเป็น “**ดาวลูกไก่**” หรือที่เรียกว่ากลุ่มดาวฤกษ์ ๗ ดวง ชื่อ “**กัศปิกา**” บนท้องฟ้า เพื่อประกาศถึงความดี...ที่มีความรัก และความสามัคคีของลูกไก่พี่น้องทั้ง ๗ นั่นเอง

ใบความรู้สำหรับครู

ความรู้เกี่ยวกับนิทานนานาชาติ

นักเล่านิทานที่ชื่อว่า ฮีสป คือใคร

ตำนานกล่าวว่า ฮีสปเป็นทาสชาวกรีก เกิดที่แคว้นฟรีเชีย เมืองอะเมอเรียม (ตุรกี) เป็นชายที่มีเสียงพูด อู้อี้คล้ายเสียงของสัตว์ เขาเป็นคนหลังค่อม ทำให้การดำรงชีวิตของฮีสป ต้องต่อสู้ดิ้นรนเอาตัวรอดด้วยปฏิภาณ ไหวพริบอยู่เสมอ ทำให้เขากลายเป็นคนเฉลียวฉลาดและมีปัญญาเฉียบแหลมสามารถแก้ไขสถานการณ์คับขันต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

ต่อมาด้วยความที่เป็นคนมีปฏิภาณไหวพริบดีนั่นเอง ทำให้ฮีสปได้รับการปลดปล่อยเป็นอิสระจากการเป็นทาส และได้เข้าไปอยู่ในราชสำนักของกษัตริย์โครเอซุสแห่งแคว้นลิเดีย ณ ที่แห่งนี้เอง ฮีสปได้เล่านิทาน ด้วยศิลปะอันน่าயกย่องและสง่างามอย่างยิ่ง จนเป็นที่ชอบใจและโปรดปรานของกษัตริย์โครเอซุส

นิทานฮีสป เรื่อง เทพารักษ์กับคนตัดไม้

ชายตัดฟืนคนหนึ่ง...เข้าไปตัดฟืนในป่า เผอิญเขาทำขวานพลัดตกลงไปในสระน้ำ "โอ้...โอ้...โอ้...ฉันจะทำอย่างไรดี วายน้ำก็ไม่เป็น" ชายตัดฟืนคร่ำครวญอยู่ริมสระ เพราะเขาไม่มีเครื่องมือทำมาหากินอีก เทพารักษ์ที่อยู่ใกล้ๆ อดสงสารไม่ได้ จึงปรากฏกายให้เห็น แล้วเอื้อมมือลงไปในสระน้ำ คคว้าขวานเล่มหนึ่งส่งให้คนตัดฟืน "โอ...ท่าน...นี่มันขวานทอง ไม่ใช่ขวานของข้าหรอก" ชายตัดฟืนไม่ยอมรับเทพารักษ์จึงมขวานขึ้นมาให้อีกเล่มหนึ่ง "นี่ก็ไม่ใช่ขวานของข้า...ของข้าขวานเหล็กธรรมดาท่าน ไม่ใช่ขวานเงิน" "เจ้าเป็นคนซื่อสัตย์" เทพารักษ์พูด "คนอย่างเจ้าหายาก ข้าให้ขวานทองกับขวานเงินเจ้าเป็นรางวัล" กล่าวเสร็จแล้ว เทพารักษ์ก็หายตัวไป คนตัดฟืนนำขวานทองและขวานเงินกลับบ้าน พบใครก็อวดให้ชมและเล่าว่าได้มาอย่างไร "เทวดาท่านดีใจมากเลย ชำนาญ ร้องให้อยู่ริมสระเดียวเดี๋ยวเท่านั้น ท่านก็มางมขวานให้ แล้วก็ให้ขวานทองขวานเงินแก่ข้าอีกด้วย"

เพื่อนบ้านคนหนึ่ง อยากรู้บ้าง จึงเข้าไปในป่า ทำทีหาฟืน แล้วก็โยนขวานของตนทิ้งลงในน้ำ "ฮือ...ฮือ...ฮือ... คราวนี้ข้าหมดทางหากินแน่ ๆ" เทพารักษ์มางมขวานให้เช่นเคย "เฮ้! ขวานทองเล่มนี้ของเจ้าใช้ไหม?" "ใช่..ใช่แล้วท่าน ของข้าเอง" ชายโลภมากพูดอย่างยินดี "เจ้าคนโกงไม่น่าคบ" พูดแล้ว เทพารักษ์ก็หายลับไปกับขวานทอง และเพื่อนบ้านคนนั้นก็ไม่ได้รับขวานที่ตกลงไปในสระคืนอีกด้วย

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า "โลภมากลาภหาย"

นิทานพื้นบ้านในประเทศกลุ่มอาเซียน
 นิทานประเทศมาเลเซีย
 ลูกกระจงบ่อยกับจระเข้

นานมาแล้ว มีจระเข้ร้ายตัวหนึ่งอาศัยอยู่กับฝูงที่แม่น้ำกว้างใหญ่ เจ้าจระเข้ร้ายคอยจ้องจับกินลูกกระจงบ่อยตัวหนึ่งมานานแล้วแต่ก็จับไม่ได้สักที เพราะเจ้าลูกกระจงบ่อยนี้ฉลาดเฉลียวอย่าบอกใคร

วันหนึ่ง ลูกกระจงบ่อยอยากข้ามแม่น้ำไปหากินหญ้าและผลไม้ที่ฝั่งแม่น้ำ แต่ไม่รู้ว่าจะผ่านเจ้าจระเข้ร้ายไปได้อย่างไร เจ้าลูกกระจงบ่อยพยายามครุ่นคิดอย่างหนักจนคิดแผนดี ๆ ขึ้นได้

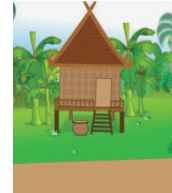
เจ้าลูกกระจงบ่อยจึงเดินไปที่แม่น้ำแล้วตะโกนเรียกจระเข้ร้ายเสียงดังลั่น เจ้าจระเข้ก็รีบโผล่พรวดขึ้นมาทันที "เจ้าลูกกระจงบ่อย เจ้าเรียกข้างนั้นหรือ ไม่กลัวข้าลากเจ้าไปกินรีใจ" ลูกกระจงบ่อยแสร้งทำเป็นกลัวตัวสั่น และบอกด้วยเสียงอันสั่นเครือว่า ได้รับคำสั่งจากพระราชา ให้มานับจำนวนจระเข้ในแม่น้ำใหญ่ เพื่อเชิญไปงานเลี้ยงค่านี

"บอกให้เพื่อน ๆ ของเจ้าลอยตัวขึ้นมาเรียงกันเป็นแถวยาวไปจนถึงฝั่งโน้นสิ ข้าจะได้นับจำนวนง่าย ๆ แล้วท่านก็อย่าคิดกินข้าล่ะ ไม่งั้นพวกท่านอดไปงานเลี้ยงแน่" เจ้าจระเข้ร้ายหลงเชื่ออุบายของลูกกระจงบ่อย จึงรีบดำน้ำลงไปบอกพวกพ้อง ชั่วพริบตาฝูงจระเข้ก็ขึ้นมาเรียงตัวเป็นแถวทอดยาวไปถึงอีกฝั่งหนึ่ง

เจ้าลูกกระจงบ่อยกระโดดไปบนหัวของจระเข้ร้ายและเพื่อน ๆ จระเข้ของมันทีละตัว ๆ พร้อมกับตะโกนนับจำนวนเสียงดัง จนกระทั่งข้ามขึ้นอีกฝั่งได้สำเร็จ เมื่อทุกอย่างสำเร็จตามแผน เจ้าลูกกระจงบ่อยก็หันมาหัวเราะยั่วเย้าจระเข้ร้าย "ขอบใจนะ ลูกจระเข้ ที่ช่วยเป็นธุระทำสะพานให้ข้าข้ามแม่น้ำได้สบาย ๆ แถมยังไม่ต้องถูกกินอีกด้วย"

จระเข้ร้ายรู้ว่าถูกหลอกก็หน้าเสีย เพื่อน ๆ จระเข้ต่างรุมต่อว่ามัน ด้วยความโกรธแค้น และพากันตำหนิที่เจ้าจระเข้ร้ายทำให้พวกมันต้องเสียหน้า จากวันนั้นจระเข้ร้ายก็ถูกเพื่อน ๆ เหยียดแค้นมันไปพักใหญ่ทีเดียว

นิทานประเทศกัมพูชา เรื่องกลืนอาหาร

มีชายยากคนหนึ่งปลูกกระท่อมเล็ก ๆ อาศัยอยู่ใกล้บ้านเศรษฐี เขาจะย้ายกระท่อมที่พักนี้ตามทิศทางลม เพราะชายผู้นี้จะคอยสูดกลิ่นอาหารที่มาจากบ้านเศรษฐีเพื่อกินกับข้าวประทังชีวิต เศรษฐีสังเกตเห็นชายยากย้ายกระท่อมบ่อยจึงให้คนใช้ไปสืบถาม ชายยากก็บอกไปตามความจริงว่าย้ายตามฤดูกาลของทิศทางลม เพื่อจะสูดกลิ่นอาหารจากบ้านเศรษฐี

เมื่อเศรษฐีทราบจากคนใช้เช่นนั้น ก็บอกกับชายยากว่า "เจ้ามีชีวิตอยู่ได้เพราะกลิ่นอาหารจากบ้านเรา "เจ้าจะต้องมาเป็นคนใช้บ้านเรา" ชายยากไม่ยอม เศรษฐีจึงไปฟ้องผู้พิพากษา ผู้พิพากษาตัดสินให้ชายยากเป็นคนใช้ของเศรษฐีแต่ชายยากไม่ยอม ขอร้องทุกข์ต่อพระมหากษัตริย์ เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทราบเรื่องราว ก็ทรงรับสั่งให้อำมาตย์นำผ้าขาวมวางไว้กลางห้องพระโรง แล้วทรงให้นำเงินไปวางไว้ในผ้าขาว แล้วรับสั่งกับเศรษฐีว่า "เศรษฐีจงรับเงินค่าตัวของชายยากไปเถิด"

เมื่อเศรษฐีรับเงินไปแล้ว พระมหากษัตริย์ตรัสถามเศรษฐีว่า "เมื่อเศรษฐีหยิบเงินค่าตัวของชายยากนั้น ชายยากก็เห็นท่านหยิบเงิน แต่เขามีส่วนได้รับเงินจากการมองเห็นหรือไม่?" เศรษฐีตอบว่า "ไม่ได้รับเงินจากการมองเห็นพระเจ้าข้า" พระมหากษัตริย์จึงตรัสว่า "ก็เปรียบได้กับอาหารของเศรษฐี ถึงใครจะสูดกลิ่นอาหาร แต่อาหารก็ยังคงเดิมไม่สูญหายไป เพราะฉะนั้นเศรษฐีจะเอาชายยากเป็นคนรับใช้ไม่ได้" ทั้งเศรษฐีและชายยากก็กลับไปบ้านของตนเองด้วยความยินดี

นิทานประเทศอินโดนีเซีย เรื่องกระจกเจ้าปัญญา

บ่ายวันหนึ่งอากาศร้อนอบอ้าวกระจกตัวหนึ่งกำลังกินน้ำใสในทะเลสาบกลางป่าเฟลิม เสือโคร่งตัวหนึ่งเดินผ่านมาเมื่อเห็นกระจกเข้าก็หยุดแล้วหัวเราะคำรามออกมาว่า "โอ้โฮ! เจ้ากระจกน้อยช่างเป็นอาหารโอชาฝีมือนี้ของข้าเสียนี่กระไร เร็วเข้า มาให้ข้ากินเสียดี ๆ "

กระจกกลัวเสือดวลัน แต่ก็ต้องพยายามทำใจดีสู้เสือดุดต่อไปว่า "โอ้เอ๋ย! คุณเสือนี่น่าสงสารจริง ๆ นะ ข้าพเจ้าอยากให้คุณได้ลิ้มรสอาหารดี ๆ แต่ข้าพเจ้าไม่คิดว่าข้าพเจ้านี้จะเป็นอาหารที่ท่านจะกินได้ อิมให้สมกับที่ท่านหิวมาได้หรอก มันต้องกินเนื้อคนถึงจะสมอยาก"

"คนนะมันเป็นยังไง เจ้ากระจก"

"นี่ท่านไม่รู้เอาเทียวหรือว่า คนนั้นคืออะไร" กระจกอุทาน ทำเป็นแปลกใจ

"ไหนบอกข้าหน่อยซิ เจ้ากระจกว่าคนนั้นคืออะไร"

"คนก็คือสัตว์ชนิดหนึ่ง มีขาสองขา แต่ทว่าเป็นสัตว์ที่มีอำนาจใหญ่ยิ่งที่สุดในโลก"

"จริงรึ อำนาจมากกว่าข้าอีกรึ" เสือถาม

"จริงแน่ แต่ถ้าท่านไวพ้อ ท่านโดดเข้าตะปบมันไว้ ท่านก็กินมันได้สบาย"

"แล้วข้าจะไปหาคนได้ที่ไหนล่ะ พามาให้ข้าดูเดี๋ยวนี้ซิ เพราะว่าข้าหิวเต็มทนแล้วนะ ถ้าเจ้าไม่รีบไปหา มาข้าจะต้องกินเจ้าเสียเดี๋ยวนี้ล่ะ"

แล้วกระจกก็พาเสือดุไปซ่อนตัวอยู่ในพุ่มไม้คอยเวลาที่คนจะเดินผ่านมา ไม่นานก็มีเด็กชายตัวน้อยคนหนึ่งเดินกลับจากโรงเรียน

"นี่นะหรือคน" เสือดุถาม "โอ้เอ๋ย! ข้าต้องมีอำนาจมากกว่าไอ้ตัวนี้แน่ ๆ" มันพูดอย่างเยาะ ๆ

"นั่นมันเป็นแต่เพียงสิ่งที่กำลังจะเติบโตเป็นคนเท่านั้น ยังอีกตั้ง 20 ปี ถึงเวลานั้นท่านก็ตายไปแล้วหละ"

ต่อมามีชายชราคนหนึ่งเดินกระเอยกระแ่งมาตามถนน ถือไม้เท้าไว้ช่วยยันกายมาตลอดทาง

"ไอ้กระมังคือคนอย่างที่เจ้าว่า ทำไมมันผอมโทรมเต็มที เจ้าจะเล่นโกงข้าอีกละซิ" เสือดุชักโมโห

"นี่ก็ไม่ใช่คน มันเป็นคนต่างหาก เสือดุดีอย่างท่าน คงไม่อยากกินเดนของใครแน่ ๆ" "จู้! จู้! นั่นไง

คนจริงๆ มาแล้ว" กระจกบอก เมื่อเห็นนายพรานคนหนึ่งแบกปืน มาตามถนน

"เจ้ากระจกเอ๋ย คอยดูข้านะ" ว่าแล้วเสือดุก็กระโจนเข้าไปพรานผู้นั้น แต่นายพรานกลับไวกว่า เขยกปืนยิงไปถูกเสือดุตายคาที่ เจ้ากระจกดีใจนักหนาที่รอดตัวมาได้ด้วยปัญญาแท้ๆ.

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๖ นิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง อ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง ลูกกระจิงน้อยกับจระเข้ แล้วตอบคำถามและสรุปสาระสำคัญ (๒๐ คะแนน) ให้คะแนนตามเกณฑ์

นิทานเรื่อง ลูกกระจิงน้อยกับจระเข้

นิทานพื้นบ้านประเทศ มาเลเซีย

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์เรื่อง

- ๑.ใคร.....ลูกกระจิงน้อย กับ จระเข้.....
- ๒.ทำอะไร.....ลูกกระจิงน้อยอยากข้ามแม่น้ำไปกินหญ้าและผลไม้อีกฝั่งแม่น้ำ.....
- ๓.ที่ไหน.....แม่น้ำใหญ่แห่งหนึ่ง.....
- ๔.ผลเป็นอย่างไร.....ลูกกระจิงน้อยหลอกจระเข้ขึ้นมานับจำนวนเพื่อเป็นสะพานข้ามแม่น้ำไปอีกฝั่งหนึ่งได้สำเร็จ.....

ตอนที่ ๒ สรุปสาระสำคัญของเรื่อง

ลูกกระจิงน้อยอยากข้ามแม่น้ำใหญ่เพื่อไปกินหญ้าและผลไม้อีกฝั่งหนึ่ง จึงหลอกจระเข้ในแม่น้ำว่าพระราชามีมานับจำนวนจระเข้ทั้งหมด ขอให้จระเข้ลอยตัวขึ้นมา จากนั้นลูกกระจิงน้อยได้กระโดดไปบนหัวจระเข้ทีละตัวนับจำนวนจนข้ามไปถึงอีกฝั่งแม่น้ำได้สำเร็จ

ข้อคิดที่ได้ ผู้มีปัญญาย่อมสามารถแก้ปัญหาได้

การนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต.....ต้องรู้จักใช้ปัญญาคิดแก้ไขปัญหา

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๖ นิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง อ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง กลิ่นอาหาร แล้วตอบคำถามและสรุปสาระสำคัญ
(๒๐ คะแนน) ให้คะแนนตามเกณฑ์

นิทานเรื่อง....กลิ่นอาหาร..

นิทานพื้นบ้านประเทศ.....กัมพูชา.....

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์เรื่อง

- ๑.ใคร.....ชายยาก กับเศรษฐี
- ๒.ทำอะไร....ชายยากอาศัยสุดกลิ่นอาหารจากบ้านเศรษฐีประทังชีวิต.....
- ๓.ที่ไหน.....ใกล้บ้านเศรษฐี.....
- ๔.ผลเป็นอย่างไร....ชายยากถูกเศรษฐีฟ้องร้อง ผู้พิพากษาตัดสินให้ชายยากเป็นคนรับใช้ของเศรษฐี เขาไม่ยอมจึงร้องทุกข์ต่อพระราชา พระราชาตัดสินด้วยปัญญาทำให้ชายยากไม่ต้องตกเป็นคนรับใช้ของเศรษฐี.....

ตอนที่ ๒ สรุปสาระสำคัญของเรื่อง

ชายยากคนหนึ่งอยู่ใกล้บ้านของเศรษฐี ทุกวันจะอาศัยสุดกลิ่นอาหารจากบ้านเศรษฐี และมักจะย้ายบ้านตามทิศทางลมเสมอ เศรษฐีทราบจึงฟ้องร้อง ผู้พิพากษาตัดสินให้ชายยากเป็นคนรับใช้ของเศรษฐี เขาจึงร้องทุกข์ต่อพระราชา พระราชาตัดสินว่าถึงใครจะสุดกลิ่นอาหาร แต่อาหารก็ยังคงเต็มไม่สูญหายไป ชายยากจึงไม่ต้องเป็นคนรับใช้ของเศรษฐี

ข้อคิดที่ได้ ควรมีความใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

การนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต.....เราควรมีน้ำใจต่อกัน จึงจะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข.....

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๖ นิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง อ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง กระจกเจ้าปัญญา แล้วตอบคำถามและสรุปสาระสำคัญ (๒๐ คะแนน) ให้คะแนนตามเกณฑ์

นิทานเรื่อง.....กระจกเจ้าปัญญา.....

นิทานพื้นบ้านประเทศ.....อินโดนีเซีย.....

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์เรื่อง

- ๑.ใคร.....กระจก กับ เสือ
- ๒.ทำอะไร.....เสือบจับกระจกเพื่อกินเป็นอาหาร แต่กระจกบอกว่าเนื้อคนอร่อยกว่า.....
- ๓.ที่ไหน.....ในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง.....
- ๔.ผลเป็นอย่างไร.....กระจกหลอกเสือบไปพบนายพราน เสือบจึงถูกนายพรานยิงตาย.....

ตอนที่ ๒ สรุปสาระสำคัญของเรื่อง

เสือบจับกระจกได้ ขณะที่จะกินเป็นอาหาร กระจกบอกว่าเนื้อคนไม่อร่อย เนื้อคนอร่อยกว่า เสือบสงสัยว่าคนคือใคร กระจกจึงพาไปพบคน เสือบจึงถูกนายพรานยิงตาย กระจกรอดชีวิตมาได้ ด้วยปัญญา

ข้อคิดที่ได้..ผู้มีปัญญาอ่อนแก้ปัญหาเอาตัวรอดได้....

การนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต.....การรู้จักใช้ปัญญาคิดแก้ปัญหา.....

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๗ การทำหนังสือนิทานการ์ตูน ๘ ช่อง

คำชี้แจง ทำหนังสือนิทานการ์ตูน ๘ ช่อง โดยนำโครงเรื่องมาจากนิทานพื้นบ้าน เรื่องลูกกระจงน้อยกับจระเข้ (๒๐ คะแนน)

ให้คะแนนตามเกณฑ์การทำหนังสือเล่มเล็กตามแบบประเมิน คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน

การทำหนังสือนิทานแผ่นเดียว

ลำดับขั้นตอน

๑. กระดาษเอ ๔ จำนวน ๑ แผ่น แบ่งเป็น ๘ ส่วนเท่า ๆ กัน
๒. วางโครงเรื่องนิทาน เรื่อง ลูกกระจงน้อยกับจระเข้ จัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง ให้จบใน ๘ ช่อง
๓. วาดภาพประกอบนิทาน ระบายสีให้สวยงาม
๔. นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๗ การทำหนังสือนิทานเล่มเล็ก

คำชี้แจง ทำหนังสือนิทานเล่มเล็กโดยนำโครงเรื่องมาจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง กลิ่นอาหาร (๒๐ คะแนน)

ให้คะแนนตามเกณฑ์การทำหนังสือเล่มเล็กตามแบบประเมิน คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน

การทำหนังสือนิทานเล่มเล็ก

ขั้นตอน

๑. กระดาษเอ ๔ จำนวน ๓ แผ่น พับครึ่ง
๒. วางโครงเรื่องนิทานเรื่อง กลิ่นอาหาร จัดลำดับเหตุการณ์ ให้จบใน ๖ หน้า

ปกหน้า

คำนำ/คำชี้แจง

เนื้อเรื่อง วาดภาพประกอบนิทาน ระบายสีให้สวยงาม

ปกหลังให้บอกข้อคิดจากเรื่อง หรือกิจกรรมตอบคำถามจากเรื่อง

๓. นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๗ การทำหนังสือนิทานเล่มเล็ก

คำชี้แจง ทำหนังสือนิทานเล่มเล็กโดยนำโครงเรื่องมาจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง กระจกเจ้าปัญญา (๒๐ คะแนน)

ให้คะแนนตามเกณฑ์การทำหนังสือเล่มเล็กตามแบบประเมิน คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน

การทำหนังสือนิทานเล่มเล็ก

ขั้นตอน

๑. กระดาษเอ ๔ จำนวน ๓ แผ่น พับครึ่ง
๒. วางโครงเรื่องนิทานเรื่อง กระจกเจ้าปัญญา จัดลำดับเหตุการณ์ ให้จบใน ๖ หน้า

ปกหน้า

คำนำ/คำชี้แจง

เนื้อเรื่อง วาดภาพประกอบนิทาน ระบายสีให้สวยงาม

ปกหลังให้บอกข้อคิดจากเรื่อง หรือกิจกรรมตอบคำถามจากเรื่อง

๓. นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

- ป.๔ การนำคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทยมาแต่งประโยค
- ป.๕ การนำคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทยมาแต่งเป็นประโยคสนทนา
- ป.๖ การนำคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย มาแยกคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ
บอกความหมายของคำ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

- ๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา
คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย
- ๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้
นักเรียนรู้จัก จำแนก จัดกลุ่มคำ รู้ความหมายและใช้ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยได้
ถูกต้อง
- ๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อ แหล่งเรียนรู้ สำหรับการค้นคว้าของนักเรียนก่อนการสอน
- ๒.๔ ทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้
- ๒.๕ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - ๑) ประเมินการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐
 - ๒) ประเมินตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น

เรื่อง ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ป.๔	ป.๕	ป.๖
ชั้นนำ	กิจกรรมรวมชั้น		
	- ครูสนทนาเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน		
	- กิจกรรมกลุ่มย่อยแต่ละชั้น ป.๔-๖ เล่นเกมจัดกลุ่มเข้าพวกคำภาษาต่างประเทศ		
ขั้นตอน	<p>- แบ่งกลุ่มนักเรียนค้นคว้ารวบรวมคำภาษาต่างประเทศจากสื่อพิมพ์แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๘</p> <p>- คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย</p> <p>- แต่งประโยคจากคำศัพท์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้น</p>	<p>- แบ่งกลุ่มนักเรียน ค้นคว้ารวบรวมคำภาษาต่างประเทศจากสื่อพิมพ์ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ หรือจากอินเทอร์เน็ต แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๘</p> <p>- คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย</p> <p>- แต่งประโยคสนทนาจากคำศัพท์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้น</p>	<p>- แบ่งกลุ่มนักเรียนค้นคว้ารวบรวมคำภาษาต่างประเทศจากสื่อหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ หรือจากอินเทอร์เน็ต แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๘</p> <p>- รวบรวมคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย แยกคำที่ศัพท์ และศัพท์บัญญัติ</p> <p>- บอกความหมายของคำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้น</p>
ขั้นสรุป	กิจกรรมรวมชั้น		
	- นำเสนอผลงานการรวบรวมและบอกความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน		
การวัดและประเมินผล	<p>ประเมินผล</p> <p>- ประเมินการรวบรวมคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย</p>	<p>ประเมินผล</p> <p>- ประเมินการรวบรวมคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>ประเมินผล</p> <p>- ประเมินการรวบรวมคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>
	ทดสอบหลังเรียน		

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย</p>		<p>เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖</p>
<p>ขอบเขตเนื้อหา ป.๔ ๑. คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ป.๕ ๑. คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ป.๖ ๑. คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ป.๔-๖ ๑. รวบรวม จำแนก จัดกลุ่มคำ อธิบายและบอก ความหมาย ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ทักษะ ป.๔-๖ ๑. รวบรวม จำแนก จัดกลุ่มคำ อธิบาย และบอก ความหมายภาษาต่างประเทศในภาษาไทยได้ คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นการทำงาน</p>	<p>กิจกรรม ขั้นนำ กิจกรรมรวมชั้น ๑. ครูสนทนาเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศที่นักเรียนพบเห็นในชีวิตประจำวัน เช่น - ชื่ออาหาร น้ำดื่ม กีฬา หรือ ขนมที่นักเรียนรู้จักหรือชอบรับประทาน อาทิ ก๋วยเตี๋ยว สุกี้ บะหมี่ แฮมเบอร์เกอร์ เก๊กฮวย กาแฟ บิวรี่ พิซซ๋า เค้ก ฟุตบอล ฯลฯ - ครูซักถามนักเรียนว่าคำเหล่านี้เป็นคำภาษาไทยแท้หรือไม่ เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น - นักเรียนแสดงความคิดเห็น ขั้นสอน กิจกรรมรวมชั้น ๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนคละชั้น ป.๔-๖ - เล่นเกมจัดกลุ่มเข้าพวกคำภาษาต่างประเทศ โดยครูเตรียมบัตรคำภาษาต่างประเทศที่มาจากภาษาจีน เขมร ขวา อังกฤษ ฯลฯ เช่น แก้ว กายจิบ ตำรวจ จำวัด บังเอิญ ปิ่นโต สุกี้ กาแฟ ฟุตบอล ฯลฯ - นักเรียนจัดหมวดหมู่บัตรคำว่าเป็นคำมาจากประเทศใด - ตรวจสอบความถูกต้อง - ฝึกอ่านบัตรคำ</p>	<p>สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ป.๔ -๖ หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ อินเทอร์เน็ต สื่อกิจกรรมรวมชั้น เกมจัดกลุ่มเข้าพวก ภาระงาน/ชิ้นงาน ป.๔ กิจกรรมใบงานที่ ๐๘ คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ป.๕ กิจกรรมใบงานที่ ๐๘ คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ป.๖ กิจกรรมใบงานที่ ๐๘ คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย การประเมิน ป.๔-๖ ประเมินผลงาน/ใบงาน วิธีการ ป.๔-๖ ตรวจผลงานนักเรียน เครื่องมือประเมิน ป.๔-๖ ๑. แบบทดสอบหลังเรียน ๒. ใบงาน</p>	

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาษาถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖</p>
	<p>กิจกรรมกลุ่มย่อย</p> <p>๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนปฏิบัติกิจกรรม โดยครูสังเกตการณ์ขั้นตอนกระบวนการทำงานของนักเรียน เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ อย่างใกล้ชิด ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้น ป.๔ ค้นคว้ารวบรวมคำภาษาต่างประเทศจากสื่อหนังสือพิมพ์แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๘ คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย แต่งประโยคจากคำศัพท์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม - ชั้น ป.๕ ค้นคว้ารวบรวมคำภาษาต่างประเทศจากสื่อหนังสือพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่น ๆ หรือจากอินเทอร์เน็ต แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๘ คำภาษา ต่างประเทศในภาษาไทย แต่งประโยคสนทนาจากคำศัพท์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม - ชั้น ป.๖ ค้นคว้ารวบรวมคำภาษาต่างประเทศจากสื่อหนังสือพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่น ๆ หรือจากอินเทอร์เน็ต แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๘ รวบรวมคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย แยกคำที่บัพท และศัพท์บัญญัติ บอกความหมายของคำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม <p>กิจกรรมรวมชั้น</p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้น ป.๔ นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้เกี่ยวกับคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย - ชั้น ป.๕ นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปความรู้เกี่ยวกับคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 	<p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ป.๔-๖</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.ผ่านเกณฑ์การทดสอบร้อยละ ๗๐ ๒.ใบงานที่ ๑๘ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐

<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทยภาคถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖</p>
	<p>- ชั้น ป.๖ นำเสนอผลงานการรวบรวมและบอกความหมายของ คำ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ขั้นสรุป กิจกรรมรวมชั้น ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และสรุปความรู้ที่ได้เชื่อมโยงไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตจริง ทดสอบหลังเรียน</p>	

เกมจับกลุ่มคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

กวยจั๊ว	การ์ตูน	โกด์	บุหงา	เซียมซี
ครีม	เทคโนโลยี	ก๊วยเตี๋ยว	พิซซ่า	กระป๋อง
ก๋วยเตี๋ยว	เกาเหลา	พิธีกรรม	อุปสมบท	คตินิก
การ์ด	ดาหลา	เก้	วรรณคดี	เต้าฮวย
กีฬา	บรรพชา	มารดา	เสปียง	อินเทอร์เน็ต
มัจฉา	บันทึก	ตำรวจ	บรรทม	จำปาตะ
กฤษณา	ซินแส	ปิ่นโต	ไอศกรีม	สลาตัน
นมัสการ	กิโมโน	สุกี้	แฮมเบอร์เกอร์	ซามูไร
แซนด์วิช	สาเก	ปาเต๊ะ	ซ่าหริ่ม	ยูโด
จับฉ่าย	ปัญญา	บุดู	คาราเต้	บุษบา
กระทรวง	เหมันตฤดู	บุหลัน	ซากุระ	บำเพ็ญ

เฉลยเกมจับกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

<p>ภาษาจีน</p> <p>กวยจั๊บน้ำร้อน ชินแส เกาเหลา ก๋วยเตี๋ยว ก๋วยเตี๋ยว เซียมซี เต้าฮวย</p>	<p>ภาษาญี่ปุ่น</p> <p>บ๊องเต สุกียากี้ คาราเต้ ซากุระ ชาบูโร ยูโด กิโมโน สาเก</p>	<p>ภาษาชวา-มลายู</p> <p>บุษบา บุหงา ดาหลา จำปาตะ สถาตัน ปาเต๊ะ บูดู บูหลัน ซ่าหริ่ม</p>
<p>ภาษาเขมร</p> <p>ก๋วงล กระจะทรวง บ้ำเพ็ญ บันทีก เสปียง บรรทม ตำรวจ กระจะบือ</p>	<p>ภาษาบาลี-สันสกฤต</p> <p>ภักษณา มัจฉา นมัสการ บรรพชา พิธีกรรม มารดา อุปสมบท วรรณคดี ปัญญา เหม็นตฤดู</p>	<p>ภาษาอังกฤษ</p> <p>การ์ด เทคโนโลยี ครีม แชนดริช การ์ตูน ไกด์ แฮมเบอร์เกอร์ พิซซ่า คลินิก อินเทอร์เน็ต</p>

ใบความรู้สำหรับครู

คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ภาษาไทยมีคำที่ยืมมาจากภาษาอื่น ๆ อยู่น้อยจำนวนมาก เพราะมีการติดต่อสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ทั้งในด้านการค้าขาย การศึกษา การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและวิทยาการต่าง ๆ ทำให้มีคำในภาษาไทยเพิ่มขึ้น เพียงพอกับการใช้และสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ภาษาต่างประเทศที่นำมาใช้ ได้แก่ ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาชวา-มลายู เช่น

บาลี รัฐ วุฒิ พัฒนา สุนัข ปัสสาวะ ตีบุก ปฏิบัติ ปฏิเสธ ฆราวาส กีฬา มัจฉา บุญ พัฒนา ปัญญา สันสกฤต ทิศ สวรรค์ โฆษณา ศุภร์ พฤษภาคม รัตนตรัย ศีรษะ สัปดาห์ มัสยา กริธา วิศวกรรม อารยชน ประเทศ ศึกษา เศรษฐี สวัสดิ์

เขมร บวช เกิด กำเนิด ถนน เจริญ ชนะ ประชุม บังเอิญ เสี่ยง เจริญ ชนะ บรรทัด ทลาย
จีน ก๊ก หมี่ ปู่ ห้าง แข่ง เต้าหู้ ก๋วยเตี๋ยว โอเลี้ยง พะโล้ ยี่ห้อ แก้ว กวยจั๊บ ซาลาเปา ฉือก้วย เกาเหลา เจียน บ๊วย

ชวา-มลายู สลัก สาคุ กายาน ทูเรียน บุหลัน กระจังงา มังคุด น้อยหน้า มัสยิด บุงกา ภูเก็ต
อังกฤษ เกม เค้ก ไอศกรีม ฟรี ทีม กราฟ เบนซิน เปอร์เซนต์ โปรตีน สวิตช์ วิตามิน พาสปอร์ต

ที่มา : ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทรวงศึกษาธิการ.๒๕๕๕ : ๒๐๗

การใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติต่าง ๆ

การยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทยมี ๒ วิธี คือ การทับศัพท์ และการบัญญัติศัพท์

ทับศัพท์ คือ การรับเอาคำของภาษาหนึ่งมาใช้ในอีกภาษาหนึ่งโดยวิธีถ่ายถอดเสียงและถอดอักษร เช่น เขียนทับศัพท์ แปลทับศัพท์ (ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒.๒๕๔๖:๕๒๐) ดังตัวอย่าง

แก๊ส , ก๊าซ	gas	แคปซูล	capsule	ฟุตบอล	football
การ์ตูน	cartoon	แคลเซียม	calcium	วอลเลย์บอล	volley ball
กีตาร์	guitar	เค้ก	cake	วัคซีน	vaccine
เว็บไซต์	web site	เชียร์	cheer	อิเล็กทรอนิกส์	electronics
คริสต์มาส	Christ mas	โชว์	show	เฮลิคอปเตอร์	helicopter
แท็กซี่	taxi	แบงก์	bank	อินเทอร์เน็ต	internet
เทคโนโลยี	technology	แบคทีเรีย	bacteria	แบดมินตัน	badminton
เทนนิส	tennis	บาสเกตบอล	Basket ball	วิตามิน	vitamin
ฟาร์ม	farm	บอลลูน	balloon	ไวโอลิน	violin
แฟชั่น	fashion	บอล	ball	ไอศกรีม	ice - cream

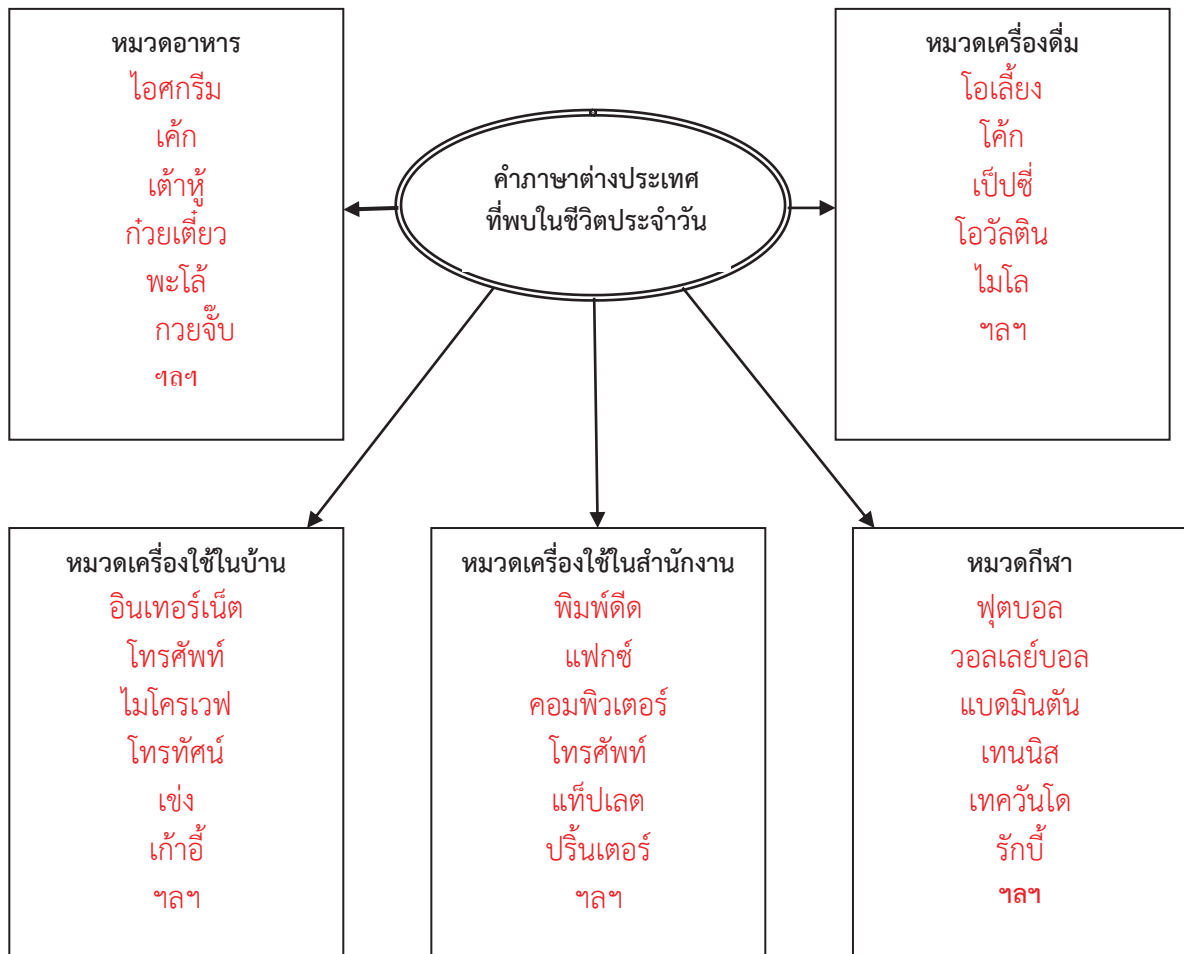
ศัพท์บัญญัติ คือ คำที่ตราขึ้นหรือกำหนดขึ้นไว้ให้ความหมายเฉพาะเป็นเรื่อง ๆ ไป เช่น โทรศัพท์
ธนาคาร รัฐวิสาหกิจ เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒.๒๕๔๖:๑๐๙๕) ดังตัวอย่าง

คำทับศัพท์	คำภาษาอังกฤษ	ศัพท์บัญญัติ
แสตมป์	stamp	ดวงตราไปรษณียากร
แบงก์	bank	ธนาคาร
คอมพิวเตอร์	computer	เครื่องสมองกล
อีเมล	e-mail	ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
พาสเวิร์ด	password	รหัสผ่าน
พาสปอร์ต	pass sport	หนังสือเดินทาง
อพาร์ทเมนต์	Apartment	ห้องชุด
โกลบอลไลเซชัน	Globalization	โลกาวิวัฒน์
ปริ้นเตอร์	printer	เครื่องพิมพ์
ซิมการ์ด	Sim card	บัตรระบุผู้เช่า
ล็อตเตอรี่	lottery	สลากกินแบ่งรัฐบาล
รถเมล์	bus	รถโดยสารประจำทาง
วิดีโอ เทป	Vedio tape	แถบบันทึกภาพ, แถบวิดีโอ
	telephone	โทรศัพท์
	Mobil telephone	โทรศัพท์เคลื่อนที่, โทรศัพท์มือถือ

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๘ การใช้ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

คำชี้แจง เขียนผังความคิดการศึกษาคำในสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต แล้วรวบรวมคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้น (๑๒คะแนน)

เลือกคำที่ชอบ ๕ คำ แต่งประโยค

- แม่ใช้ไมโครเวฟอุ่นอาหารเข้าให้ฉัน
- สมศักดิ์เป็นนักกีฬาวอลเลย์บอลทีมโรงเรียน
- พี่ชอบใช้โทรศัพท์ตอนกลางคืน
- ฉันชอบดูรายการโทรทัศน์ในวันหยุด
- มานะเล่นเกมอินเทอร์เน็ต ทุกวัน

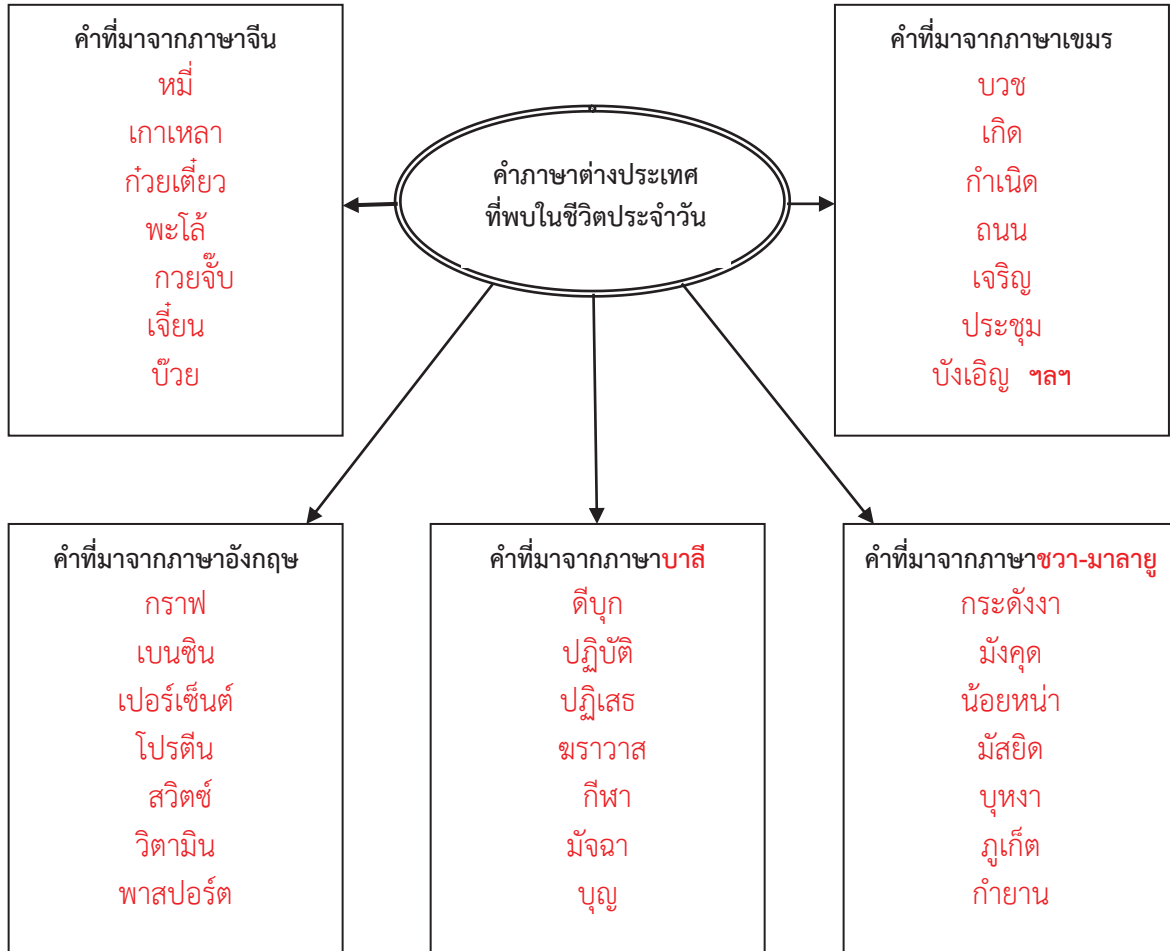
แลกเปลี่ยนเรียนรู้
กันนะคะ

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๘ การใช้ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

คำชี้แจง เขียนผังความคิดการศึกษาคำในสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต แล้วรวบรวมคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้น (๑๒ คะแนน)

เลือกคำที่ชอบ ๕ คำ แต่งประโยค

- ดอกกระดังงาส่งกลิ่นหอมไปทั่วบ้านในตอนเย็น
- จังหวัดภูเก็ตเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย
- ผู้ชายไทยเมื่ออายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์จะต้องบวชเรียน
- เมื่อมีอาการเลือดออกตามไรฟันมักเป็นสัญญาณของการขาด วิตามิน
- ปัจจุบันคนไทยมี เปอร์เซ็นต์ การอ่านหนังสือลดลง

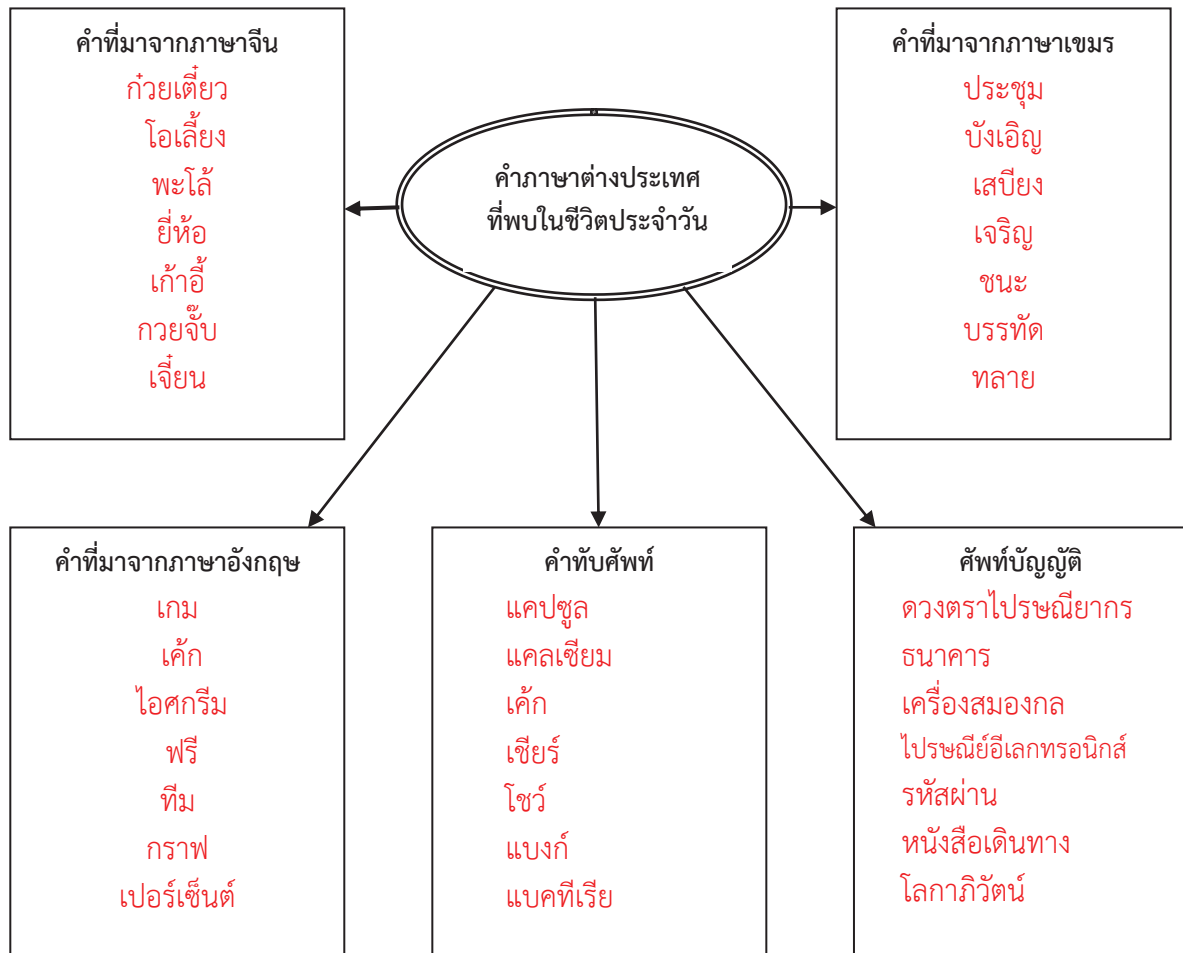
แลกเปลี่ยนเรียนรู้
กันนะคะ

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๘ การใช้ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

คำชี้แจง เขียนผังความคิดการศึกษาคำในสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต แล้วรวบรวมคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้น (๑๒คะแนน)

เลือกคำที่ชอบ ๕ คำ แต่งประโยค

- พ่อชอบเซียร์ฟุตบอลโลก
- คุณแม่รับประทานแคลเซียมบำรุงกระดูกให้แข็งแรง
- ฉันทำซิมการ์ดโทรศัพท์หาย
- น้องชอบรับประทานไอศกรีมรสวานิลลา
- เด็กผู้หญิงชอบรับประทานขนมเค้ก

แลกเปลี่ยนเรียนรู้
กันนะคะ

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาถิ่น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาถิ่น หมายถึง

.....

๒. เขียนคำภาษาถิ่นแต่ละภาค คำว่า “อ่อย”

ภาคเหนือ.....

ภาคกลาง.....

ภาคใต้.....

ภาคอีสาน.....

๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก

.....

.....

๔. “เพลงพวงมาลัย” นิยมเล่นในเทศกาลใด

.....

.....

๕.

<p style="text-align: center;">แม่เอย</p> <p>พ่องู : แม่เอยกินน้ำบ่อไหน</p> <p>แม่งู : กินน้ำบ่อโสศ โยกไปโยกมา</p> <p>พ่องู : แม่เอยกินน้ำบ่อไหน</p> <p>แม่งู : กินน้ำบ่อทราย ย้ายไปย้ายมา</p> <p>พ่องู : แม่เอยกินน้ำบ่อไหน</p> <p>แม่งู : กินน้ำบ่อหิน บินไปบินมา</p> <p>พ่องู : กินหัวหรือกินหาง กินกลางตลอดตัว</p>
--

สรุปข้อคิดจากเพลงประกอบการละเล่นงูกินหาง

.....

.....

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ฟุตบอล	ก๋วยเตี๋ยว	เมาส์	บะหมี่	เต้าหู้	แซนวิช
--------	------------	-------	--------	---------	--------

ภาษาอังกฤษ

ภาษาจีน

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาล้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาล้าน หมายถึง.....
๒. เขียนคำภาษาล้านแต่ละภาค คำว่า “โกหก”
ภาคเหนือ..... ภาคกลาง.....
ภาคใต้..... ภาคอีสาน.....
๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก

๔.

เพลงคังคาว

	คังคาวเอย
บินมาเป็นยี่ด	ค้ำๆ มีดๆ
จะไปสวนไหน	จะไปสวนหลวง
เก็บลูกมะม่วง	มาฝากบ้างน้อ

สรุปข้อคิดจากเพลงคังคาว

๕. “เพลงเกี่ยวข้าว” สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

พิซซ่า

ซินแส

สุกี้ยากี้

ยูโต

เทคโนโลยี

กิโมโน

เกียะ

คลินิก

เก้

ภาษาอังกฤษ

ภาษาจีน

ภาษาญี่ปุ่น

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาล้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาล้าน หมายถึง.....
๒. เขียนคำภาษาล้านแต่ละภาค คำว่า “พูด”
ภาคเหนือ..... ภาคกลาง.....
ภาคใต้..... ภาคอีสาน.....
๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก

๔. “เพลงเกี่ยวข้าว” สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร

๕.

เพลงพวงมาลัย

เอ้อระเหยลอยมา	ลอยมาก็ลอยไป (ลูกคู่รับ)
รักจะเล่นให้เต็นเข้ามา	พ่อคุณจะซำอยู่ไย
พวงเจ้าเอ๋ยมาลัย	รักกันไม่ไหวเลยเอ๋ย (ลูกคู่รับ)

สรุปข้อคิดจากเพลง

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

จับฉ่าย	การ์ด	ตำรวจ	การ์ตูน
ชาบู	กระทรวง	ปิ่นโต	เกาเหลา

ภาษาอังกฤษ
ภาษาจีน
ภาษาญี่ปุ่น
ภาษาเขมร

แนวคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาล้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาล้าน หมายถึง...ภาษาที่ใช้พูดสื่อสารกันภายในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง
๒. เขียนคำภาษาล้านแต่ละภาค คำว่า “อร่อย”
ภาคเหนือ....ลำ/ลำแต้ๆ..... ภาคกลาง.....อร่อย.....
ภาคใต้.....หรอยจั่งฮู้..... ภาคอีสาน.....แซบ.....
๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก
๑. กล่อมเด็กให้นอนหลับ ๒. เด็กมีอารมณ์ดี ๓. เด็กมีความเพลิดเพลิน ๔. ปลุกฝังให้เด็กเป็นดีมีน้ำใจ
๔. “เพลงพวงมาลัย” นิยมเล่นในเทศกาลใด
นิยมเล่นในเทศกาล งานรื่นเริงต่างๆ เช่นวันลอยกระทง งานผ้าป่ากฐิน วันตรุษสงกรานต์
- ๕.

<p>แม่จ๋เอย</p> <p>พ่อจ๋ : แม่จ๋เอยกินน้ำบ่อไหน</p> <p>แม่จ๋ : กินน้ำบ่อโคก โยกไปโยกมา</p> <p>พ่อจ๋ : แม่จ๋เอยกินน้ำบ่อไหน</p> <p>แม่จ๋ : กินน้ำบ่อทราย ย้ายไปย้ายมา</p> <p>พ่อจ๋ : แม่จ๋เอยกินน้ำบ่อไหน</p> <p>แม่จ๋ : กินน้ำบ่อหิน บินไปบินมา</p> <p>พ่อจ๋ : กินหัวหรือกินหาง กินกลางตลอดตัว</p>
--

สรุปข้อคิดจากเพลงประกอบการละเล่นงูกินหาง

.....ความรักของแม่จ๋ที่ปกป้องลูกจ๋และมีความสามัคคีในหมู่คณะ.....

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ฟุตบอล	ก๋วยเตี๋ยว	เมาส์
บะหมี่	เต้าหู้	แซนวิช

ภาษาอังกฤษฟุตบอล.....เมาส์.....แซนวิช.....

ภาษาจีนก๋วยเตี๋ยว.....บะหมี่.....เต้าหู้.....

แนวคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาล้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาล้าน หมายถึง.....ภาษาที่ใช้พูดสื่อสารกันภายในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

๒. เขียนคำภาษาล้านแต่ละภาค คำว่า “โกหก”

ภาคเหนือ..ซี้จู้

ภาคกลาง..โกหก

ภาคใต้..ซี้ฮัก

ภาคอีสาน..ซี้ตัว

๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก

๑. กล่อมเด็กให้นอนหลับ ๒. เด็กมีอารมณ์ดี ๓. เด็กมีความเพลิดเพลิน ๔.ปลุกฝังให้เด็กเป็นดีมีน้ำใจ

๔.

เพลงค่างคาว	
บินมาเป็นยัด	ค่างคาวเอ๋ย
จะไปสวนไหน	คำคำมีดมีด
เก็บลูกมะม่วง	จะไปสวนหลวง
	มาฝากบ้างน้อ

สรุปข้อคิดจากเพลงค่างคาว

เราควรมีน้ำใจ มีอัธยาศัยที่ดี มีไมตรีต่อเพื่อนบ้าน

๕.“เพลงฉ่อย” มีลักษณะเป็นเพลงประเภทใด เพราะเหตุใด

เป็นเพลงประเภทปฏิพากย์ เพราะมีพ่อเพลง แม่เพลง ร้องโต้ตอบกันในเชิงกระเช้าเข้าแห่ โดยมีลูกคู่ร้องรับ ทำท่ารำ และปรบมือให้จังหวะประกอบ

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

พิชซ่า	ซินแส	สุกี้ยากี้	ยูโด	เทคโนโลยี
กิโมโน	เกี๊ยะ	คลินิก	เก้	

ภาษาอังกฤษพิชซ่า.....เทคโนโลยี.....คลินิก.....

ภาษาจีนซินแส.....เกี๊ยะ.....เก้.....

ภาษาญี่ปุ่นกิโมโน.....สุกี้ยากี้.....ยูโด.....

แนวคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ ภาษาไทย ภาษาล้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ภาษาล้าน หมายถึง...ภาษาที่ใช้พูดสื่อสารกันภายในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

๒. เขียนคำภาษาล้านแต่ละภาค คำว่า “พูด”

ภาคเหนือ...อู้.....

ภาคกลาง.....พูด.....

ภาคใต้.....แหล่ง.....

ภาคอีสาน.....เว้า.....

๓. บอกประโยชน์ของเพลงกล่อมเด็ก

๑. กล่อมเด็กให้นอนหลับ ๒. เด็กมีอารมณ์ดี ๓. เด็กมีความเพลิดเพลิน ๔. ปลุกฝังให้เด็กเป็นดีมีน้ำใจ

๔. “เพลงเกี่ยวข้าว” สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร

สะท้อนวิถีชีวิตชาวบ้านเกี่ยวกับการทำนา คนในชุมชนมีความรัก ความสามัคคีกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เห็นได้จากการร่วมมือกันลงแขกเกี่ยวข้าว คนไทยชอบความสนุกสนานจึงคิดเพลงขึ้นร้องเล่น เป็นการผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน

๕.

เพลงพวงมาลัย

เอ้อระเหยลอยมา
รักจะเล่นให้เต้นเข้ามา
พวงเจ้าเอ๋ยมาลัย

ลอยมาก็ลอยไป (ลูกคู่รับ)
พ่อคุณจะซำอยู่เอย
รักกันไม่ไหวเลยเอย (ลูกคู่รับ)

สรุปข้อคิดจากเพลง

.....ความสนุกสนาน ความสามัคคีในหมู่คณะ.....

๖. จัดกลุ่มคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

จับฉ่าย

การ์ด

ตำรวจ

การ์ตูน

ชากุงระ

กระทรวง

ปิ่นโต

เกาเหลา

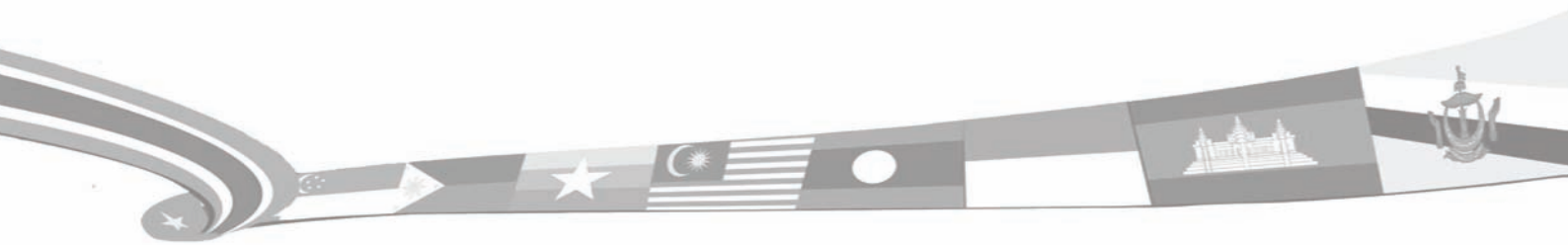
ภาษาอังกฤษการ์ด.....การ์ตูน.....

ภาษาจีนจับฉ่าย.....เกาเหลา.....

ภาษาญี่ปุ่นปิ่นโต.....ชากุงระ.....

ภาษาเขมรกระทรวง.....ตำรวจ.....

- เครื่องมือวัดผล
และประเมินผล
- แบบบันทึกคะแนน

เครื่องมือประเมิน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ “ภาษาไทย ภาษาถิ่น”

เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
อักขรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออก เสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
อ่านถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตาม ลักษณะของ คำประพันธ์ แบ่งวรรคตอน ถูกต้องทุกวรรค	อ่านถูกต้องตาม ลักษณะของ คำประพันธ์ แบ่งวรรคตอน ผิด ๑-๒ แห่ง	อ่านถูกต้องตามลักษณะ ของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอน ผิด ๓-๔ แห่ง	อ่านไม่ถูกต้องตาม ลักษณะของคำประพันธ์ และแบ่งวรรคตอนผิด มากกว่า ๔ แห่ง
ท่าทางในการอ่าน	ท่าทางในการอ่านและ การจับหนังสือถูกต้อง	ท่าทางในการอ่านและ การจับหนังสือถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ท่าทางในการอ่านถูกต้อง แต่การจับหนังสือถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ท่าทางในการอ่านและ การจับหนังสือไม่ถูกต้อง
น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่า ฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาด ความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
อักขรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออก เสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
แบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนถูกต้อง ทุกวรรค	แบ่งวรรคตอนผิด ๑- ๒ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด มากกว่า ๔ แห่ง
ทำทางในการอ่าน	ทำทางในการอ่าน และการจับหนังสือ ถูกต้อง	ทำทางในการอ่านและ การจับหนังสือถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ทำทางในการอ่านถูกต้อง แต่การจับหนังสือถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	ทำทางในการอ่านและ การจับหนังสือไม่ถูกต้อง
น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจน นุ่มนวลน่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่า ฟังเป็นส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาด ความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑.การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วนตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วนตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็นเป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิดไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๒.การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่ายเรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวนนำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจนตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบาพูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓.บุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋า หรือเอามือไขว่หลัง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋า หรือเอามือไขว่หลัง
๔.มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูดให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูดเป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูดไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑.องค์ประกอบ	เนื้อหาองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒.แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓.การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔.ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕.มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเล่านิทานและการพูดนำเสนอ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑.บุคลิกท่าทาง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ ชวนติดตาม	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้อง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง มีข้อบกพร่องมาก
๒.เนื้อหาสาระ	พูดนำเสนอได้เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหาตรงประเด็นชวนติดตาม	พูดนำเสนอได้เหมาะสม เนื้อหาตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้ เนื้อหา ค่อนข้างตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้เนื้อหาน้อย
๓.การนำความรู้ ข้อคิดเห็น ข้อคิดไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง อย่างถูกต้องครบถ้วน สมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ค่อนข้างครบถ้วน ค่อนข้างสมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง มีข้อบกพร่องบ้าง	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ไม่ชัดเจน
๔.มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ ไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการทำหนังสือเล่มเล็ก/นิทานหน้าเดียว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑.ด้านข้อมูล เนื้อหาสาระ และคุณภาพ	เนื้อหาสาระมีประเด็นสำคัญครบถ้วน เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ ประเด็น เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระขาด ๒ ประเด็น เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีประเด็นสำคัญ เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒.ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓.ด้านการนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัด กลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจน ตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัด ได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองในการสื่อความหมาย
๔.ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดีมาก	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดี	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ปานกลาง	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์น้อย
๕.ภาพประกอบ	ภาพประกอบสวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระที่นำเสนอ ตลอดเรื่อง	ภาพประกอบสวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระที่นำเสนอ เป็นส่วนใหญ่	ภาพประกอบสวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระที่นำเสนอเพียงบางส่วน	ภาพประกอบไม่สวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระ

เกณฑ์การประเมิน

๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑.การแบ่งงาน	แบ่งงานกันชัดเจน	แบ่งงานกันแต่ไม่ครบถ้วน	แบ่งงานกันไม่ชัดเจน
๒.ความรับผิดชอบ	ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	มีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนใหญ่	มีความรับผิดชอบร่วมกันน้อยมาก
๓.ความร่วมมือ	มีความร่วมมือและสามัคคีกันดีมาก	มีความร่วมมือและสามัคคีกันเป็นส่วนใหญ่	มีความร่วมมือและสามัคคีกันน้อยมาก
๔.ความตั้งใจ	มีความตั้งใจปฏิบัติงานดีมาก	มีความตั้งใจปฏิบัติงานพอใช้	มีความตั้งใจปฏิบัติงานน้อยมาก
๕.กระบวนการทำงาน	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนพอใช้	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนน้อยมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๒ - ๑๕ คะแนน หมายถึง ดี
- ๙ - ๑๑ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัด กลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนไม่ถูกต้องสรุปข้อคิดไม่ได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
- ๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการบันทึกการอ่าน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	
	๒	๑
๑. จับประเด็นหลักของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้ครบถ้วน ทุกประเด็น บอกใจความสำคัญของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้บ้าง ไม่ครบทุกประเด็น
๒. สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ชัดเจน ลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ถูกต้องไม่สับสนวุ่นวาย	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ การลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ยังสับสนวุ่นวาย
๓. บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่า จากเรื่องได้	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องอย่างมีเหตุผล	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องได้
๔. สรุปข้อคิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้
๕. รูปแบบการเขียน บันทึกการอ่าน	กรอกข้อมูลตามรูปแบบบันทึกการอ่านถูกต้อง ครบถ้วน บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วันเดือนปีที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล	กรอกข้อมูลตามรูปแบบบันทึกการอ่าน ไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วันเดือนปีที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล

เกณฑ์การประเมิน

- ๘ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๕ - ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

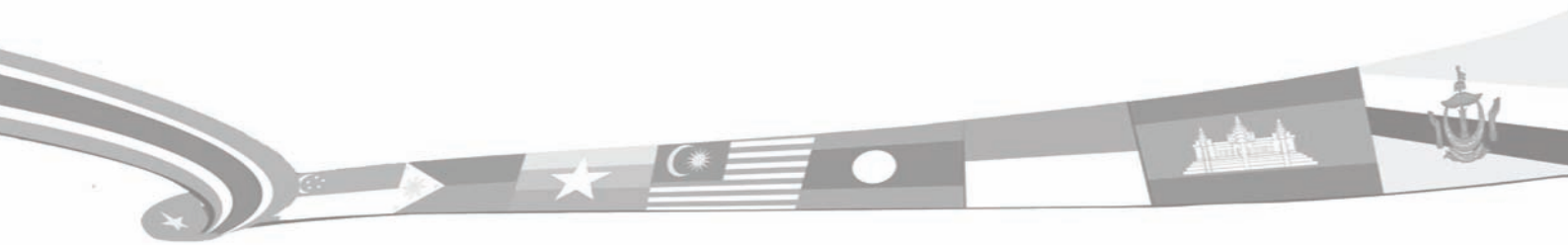
ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วนรูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่ก็มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกันไม่เรียงลำดับหัวข้อไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความ เป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความ เป็นเหตุเป็นผล สนับสนุน ซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาไม่แสดงถึงความ เป็นเหตุเป็นผล และไม่มี การยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่ได้ อ่านได้ ถูกต้อง ครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่ได้ อ่านได้ ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่ได้ อ่านได้	บอกข้อคิด เรื่องที่ อ่านได้

เกณฑ์การประเมิน

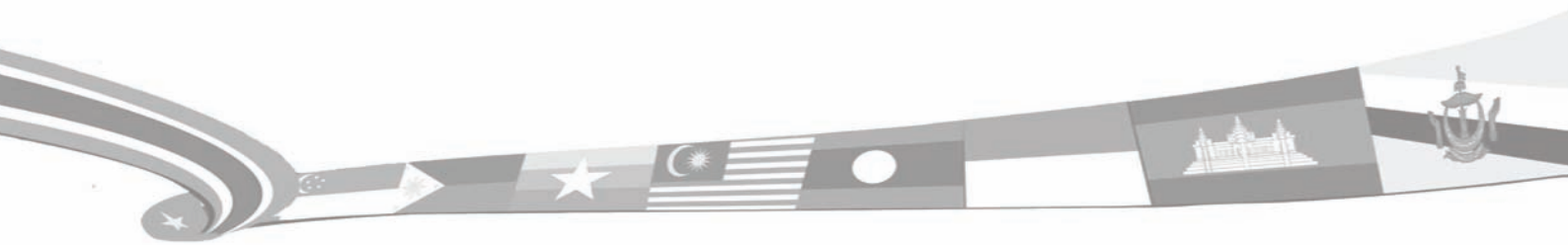
๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี

๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

**องค์ความรู้ของใบความรู้
คู่มือครู เล่มที่ ๔**

**องค์ความรู้ของใบความรู้
คู่มือครู เล่มที่ ๔ ชั้นป. ๔ - ๖**

ที่	หน่วย การเรียนรู้	เรื่อง	ปรับปรุงจาก
๑	๑๕	นิทานพื้นบ้านในประเทศกลุ่มอาเซียน นิทานประเทศมาเลเซีย เรื่อง ลูกกระเจงน้อย กับจระเข้ (หน้า ๘๐)	https://meennaja55.wordpress.com/ นิทานอาเซียน ๑๐ ประเทศ
๒	๑๕	นิทานพื้นบ้านประเทศกัมพูชา เรื่อง กลิ่นอาหาร (หน้า ๘๑)	https://meennaja55.wordpress.com/ นิทานอาเซียน ๑๐ ประเทศ
๓	๑๕	นิทานพื้นบ้าน นิทานพื้นบ้านประเทศ อินโดนีเซีย เรื่อง กระเจงเจ้าปัญญา (หน้า ๘๒)	https://meennaja55.wordpress.com/ นิทานอาเซียน ๑๐ ประเทศ

บันทึก

Lined writing area with a decorative border.

A large, rectangular area of aged, yellowish paper with a scalloped, torn-edge border. The paper is ruled with horizontal blue dashed lines, providing a space for writing.

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

นายการุณ	สกุลประดิษฐ์	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายพะโยม	ชินวงศ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายบุญรักษ์	ยอดเพชร	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางวัฒนาพร	ระงับทุกข์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นายพีระ	รัตนวิจิตร	ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา
นายอำนาจ	วิษยานุวัติ	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายสมเกียรติ	ชอบผล	สำนักพระราชวัง
นายสุชาติ	วงศ์สุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
นางพรพรรณ	ไวทยางกูร	ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
นายเพชรรัตน์	นิ่มพันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางนิรมล	ตุ๋จินดา	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้
----------	----------	---

คณะทำงานวิชาภาษาไทย

นางนิรมล	ตุ๋จินดา	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้
นางจรรยา	เรืองมาลัย	ข้าราชการบำนาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑
นางวาสรินทร์	รัตนมาลี	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
นางจารุณี	ปานแดง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

คณะทำงานวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

นางยุวดี	อยู่สบาย	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาอังกฤษ
นายสมยศ	ฝูงชมเชย	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวกัญญิกา	วังเปรม	ครูโรงเรียนบ้านสระเตย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๓

คณะทำงานวิชาบูรณาการ

นายปรีชา	เดือนนิล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓
นางประภัสสร	โกศลวัฒน์	ข้าราชการบำนาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๑
นางวิไลวรรณ	เหมือนชาติ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๓

คณะทำงานวิชาคณิตศาสตร์

นายสมเกียรติ	เพ็ญทอง	ผู้อำนวยการสาขาวิชาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางสาวภัทรวดี	หาดแก้ว	ผู้ชำนาญ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สสวท.
นางฉัตตยา	มังคลาสิริ	นักวิชาการ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สสวท.

คณะทำงานวิชาวิทยาศาสตร์

นางสาวกุศลิน	มุสิกุล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางสาวพจนา	ดอกตาลยงค์	นักวิชาการ สาขาวิทยาศาสตร์ สสวท.
นางสาวเบ็ญจวรรณ	หาญพิพัฒน์	นักวิชาการ สาขาวิทยาศาสตร์ สสวท.

เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ เล่ม ๘

เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี